

T.C
MALTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

PSİKOLOJİ, İNSAN BİLİMLERİ VE FELSEFE YÜKSEK
LİSANS PROGRAMI

1997-2004 YILLARI ARASINDA GÜVENLİK BİRİMLERİNE
GELEN/GETİRİLEN ÇOCUKLARIN
DURUMLARININ İRDELENMESİ

YÜKSEK LİSANS (MASTER) TEZİ

Hazırlayan

Didem KÜT

Danışman

Prof. Dr. Adnan ZİYALAR

İSTANBUL-2006

T.C
MALTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

PSİKOLOJİ, İNSAN BİLİMLERİ VE FELSEFE YÜKSEK
LİSANS PROGRAMI

1997-2004 YILLARI ARASINDA GÜVENLİK BİRİMLERİNE
GELEN/GETİRİLEN ÇOCUKLARIN
DURUMLARININ İRDELENMESİ

YÜKSEK LİSANS (MASTER) TEZİ

Hazırlayan
Didem KÜT

İSTANBUL-2006

TEŞEKKÜR

Tez çalıőmam sırasında büyük bir özenle bana yol gösteren Prof. Dr. Adnan Ziyalar'a sonsuz saygı ve teőekkürlerimi sunarım.

Tezimin istatistik analizlerin yapılmasında yardımcı olan ve büyük bir sabırla bana yol gösteren İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü ğretim Görevlisi Yard. Doç. Dr. Neylan Ziyalar'a çok teşekkür ederim.

Hayatta karőılaőtıđım tüm zorluklarda beni destekleyen ve her zaman benim yanımda olan aileme minnettarlığımı sunarım.

İstanbul, Mayıs 2006

Didem KT

İÇİNDEKİLER

	SAYFA
TEŞEKKÜR	I
TABLO LİSTESİ	II
ŞEKİL LİSTESİ	IV
BÖLÜM I. GİRİŞ VE AMAÇ	1
1. GİRİŞ VE AMAÇ	1
BÖLÜM II. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL BİLGİLER	3
2.1. Çocuk Kavramı	3
2.2. Çocuk nedir?	4
2.3. Çocuk Hakları	5
2.4. Çocuk Gelişimi	8
2.4.1.Çocuğun Gelişim Evreleri.....	9
2.4.2. İlk Çocukluk Dönemi.....	9
2.4.3. Son Çocukluk Dönemi	10
2.4.4. Ergenlik:.....	11
2.4.5. Ergenlikte Kimlik Karmaşası.....	12
2.5. Suç Nedir?	13
2.6. Suçu Açıklamaya Yönelik Teoriler	14
2.6.1. Biyolojik Teoriler.....	14
2.6.2. Psikolojik Teoriler.....	15
2.6.3. Sosyolojik Teoriler.....	16
2.6.4. Sosyo-Psikolojik Teoriler.....	16
2.7. Çocuk Suçluluğu	17
2.8. Dünyada Çocuk Suçluluğun'un Görünümü	19
2.9. Türkiye'de Suçlu Gençler	21
2.10. Suça İtilme Nedenleri	24
2.11. Suç Bölgeleri	28
2.12. Suçun Önlenmesi Kavramı	31

BÖLÜM III. GEREÇ VE YÖNTEM.....	32
3. GEREÇ VE YÖNTEM.....	32
BÖLÜM IV. BULGULAR.....	34
4. BULGULAR.....	34
BÖLÜM V. TARTIŞMA VE SONUÇ.....	70
5. TARTIŞMA.....	70
5.1 SONUÇ.....	76
6. ÖZET.....	78
7. ABSTRACT.....	79
8. KAYNAKÇA.....	80
9. EKLER.....	91

Tablo Listesi

SAYFA

Tablo 1. Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların yıllara..... ve cinsiyete göre dağılımı.	34
Tablo 2. Güvenlik Birimlerine Gelen/Getirilen Çocukların Geliş..... nedeni ve yıllara göre dağılımı	35
Tablo 3. Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların isnat..... edilen suç türünün yıllara göre dağılımı.	39
Tablo 4. Güvenlik Birimlerine adam öldürme suçu ile gelen/getirilen..... çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.	40
Tablo 5. Güvenlik Birimlerine fiili livata suçu ile gelen/getirilen..... çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.	41
Tablo 6. Güvenlik Birimlerine gasp suçu ile gelen/getirilen..... çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.	42
Tablo 7. Güvenlik Birimlerine hırsızlık suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.	44
Tablo 8. Güvenlik Birimlerine ırza geçmek ve sarkıntılık suçu..... ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.	45
Tablo 9. Güvenlik Birimlerine kız, kadın ve erkek kaçırma suçu..... ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.	46
Tablo 10. Güvenlik Birimlerine oto hırsızlığı suçu ile gelen/getirilen..... çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.	48
Tablo 11. Güvenlik Birimlerine otodan hırsızlık suçu ile gelen/getirilen..... çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.	49
Tablo 12. Güvenlik Birimlerine uyuşturucu kullanmak, satmak ve satın..... almak suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.	50
Tablo 13. Güvenlik Birimlerine yaralama ve darp suçu ile gelen/getirilen..... çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.	52
Tablo 14. Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların yaş gurupları..... ve yıllara göre dağılımı.	53

Tablo 15. Güvenlik Birimlerine adam öldürme suçu ile gelen /getirilen.....	55
çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Tablo 16. Güvenlik Birimlerine fiili livata suçu ile gelen /getirilen.....	56
çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Tablo 17. Güvenlik Birimlerine gasp suçu ile gelen/getirilen çocukların.....	57
eğitim durumu ve yıllara göre.	
Tablo 18. Güvenlik Birimlerine hırsızlık suçu ile gelen /getirilen.....	58
çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Tablo 19. Güvenlik Birimlerine ırza geçmek ve sarkıntılık suçu.....	59
ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Tablo 20. Güvenlik Birimlerine kız, kadın ve erkek kaçırma suçu	60
ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Tablo 21. Güvenlik Birimlerine oto hırsızlığı suçu ile gelen /getirilen.....	61
çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı	
Tablo 22. Güvenlik Birimlerine otodan hırsızlık suçu ile gelen /getirilen.....	61
çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Tablo 23. Güvenlik Birimlerine uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve.....	62
satın almak suçu ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Tablo 24. Güvenlik Birimlerine yaralama ve darp suçu ile gelen /getirilen.....	63
çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Tablo 25. Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların birlikte yaşadığı.....	64
kişilere göre isnat edilen suç türü ve yıllara göre dağılımı.	
Tablo 26. İsnat edilen suç türü, bağımlık yapan herhangi bir madde.....	65
kullanıp kullanmadığı ve yıllara göre güvenlik birimlerine gelen/getirilen çocuklar.	
Tablo 27. İsnat edilen suç türü, daimi ikametgahına ve yıllara göre.....	67
Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocuklar .	
Tablo 28 İsnat edilen suç türü, adli mercilere sek edilip edilmediğine ve.....	69
yıllara göre güvenlik birimlerine gelen veya getirilen çocuklar.	

Şekiller Listesi

SAYFA

- Şekil 1.** Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların yıllara ve.....35
cinsiyete göre dağılımı.
- Şekil 2.** Güvenlik Birimlerine Gelen/Getirilen Çocukların Geliş nedeni ve.....36
yıllara göre dağılımı.
- Şekil 3.** Güvenli Birimlerine suç isnadıyla sebebi ile gelen/getirilen.....36
çocukların yıllara göre dağılımı.
- Şekil 4.** Güvenlik Birimlerine durumu şüpheli bulunduğu için gelen/getirilen.....37
çocukların yıllara göre dağılımı.
- Şekil 5.** Güvenlik Birimlerine mağdur olarak gelen/getirilen çocukların.....37
yıllara göre dağılımı.
- Şekil 6.** Güvenlik Birimlerine evden kaçma sebebiyle gelen/getirilen çocukların.....38
yıllara göre dağılımı .
- Şekil 7.** Güvenlik Birimlerine diğer olarak gelen/getirilen çocukların.....38
yıllara göre dağılımı.
- Şekil 8.** Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların isnat edilen.....39
suç türünün yıllara göre dağılımı.
- Şekil 9.** Güvenlik Birimlerine adam öldürme suçu ile gelen/getirilen.....41
çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.
- Şekil 10.** Güvenlik Birimlerine fiili livata suçu ile gelen/getirilen.....42
çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.
- Şekil 11.**Güvenlik Birimlerine gasp suçu ile gelen/getirilen.....43
çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.
- Şekil 12.** Güvenlik Birimlerine hırsızlık suçu ile gelen/getirilen.....45
çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.
- Şekil 13.** Güvenlik Birimlerine ırza geçmek ve sarkıntılık suçu ile.....46
gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.
- Şekil 14.** Güvenlik Birimlerine kız, kadın ve erkek kaçırma suçu ile.....47
gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.
- Şekil 15.** Güvenlik Birimlerine oto hırsızlığı suçu ile gelen/getirilen.....49
çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.

Şekil 16. Güvenlik Birimlerine otodan hırsızlık suçu ile gelen/getirilen.....	50
çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.	
Şekil 17. Güvenlik Birimlerine uyuşturucu kullanmak, satmak ve satın.....	51
almak suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.	
Şekil 18. Güvenlik Birimlerine yaralama ve darp suçu ile gelen/getirilen.....	53
çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.	
Şekil 19. Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların yaş gurupları ve.....	54
yıllara göre dağılımı.	
Şekil 20. Güvenlik Birimlerine adam öldürme suçu ile gelen /getirilen.....	55
çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Şekil 21. Güvenlik Birimlerine fiili livata suçu ile gelen /getirilen.....	56
çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Şekil 22. Güvenlik Birimlerine gasp suçu ile gelen /getirilen çocukların.....	57
eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Şekil 23. Güvenlik Birimlerine hırsızlık suçu ile gelen /getirilen.....	58
çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Şekil 24. Güvenlik Birimlerine ırza geçmek ve sarkıntılık suçu ile.....	59
gelen /getirilen çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Şekil 25. Güvenlik Birimlerine kız, kadın ve erkek kaçırmak suçu ile.....	60
gelen /getirilen çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Şekil 26. Güvenlik Birimlerine oto hırsızlığı suçu ile gelen /getirilen.....	61
çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Şekil 27. Güvenlik Birimlerine otodan hırsızlık suçu ile gelen /getirilen.....	62
çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Şekil 28. Güvenlik Birimlerine uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın.....	63
almak suçu ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Şekil 29. Güvenlik Birimlerine yaralama ve darp suçu ile gelen /getirilen.....	64
çocukların eğitim durumu ve yıllara göre dağılımı.	
Şekil 30. Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların birlikte yaşadığı.....	65
kişiler gurubundan aileye göre isnat edilen suç türü ve yıllara göre dağılımı.	
Şekil 31. İsnat edilen suç türü, bağımlık yapan herhangi bir madde kullanıp.....	66
kullanmadığı ve yıllara göre güvenlik birimlerine gelen/getirilen çocuklar	

Şekil 32. İsnat edilen suç türü, daimi ikametgahına ve yıllara göre.....68
Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocuklar.

Şekil 33. İsnat edilen suç türü, adli mercilere sek edilip edilmediğine ve69
yıllara göre güvenlik birimlerine gelen veya getirilen çocuklar.

I.BÖLÜM

1. Giriş ve Amaç

Çocuk suçluluğu, geçmişte olduğu gibi güncelliğini ve önemini korumaktadır. Bu konuda pek çok araştırma yapılmış, kitap, makale ve rapor yayınlanmıştır.

Suç tarih boyunca tüm toplumlarda rastlanan sosyal bir olgudur. 19 yüzyılın başlarından itibaren sanayileşme ile ortaya çıkan, çocuk emeğinin iş gücüne katılması, göçler ve geleneksel ailenin oynadığı toplumsal rolün yerine çekirdek ailenin alması ile Birinci ve İkinci Dünya Savaşları sonrasında toplumsal yıkımlar tüm dünyada suçla itilen çocuk oranında patlama denebilecek artışlar meydana çıkarmıştır. (Güleç ve diğ. 2002; Saldırım, 2002)

Çocuk suçluluğu genellikle, “Çocuğun ceza kanunlarıca suç sayılan bir fiili işlemesi sonucunda, yargı organlarının önüne getirilmesidir” şeklinde tanımlanır. Ancak hukuksal yönden doğru gözükse de bu tanım sosyolojik açıdan yeterli değildir. Şöyle ki, bazı fiiller sosyolojik bakımdan antisosyal bir davranışın görünümü olmakla birlikte, yürürlükteki kanunlarla çatışmaması veya gizli kalması nedeniyle çocuk suçluluğu konusunda hükümlerin uygulanmasına izin vermezler. (Akyüz, 2000)

Çocuklarla ilgili literatür tarandığında konuyla ilgili bir çok çocuk hakları sözleşmeleri ve ilkeleri çıkmaktadır. Bu sözleşmeler ve ilkeler ülkemiz tarafından da kabul edilmiştir. Bu sözleşmeler ve ilkeler uyarınca çocuğun ceza yasasını ihlal ettiği iddia edilen ve bu nedenle itham edilen yada ihlal ettiği kabul edilen her çocuğun; çocuğun yaşı ve yeniden topluma kazandırılmasının ve toplumda yapıcı rol üstlenmesini arzu edilir olduğu hususları göz önünde bulundurularak, taşıdığı değer duygusunu geliştirerek ve başkalarının da temel haklarına ve özgürlüklerine saygı duymasını pekiştirecek nitelikte muamele görme hakkı vardır.

Yasalarla karşı karşıya gelen suç işlemiş gençler, aslında büyük bir buz dağının küçük bir kısmını oluşturmaktadır. Son yıllarda yapılan araştırmalarda bulgular çocuk suçluluğun resmi kayıtların bildirdiğinden çok daha fazla olduğu gerçeğini ortaya koymuştur. (Leober, 1982; Scott, 1982)

Bu çerçeveden hareketle ülkemizde artma eğilimi gösteren çocuk suçluluğunun neden ve boyutlarının belirlenmesi, bu belirlemeler doğrultusunda önleyici, koruyucu ve iyileştirici tedbirleri oluşturacak politika ve stratejilerin geliştirilmesi ve gerekli sistem modellerinin oluşturulması amacıyla 1997-2004 yılları arasında Jandarma Genel Komutanlığı'na ve Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bağlı güvenlik birimlerine suç isnadı ile gelen ve getirilen çocuklarla ilgili veriler incelenecektir.

II. BÖLÜM

2. Genel Bilgiler

2.1. Çocuk Kavramı:

Çocuk eski devirlerden beri toplumların ilgilendiği bir varlıktır. Ancak bu ilginin niteliği, kapsamı ve biçimi tarihsel gelişimde farklılıklar göstermektedir. Söz konusu farklılıklar, toplumların sosyal, kültürel gelişmesine, örgütlenmesine ve toplum içindeki egemenlik koşullarına bağlı bulunmaktadır. İlkel toplumlarda çocuğa, ekonomik yarar sağlayan bir varlık olarak bakılmaktaydı. Üyesi olduğu ailenin çok kullanışlı bir malı olarak kabul edilirdi.

Çocuk sorununa böyle yaklaşıncı, kişilerin yararlarının çocuğunkilerden önde gelmesi, hatta çocuğun yararlarının hiç dikkate alınmaması doğaldı. Ailenin işlev kaybı, buna karşılık devletin aile karşısında güçlenmesi yönünde bir değişme başlayınca, devlet aileyi kontrol etme olanağı elde etmeye başlayınca, toplumsal ilgi çocuğun korunması yönünde yoğunlaşmıştır. Çocuğun korunması üzerindeki toplumsal ilgi önceleri dinsel etkiler altında ve dinsel nitelikteki kuruluşlar aracılığıyla olmuştur. Bu ilginin, dini etkenler dışında toplum çerçevesinde kurumsallaşması 19. yüzyılda başlamıştır. (Akyüz, 2000; Gander ve Gardiner, 1993)

20. yüzyılın çocuk pragması 18. yüzyıl aydınlanması'ndan, bir yandan Rousseau'dan, bir yandan da Locke'tan esinleniyor. J.J. Rousseau'nun *Emile*'de yansıyan ve "Romantik Çocuk Anlayışı" diye nitelenen görüşleri iki önemli vurgu taşıyor: Çocuğun yalnız şu yada bu amaç için değil, kendi başına önemli olduğu, yetişkinden farklı, özgün ve değerli psikolojik özellikler taşıdığı. Ve, çocukluğun doğaya- tabiat- haline en yakın yaşam evresi olduğu. Rousseau'ya göre, çocuk vahşi bir çiçektir. Çocuğun kendiliğindenliği, doğallığı, sevinci ve saflığı yüceltilmesi gereken özelliklerdir.

Eğitim, çocuğu organik ve doğal gelişimini bozmayacak biçimde verilmelidir. Rousseau'ya göre eğitim bir tür eskitme sürecidir, yetişkindeki kusurların nedeni de hatalı eğitimden kaynaklanır. (Tan, 1993; Rousseau 1966)

20. yüzyılın egemen ocuk paradigması üç temel varsayıma dayandırılıyor:

- 1.Çocuklar yetişkinlerden farklıdır; yada çocuklar özel bir kategori oluştururlar.
- 2.Çocukların yetişkinliğe hazırlanması-yetiştirilmesi gerekir; yada yetişkinlik bir kazanımdır.
- 3.Çocukların yetiştirilmesi sorumluluğu yetişkinlere aittir. (Postman, 1983)

J.Locke'ye göre, zihni doğuşta bir *tabula rasa* olarak gördüğü için de, üstüne yazılacak olanlardan sırasıyla anne-babaları, öğretmenleri ve devleti sorumlu tutar. Dolayısıyla, ocuğun bilgisizliği, kabalığı, suçu kendisinin değil, büyüklerinin sorumluluğuna girecektir. Locke eğitimi bir ekleme olarak algılar buna göre uygar yetişkini biçimlendirecek, yetiştirecek olacak süreçtir eğitim. 19. yüzyıldan 20. yüzyıla yayılan bu görüşler Batı'da çocuklara yönelik yasaların ve eğitim anlayışların biçimlenmesinde önemli rol oynamıştır. (Tan, 1993; Postman, 1983)

2.2. ocuk nedir?

ocuk Hakları Sözleşmesinin 1. Maddesine göre “Daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, 18 yaşına kadar her insan ocuk sayılır” olarak genel tanımı yapılan “ocukluk” kavramı üzerinde çeşitli görüşler vardır.

Gelişim psikolojisi açısından çocukluk, 14 yaşlarına kadar ki süreyi kapsar. Bu yaştan sonra ergenlik döneminin başlamasıyla birlikte psikolojik açıdan çocukluk sonlanmıştır. İnsan doğumundan ölümüne dek çocukluk, ergenlik (gençlik), olgunluk yaşlılık gibi belirli dönemler içinde gelişir diyerek, yaptığı sınıflamada çocukluk ve ergenliği birbirinden ayırtmaktadır. (Yavuzer, 1998)

Yörükoğlu, süt çocukluğu, özerklik, oyun, okul, ergenlik dönemleri olarak belirlediği sınıflamada, ergenlik döneminin 12-21 yaş arasında tanımlanmaktadır. (Yörükoğlu,1989).

Polat ise Yörükoğlu'nun dönemlerine benzer bir ayırmda bulunmakta, ancak oyun ve okul dönemi arasında okul öncesi dönemin varlığını vurgulayarak ergenlik dönemini 18 yaşında bitirmektedir. (Polat, 1997).

2.3. Çocuk Hakları

20. yüzyılın ilk yarısında gerçekleşen iki dünya savaşını ve onları izleyen çeşitli toplumsal olayların çoğalmasıyla artan kimsesiz, yoksul, evlilik dışı, vb. gibi çocuklar ve bunların sorunları, çocuk hakları ve bu hakları konu alan çocuk hukukunun gelişimini hızlandırmıştır. Hukuksal düzenlemelerin çocuğun güvenliğinin korunmasına yöneltilmesiyle hukuktan sadece güçlerin haklarını korumaya muhtaç durumda olan kişilerin sorunlarıyla ilgilenmesi arasında bağlantı kurulmaktadır. (Akyüz, 2000)

1920 yılında kurulan “çocuklar için uluslar arası yardım örgütünün temel amaçlarından biri, savaştan zarar gören ülkelerin çocuklarının acil gereksinimlerini gidermekti. Örgüt amacına ulaşmak için çabalarını sürürken daha geniş planda ve sürekli bir biçimde çocukları korumak gerekli programların düzenlenmesine ve bu programların ilkelerinin belirlenmesine çaba göstermiştir. İşte bu çabaların sonucu olarak 26 Eylül 1924 tarihinde Milletler Cemiyeti Genel Kurulu, “Çocuk Hakları Bildirgesini” kabul etmiş ve böylece çocuklarda ilgili ilk geniş kapsamlı uluslararası düzeleme ortaya çıkmıştır. Birleşmiş Milletlerin kuruluşundan sonra, 1948 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu İnsan Hakları Evrensel Bildirgesini kabul etmiş, ancak bu belge çocukların hak ve özgürlükleri için özel düzenleme yer almamıştır. Çocukların özel ihtiyaçları, ayrı bir belgenin düzenlenmesini gerektirmiştir. Yaklaşık on yıl süren çalışmaların sonucunda 20 Kasım 1959'da Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 78 ülkenin temsilcisinin katıldığı genel oturumda “Çocuk Hakları Bildirisi”ni oy birliğiyle kabul etmiştir. Çocuk Hakları Cenevre Bildirgesi ile 1924 yılında başlayan dönemin son aşamasını ise 20 Kasım 1989 tarihli Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi oluşturmaktadır. Bu üç çalışmanın ortak özelliği çocuk hakları konusunda dünya çapında yapılan girişimler olması ve uluslar arası toplumun konuya olan ilgisini yansıtmaktadır. (Tiryakioğlu, 2003; Akıllıoğlu, 1995a)

Türkiye Cumhuriyetinde zamanın Cumhurbaşkanı'nca 14 Eylül 1990'da imzalanan Çocuk Hakları Sözleşmesi Aralık 1994'de Meclisten geçirilerek kağıt üzerinde yürürlüğe girmiştir.

Anlaşmanın 1. maddesine uygun olarak, kanun ve düzenlemelerde bir çocuğun tanımı ile ilgili konuları içeren bilgi yer almaktadır. Çocuğun yeteneklerinin çoğunu elde ettiği yaş ve değişik amaçlar için belirlenmiş minimum yasal yaş konusunda bilgi sağlanması önemlidir. Şu temel problemleri içerir: Ebeveynin rızası olmadan yasal ve tıbbi danışmanlık, zorunlu eğitimin bitiş yaşı, yarı zamanlı iş sahibi olma, tam zamanlı iş sahibi olma, zararlı işler, cinsel rıza, evlilik, ordu kuvvetlerine gönüllü yazılma, ordu kuvvetlerine zorunlu çağrı, mahkemede gönüllü tanıklık, suç sorumluluğu, haklardan mahrumiyet, hapsedilmek alkol kullanımı bulunmaktadır.

Bundan sonraki bölümlerde genel başlıklar altında ilgili maddelerin nelerle ilgili olduğu anlatılmıştır. (İnan, 1995; Polat, 1997b)

GENEL PRENSİPLER:

- a) Fark gözetmeme (Madde 2)
- b) Çocuğun yüksek yararı (Madde 3)
- c) Yaşama, hayatta kalma ve gelişme hakkı (Madde 6)
- d) Çocuğun görüşlerine saygı (Madde 12)

SİVİL HAKLAR VE ÖZGÜRLÜKLER:

- a) Adı ve milliyeti (Madde 7)
- b) Kimliğin korunması (Madde 8)
- c) İfade özgürlüğü (Madde 13)
- d) Doğru bilgiye ulaşma (Madde 17)
- e) Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü (Madde 14)
- f) Barışçıl toplantı yapma ve örgütlenme özgürlüğü (Madde 15)
- g) Gizliliğin (Kişiseliliğin) korunması (Madde 16)
- h) İşkence veya diğer zulüm, insanlık dışı ve alçaltıcı muamele ve cezalara maruz kalmama hakkı (Madde 37 (a))

AİLE ÇEVRESİ VE ALTERNATİF BAKIM:

- a) Ebeveyn rehberliği (Madde 5)
- b) Ebeveynin sorumlulukları (Madde 18, Parag.1-2)
- c) Ebeveynden ayırma (Madde 9)
- d) Ailenin yeniden birleştirilmesi (Madde 10)
- e) Çocuk için nafakanın iyileştirilmesi (Madde 27, Paraf. 4)
- f) Çocuğun aile ortamından yoksun bırakılması (Madde 20)
- g) Evlatlık edinme (Madde 21)
- h) Kanuna aykırı nakletme ve geriye döndürme (Madde 11)
- i) Fiziksel ve psikolojik iyileştirme ve sosyal bütünlük bakımından (topluma kazandırma) istismar ve ihmal (Madde 39)
- j) Yerleştirilenlerin periyodik kontrolü (Madde 25)

TEMEL SAĞLIK VE REFAH:

- a) Hayatın devamı ve gelişim (Madde 6, Parag.2)
- b) Özürlü çocuklar (Madde 23)
- c) Sağlık ve sağlık hizmetleri (Madde 24)
- d) Sosyal güvenlik ve çocuk bakım servisleri ile olanakları (Madde.26 ve 18, parag.3)
- e) Yaşam standardı (Madde 27, parag.1-3)

EĞİTİM, BOŞ VAKTİ DEĞERLENDİRME VE KÜLTÜREL ETKİNLİKLER:

- a) Mesleki eğitim ve rehberlik içeren eğitim (Madde 28)
- b) Eğitimin amaçları (Madde 29)
- c) Boş vakti değerlendirme, eğlence ve kültürel etkinlikler (Madde 31)

ÖZEL KORUMA ÖNLEMLERİ:

- a) Tehlike içindeki çocuklar
 - i) Mülteci çocuklar (Madde 22)
 - ii) Fiziksel ve psikolojik iyileştirme ve sosyal bütünleşmede (topluma kazandırma) (Madde39)

- iii) Silahlı çatışma içindeki çocuklar (Madde 38)
- b) Kanun ile çatışan çocuklar
 - i) Çocuk yargılamasının yöntemi (Madde 40)
 - ii) Özgürlüğünden yoksun bırakılan çocuklar-her türlü tutuklama, hapse atma veya koruma evlerine yerleştirme, (Madde 37 (b), (c), ve (d))
 - iii)Gençlerin mahkum edilmesi-özellikle ölüm cezasının yasaklanması ve hapisanede tutulması. (Madde 37 (a))
 - iv) Fiziksel ve psikolojik iyileştirme ve sosyal bütünleşme (topluma kazandırma) (Madde 39)
- c) İstismar edilme durumundaki çocuklar-fiziksel ve psikolojik iyileştirme ve sosyal bütünleşmeyi (topluma kazandırma) sağlama (Madde 39)
 - i) Çocuk işçiliğini içeren ekonomik sömürü (Madde 32)
 - ii) İlaç (uyuşturucu) bağımlılığı (Madde 33)
 - iii) Cinsel istismar ve kötüye kullanma (Madde 34)
 - iv) Diğer çeşitli istismarlar (Madde 36)
 - v) Satışı, trafiği ve kaçırma (Madde 35)
- d) Bir azınlık veya bir yerli grup içindeki çocuklar (Madde 30)

2.4. Çocuk Gelişimi

Bilindiği gibi, insan doğumundan ölümüne dek gelişimini belirli dönemler içinde sürdürür. Çocukluk, ergenlik, erişkinlik ve yaşlılık olarak bilinen bu dönemler birbirinde kesin sınırlarla ayrılmamışlardır. Her evre bir önceki evrenin etkisinde oluşur ve bir sonrakini etkiler. Bir başka deyişle, çocukluk ergenliği, ergenlik erişkinliği büyük ölçüde etkiler.

Bu dönemlerin birbirinden diğerine geçiş, sadece bireyin bedensel gelişimiyle ilgili olmayıp, duygusal, toplumsal, ekonomik ve kültürel etkenlerin rol oynadığı bir oluşum ve gelişimdir. Öte yandan her dönem, kendine özgü ve belirli bedensel, duygusal ve toplumsal özellikler taşır. (Yavuzer, 1999; Oktay, 1999).

2.4.1. Çocuğun Gelişim Evreleri

Embriyo Dönemi

- Ovum Dönemi
- Doğun öncesi Dönem
- Fetus Dönemi

Doğum sonrası Dönem

- Yeni Doğan Bebek (0-4 hafta)
- Bebeklik (4 hafta-2 yıl)
- İlk Çocukluk (2-6 yıl)
- Son Çocukluk (6-11 yıl kızlarda)
(6-13 yıl erkeklerde)
- Ergenlik (11-20 yıl kızlarda)
(13-20 yıl erkeklerde)

2.4.2. İlk Çocukluk Dönemi

Bu evre çocukların her şeyi keşfedebilecekleri, başkalarından haberdar olma arzusunun giderek güçlendiği bir dönemdir. İki yaşının başlamasıyla birlikte çocuklar, kendilerinden, ben merkezci, bağımlı bir kişi yerine, bağımsız bir varlık olmaları beklendiğini öğrenirler. Yine onlar bir takım davranış türlerinin belirli ortamlarda uygulanması gerektiğini öğrenmeye başlarlar. Anne babanın da etkisiyle geliştirilen bu davranış türlerinin tümü “toplumsallaşma olgusu”nun ilk aşmalarını oluşturur.

2-6 yaş arasında ilk çocuklar evresinde çocuk, sosyal ilişkisinin nasıl kurulduğunu, ev dışındaki insanlarla, özellikle kendi yaşlılarıyla nasıl beraber olunacağını öğrenmeye başlar, uyum ve işbirliği gelişir. Çalışmalar bu yaşlarda oluşan sosyal tavır ve davranışların önemli olduğunu ve bazı küçük farklılıklar dışında, tüm çocuklarda rastlanabildiğini göstermiştir. (Yavuzer, 1999; Schenk ve Danziger, 1977)

İlk çocukluğun için yarısı olan 4-6 yaşları arasında çocuk etkinlik alanını büyük ölçüde geliştirmiş ve dili iyi kavramıştır. Eğlenme, doyum ve problem çözümü için ona yardım eden, ama korku ve kaygılar yaratan imgelemelerini güçlendirir. Bu çocuk gitgide daha toplumsal yönelimli olur. Erikson'a göre, deneyimlerden gerçekçi istek ve amaçlara temel olacak bir girişkenlik duygusu çıkmak zorundadır. (Erikson, 1984)

İlk çocukluk döneminde, cinsiyetin fark edilmesi, kendi cinsiyeti ile özdeşleşme ve yetişkin cinselliğe temel oluşturacak taslağın geliştirilmesi sağlanır. Sağlıklı koşullarda tamamlanan bu dönem çocuğun kendi cinsiyetini benimsemesini, utanç duygusuna kapılmadan merakını gidermeyi öğrenmesini, kendi içsel duygularına egemen olma yeteneğini kazanmasını sağlar. (Freud, 1993)

2.4.3. Son Çocukluk Dönemi

Kız çocuklarına 6-11 yaş, erkek çocuklarında 6-13 yaş arasında bu dönemde çocuğun gelişim evresinin olmadığı, zaman zaman iniş çıkışlarla dolu olduğu görülür. Son çocukluk döneminde giren çocuk, dengesiz, kurala karşı olan, isyankar bir tutuma girer. Bir geçiş dönemini oluşturan bu yaşta, bedensel ve ruhsal kaynaklı bazı temel değişiklikler dikkati çeker. Arkadaş gereksinimi ilk çocukluk evresine göre artmış, tek başına yada ikili oyunlar önemini yitirmiştir. Arkadaşlar ilişkileri çocuğa, toplumsal yaşamda uyumlu bir birey olmayı, işbirliğini öğrenirken, aynı zamanda ona, kendini ve başkalarına saygılı davranmayı, haklarını korumayı, yarışmayı önder olmayı, yönetmeyi, sorumluluk almayı öğretir. Son çocukluk döneminde aşırı duyarlılığın yanında görülen bir başka özellik de, kolay etkilenmedir. Bu dönemdeki çocuklar, kendi arzularının öteki çocukların doğrultusunda olduğu inancındadır. Bu onların guruba kabul edilmelerini kolaylaştırır. Yaşam süreci içinde belki de hiçbir dönemde rastlanmayacak düzeyde kolay etkilenme, son çocukluk evresinde görülür. (Yavuzer, 1999; Schenk ve Danziger 1977)

Batı Ülkelerinde 6-12 yaş arası çocuklarda sosyal çevre çok genişler. Öğrendikleri ve uyguladıklarından zevk alırlar. Problemlerini ve kazanımlarını paylaşmayı öğrenirler. Kayba tahammülü öğrenirler. Bu dönemde çocukta cinselliğin doruk noktasına ulaşmadığı çocuklukla delikanlılık arasında bir süreçtir ve uyku devresi adını alır. (Ziyalar, 2006)

Bu dönem boyunca kişisel kimlik arayışı birçok yol izler. Erikson'a göre, bu arayış kişinin bir toplum içinde verimliliği sağlamada yararlı beceriler öğrenmesi üzerine odaklaşır. Bu süreç, uygun cinsiyet rolü davranışlarının benimsenmesiyle devam eder. Okul çocuğun yaşamında önemli duruma gelir. Çünkü çocuklar zamanın büyük bir bölümünü orada geçirirler; öğretmenleriyle ve yaşlılarıyla etkileşmeyi ve okuma, yazma, matematik gibi araçları nasıl kullanacaklarını öğrenirler. Bu araçlar Erikson'un çalışkanlı ve üretkenlik diye adlandırdığı duyguyu geliştirmekte çocuklara yardımcı olacaktır. Bütün bu alanlarda kazanılan başarılar, çocukları ergenliğe hazırlar. (Gander ve Gardiner, 1993; Erikson, 1984)

2.4.4. Ergenlik:

Gençlik, çocuklukla erişkinlik arasında yer alan, gelişme, ruhsal olgunlaşma ve yaşama hazırlık dönemidir. Ergenlikle başlayan hızlı büyüme, gençlik çağını sonunda bedensel, cinsel ve ruhsal olgunlukla biter. Birleşmiş Milletler Örgütü'nün tanımına göre genç, 15-25 yaşları arasında, öğrenim gören, hayatını kazanmak için çalışmayan ve ayrı bir konutu bulunmayan kişidir. Gerçekten gençlik hem toplumsal, hem biyolojik, hem de ruhsal bir kavramdır. (Yörükoğlu, 1989; Crow ve Crow, 1965)

Hangi toplumda olursa olsun ergen, çağına özgü olan duygu, tutum ve davranış içindedir. Bu çağın temel özellikleri, duygusal coşku ve taşkınlık, Çabuk kurulan ve bozulan ilişkiler, kolay etkilenme, toplum içinde sivrilme, ilgi çekme, rol sahibi olma çabası içinde özetlenebilir. (Dusek, 1987; Muss,1975; Köknel, 1973)

Yavuzer ergenlik döneminin önde gelen konu ve sorunlarını şöyle sıralar.

- Duygusal olgunluk
- Karşı cinse olan ilgilerin artması
- Genel sosyal olgunluk
- Bağımsızlık arzusu
- Zihinsel olgunluk
- Ekonomik özgürlüğün başlaması
- Yetişkinler gibi boş zamanı değerlendirme arzusu

Oldukça uzun ve dengeli bir davranış döneminden sonra çocuk, ansızın dengesiz ve düzensiz bir dönem olan “ergenlik” dönemi'nin eşiğinde kendini bulur. Ergenlik dönemi çekici bir dönem olmadığı gibi, gelişmekte olan çocuk içinde yaşanılması zor bir dönemdir. Bu evre “gence hiçbir şey anlatamadığımız için anlatma çabasının yoğun olarak sürdürüldüğü bir dönem” biçiminde açıklanabilir. Ergenlik döneminin temel özelliklerinden biri olan güvensizlik, ergenin atılgan , gösterişçi yada çekingen bir birey olmasına yol açabilir. Bu evrede ergen, başkalarının kendisi hakkında verecekleri yargıya konusunda aşırı derce de duyarlıdır. (Yavuzer, 1998; Pryor ve diğ.1996)

Erikson' a göre bu dönem ergenin kimlik arayışı dönemidir ve ergen farklı yol ve davranışları deneyerek kendisi için bir kimlik oluşturmaya çalışmaktadır. Çoğu kültür ve bilim adamından da ergenin bu döneminde farklı davranışlarını deneyebileceğini ilişki bir beklenti vardır. (Cloutier, 1997; Erikson, 1984)

2.4.5. Ergenlikte Kimlik Karmaşası

Kimlik karmaşasına giren gençler, kendilerine belli bir yön veremeyen bir yerde kök salamayan gençlerdir. Erikson kimlik karmaşasını yaşayan genci şöyle tanımlar: İnsanlara yaklaşma ve sıkı ilişkiler kurmada başarısızlık gösterir ve bunun sonucu yalnızlık çeker. Uygun olmayan rasgele kişilerle arkadaşlık eder. Çalışmama, kendini bir işe verememe, dikkatini toplama güçlüğü belirgindir. Yarışmadan kaçır ve yeteneklerine uymayan işlerde kendini tüketir. Ailenin ve toplumun onaylamadığı rollere girer. Ters yada olumsuz kimliğe bürünür.

Kimlik karmaşasında kurtulmak için gençler değişik yollara sapabilirler. Şiddet eylemcileri, teröristler bunlara örnek gösterilebilir. (Yörükoğlu, 1989; Lotz ve diğ. 1985; Erikson, 1984)

Toplumsallaşma süreci gençlerin toplumun uyumlu bir üyesi olmalarına katkıda bulunur. Bu süreçte başarılı olunursa, gençlerin toplum içinde yer alması sağlayacak güdülenmeyi ve sorumluluğu kazanmaları sağlanmış olacaktır. (Bortner, 1988; Dukes ve diğ. 1997)

2.5. Suç Nedir?

Kriminolojinin kapsamı ise şu şekilde çizilmiştir: “Kriminolojinin konusu, toplumsal normlardan sapma şekillerinden suç denilen insan davranış, tavır ve hareketlerini ve suç olayını, suçu yapan süreçleri, sosyal bir gerçek olarak ceza adalet sisteminin işleyişini, suç ile suçlu ve sosyal çevre ilişkilerini incelemek, suçun sebep ve etmenlerini mümkün olduğunca belirlemek, suça sebebiyet veren unsurları, süreçleri izah etmek ve bu hususlarda elde edilen bilgilerle söz konusu suç denilen sosyal kötülüğü en etkin şekilde yok etmek veya mümkün olduğunca azaltacak strateji ve teknikleri belirlemektir.” (Dönmezler, 1994)

Suç, insanın ruhundaki kötülükten, kalıtsal ve bedensel özelliklerinden, toplumsal sebeplerden kaynaklanır. Suçluluk, kişiyi toplum halinde yaşayan öteki bireylerin karşısına çıkaran bir çatışmanın ürünüdür. Ceza Hukukuna göre suç; yasanın cezalandırdığı harekettir. (Yarsuvat, 1980)

Uyulması gereken normlar toplumdan topluma kültürden kültüre farklılık göstermesine rağmen, toplumsal normlara uymayan davranışlara suç yada sapkın davranış denilmektedir. (Robertson, 1998; Giddens, 1989)

Suçlu davranışı farklı temellere dayandıran pek çok teori olmasına rağmen, bunların hepsinde yandaş bulabilmiştir. Bunun nedeni basittir: Bunların hepsi bir bakıma doğrudur, hepsi gerçeklere dayanan bazı bulguları ortaya koymaktadır. Bu teorilerin tümü suçlu davranışı açıklamaya, suçun nedenlerini ortaya koymaya yöneliktir.

Suçluların açıklamasında biyolojik ve psikolojik faktörler göz ardı edilmemekle birlikte, sosyal faktörlerin öne çıktığı gözlenmektedir. (Atasoy ve Ziyalar 2001)

Suçun nedenlerini açıklayan suç teorilerini dört genel kategori altında incelenir.

1. Biyolojik
2. Psikolojik
3. Sosyolojik
4. Sosyo-psikolojik teoriler. (Sokullu-Akıncı, 1994)

2.6. Suçu Açıklamaya Yönelik Teoriler

2.6.1. Biyolojik Teoriler

Bu teoriler, suçluların biyolojik ve genetik bakımdan genel nüfusa oranla daha aşağı durumda olduklarını savunmaktadır. Çok basit oldukları için çok yandaş bulabilmişlerdir. Suçlu kişilerin farklı “kumaştan” yapılmış olduklarını, genetik, fizyolojik ve yapısal farklılıkları nedeniyle suç işlemeye yatkın olduklarını ileri sürmüşlerdir. (Sokullu-Akıncı, 1994, Etienne ve diğ. 2002)

2.6.1.2. Fiziki Coğrafya

Burada *kartografik (coğrafi)* görüşten bahsetmek gerekir; bu görüş, suçu sosyal koşulların gerekli ifadesi olarak görmeye beraber, coğrafi faktörlerin suçlu davranış üzerinde etkileri kabul etmektedir. Bu faktörler, iklim (sıcaklık, nem, barometrik basınç), topograf, doğal kaynaklar ve yerleşimdir. (İçli, 1999)

2.6.1.3. Suçu Beden Yapılarındaki Farklılıklara Dayandıran Teoriler:

Tarihsel olarak fiziki özellikler ve şekil bozukluklarının kişinin şeytani niteliklerini gösterdiğini iddia etmiştir. Nitekim Ortaçağda kanunlar, suç zanlıları arasında en çirkin olanın suçlu olma ihtimalinin fazla olduğunu belirlemekteydiler. (Adler, 1991)

2.6.1.4. Genetik Teoriler

Suçlu davranışın soyaçekimle yakın ilgisi olduğu savunulmuştur. Soya çekime bağlı suçluluğun adaylarını dört grupta toplanmaktadır.

- Bedensel yapı bakımından suça yatkınlık gösterenler: Adaleli ve atletik gençler diğerlerine oranla suça daha yatkındırlar.
- Beyin anormallikleri olanlar: Mahkumların EEG'leri çekilmiş ve bunlarda EEG düzensizlikleri, dürtülerini kontrolde ve karar vermede bozukluklar belirlenmiştir. Belirli tip suçları işleyenlerin EEG'lerinde bozukluğa daha çok rastlandığı ortaya çıkmıştır.
- Akıl zayıflığı olanlar: Geri zekalılık suçların %50'sinin belirgin bir özelliğidir.
- Genetik anormallikleri bulunanlar. (Rosenthal, 1970)

2.6.2. Psikolojik Teoriler

Psikiyatri ve psikoloji organik akıl hastalarının suçlu davranışa etkili olduğunu belirtmektedir. (Sokullu-Akıncı,1994). Psikoanalitik görüşe göre suçluluk, benlik ile üst benlik gelişimindeki yetersizlikler nedeniyle suç dürtülerinin, yani alt benliğin denetim altına alınmamasından doğar. Diğer bir ifadeyle, çok gelişmiş alt benliğe sahip olan bir kişi, sonunda suç işlemektedir. Aşırı gelişmiş bir üst benlik ise, alt benliğin arzularının doyurulmasına izin vermemekte ve nevrotik bir kişiliğin oluşmasına neden olmaktadır. (Demirbaş, 2001)

2.6.2.1. Psikoanalitik Teoriler

Freud'un görüşlerine dayanan Psikoanalitik yaklaşım, davranışlardaki sapmaların temel dürtülerin baskı altında tutulmasından kaynaklandığını ileri sürmektedir. Bu baskı, uygar yaşamdaki adetler ve beklentiler nedeniyle ortaya çıkar ki bilinç yada süper ego ile açlık ve cinsel istekler gibi bazı temel dürtülerin çelişmesi nedeniyle oluşur. (Sokullu-Akıncı, 1994; Ziyalar, 2006)

2.6.2.2. Suçu Psikopatiye Dayandıran Görüşler

Psikopat kişilik genç suçlularda önemli bir suç etkeni olarak görülmektedir, özellikle itiyadı suçlarda daha belirgindir. Psikopatlık kavramı çok eskiye dayanmaktadır ve “anti sosyal kişilik” olarak tanımlanmaktadır. Sosyalleşmemiş ve davranışları kendilerini toplumla sürekli çatışma halinde getiren bireylere, gruplara, topluma sadakat ve vefa duygularından yoksun, bencil, duygusuz, sorumsuz, dürtüleri ile hareket eden, deneyimlerden öğrenme, cezadan ders alma ve suçluluk gibi duygulardan yoksun kişidir. Hep başkalarını suçlar ve kendi davranışlarına haklı özürler bulur. (Nietzel, 1979)

2.6.3. Sosyolojik Teoriler

Sosyolojik nedenler, suçluların içinde yaşadığı sosyal çevre, nüfus yoğunluğu, uygarlık düzeyi, eğitim düzeyi, eğitim sistemi, dinsel, siyasal, ekonomik vb. gibi nedenlerdir. Suçlu davranışı sosyolojik nedenlerle açıl原因 yaklaşım, genellikle kültürel faktörlerin, grup ilişkileri ve öğrenme sürecinin, ekonomik ve ekolojik koşulların önemini vurgulamışlardır. (Akyüz, 2000)

2.6.4. Sosyo-Psikolojik Teoriler

Suç öğrenilmiş bir davranış olarak gören teorilerdir. Bunlar sosyal etkileşim (enteraksiyon) süreci nedeniyle belirli suç biçimlerinin öğrenildiğini ileri sürmektedirler. Ne sosyolojik teoriler gibi soyut bir çevreyi suça neden olarak görmekte, nede biyolojik ve psikolojik teoriler gibi suça sırf bireysel nedenlere bağlamaktadırlar. (Sokullu-Akıncı, 1994; Etienne ve diğ. 2002)

2.7. Çocuk Suçluluğu

Çocuk suçluluğu genellikle “çocuğun ceza kanunlarının suç sayılan bir fiili işlemesi sonucunda, yargı organların önüne getirmesidir” şeklinde tanımlanır. (Akyüz, 2000)

Batı literatüründe “Juvenile Delinquency” terimiyle açıklanan, tam karşılığı “reşit olmayanın suçluluğu” olarak çevrilebilecek terim ülkemizde “Çocuk Suçluluğu” olarak kullanılmakta, bu tanımın içerisinde hem çocukluk hem de ergenlik döneminin büyük bir bölümünü kapsamaktadır. (Polat, 1997b)

Uluslararası sözleşmelerde çocuk suçluluğu ile ilgili tanıma "Birleşmiş Milletler Çocukların Yargılanması İle ilgili Uyulması Gereken Standart Asgari Kurallar" (Beijing Kuralları) ile ilgili deklarasyonda rastlanmaktadır. (Defence for Children International, 1993)

Kuralların "Kurallar ve Tanımların Çerçevesi" olarak verilen 2. Bölümünde;

2.1 Aşağıdaki Standart Asgari Kurallar, çocuk suçlulara, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasi ve diğer fikirler, milli ve sosyal orijin, mülkiyet veya diğer statü farkı gözetilmek şeklinde hiçbir ayrımcılık uygulanmadan tatbik edilecektir.

2.2 Kuralların amacı uyarınca, aşağıdaki tanımlamalar Üye Devletler tarafından kendi hukuk sistemleri ve kavramları uyarınca kullanılacaktır.

- a) Çocuk, ilgili hukuk sistemleri uyarınca, bir suçu işlemesi ile ilgili olarak yetişkinlerden farklı şekilde muamele edilen küçük veya gençlerdir.
- b) Suç, ilgili hukuk sistemleri uyarınca, kanuna göre cezalandırılabilir olan (ihmal veya hareket ile işlenen) her türlü davranıştır.
- c) Çocuk suçlu ise, suç işlediği ortaya çıkan veya suç işlediği iddia edilen küçük veya gençtir.

2.1 Her milli adalet sisteminde, özellikle çocuk suçlulara uygulanabilecek kurallar, kanunlar ve hükümler bütünü ile bu kuralları uygulayabilecek, çocuk yargılaması fonksiyonları ile donanmış kuruluşlar oluşturulmalı ve bunların;

- a) Temel haklarını korurken, çocuk suçluların değişen ihtiyaçlarına uyum sağlamalarını,
- b) Toplumun ihtiyaçlarına cevap vermelerini,
- c) Aşağıdaki kuralların tamamen ve adil olarak uygulamasını sağlamaları temin edilmelidir denmekte ve verilen tanımlamada, çocuk suçluluğu içerik olarak tanımlanmakta, yaşa ilişkin limitler konusunda tanımlamayı devletlerin tasarrufuna bırakmaktadır. Aynı kuralların 4.1. maddesinde "Çocuklar için cezai sorumluluk yaşı kavramını kabul etmiş hukuk sistemlerinde, duygusal, ruhi ve kültürel olgunluğu göz önünde bulundurarak yaşın alt limiti çok düşük tutulmamalıdır." denerek cezai sorumluluk yaşı için göz önüne alınması gereken asgari tanımları ortaya konulmaktadır.

Suçlu çocuk, ceza hukuku açısından belli bir yaşın altında olan çocuktur. Bu yaş sınırı çeşitli ülkelerde farklılıklar gösterir. Farklılıkların alt ve üst sınırları 7–21 yaşları arasında değişmektedir. Ceza ehliyeti yaş sınırı denebilecek alt sınır çeşitli ülkelerde farklı olarak uygulanmaktadır;

-Ceza ehliyetini 7 yaşından başlatan ülkeler: Avustralya (Tazmanya), Bengaldeş, Kıbrıs Rum Kesimi, Gana, İrlanda, Ürdün, Kuveyt, Lübnan, Pakistan, Sudan, Suriye.
Ceza ehliyetini 8 yaşından başlatan ülkeler: Sri Lanka, İskoçya.

- Ceza ehliyetini 9 yaşından başlatan ülkeler: Irak, Filipinler.

-Ceza ehliyetini 10 yaşından başlatan ülkeler: Avustralya (birçok eyaleti), Nepal, Yeni Zelanda, Nikaragua, İngiltere.

-Ceza ehliyetini 12 yaşından başlatan ülkeler: Kanada, Kore, Uganda.

-Ceza ehliyetini 13 yaşından başlatan ülkeler: Cezayir, Çad, Fransa, Polonya, Tunus.

-Ceza ehliyetini 14 yaşından başlatan ülkeler: Bulgaristan, Çin, Almanya, Macaristan, İtalya, Japonya, Libya, Romanya, Rusya, Vietnam, Yugoslavya.

-Ceza ehliyetini 15 yaşından başlatan ülkeler: Danimarka, Mısır, Finlandiya, Norveç, İzlanda, Peru, Sudan, İsveç.

-Ceza ehliyetini 16 yaşından başlatan ülkeler: Arjantin, Azerbaycan, Bolivya, Şili, Küba, Portekiz, İspanya, Ukrayna.

-Ceza ehliyetini 18 yaşından başlatan ülkeler: Belçika Kolombiya, Panama, Peru.
(Douglas ve diğ. 1992)

Türk Ceza Kanunu ve Çocuk Mahkemelerinin Kuruluşu, Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanuna göre ; Fiili işlediği zaman 11 yaşını bitirmemiş olanlar hakkında kovuşturma yapılamaz ve ceza verilemez, fiili işlediğinde 11 yaşını bitirmiş olup ta 15 yaşını doldurmamış olanlarda farik-i mümeyyizlik (İşlediği suçun anlam ve sonuçlarını kavrayabilme yeteneği) araştırılır.15 yaşını bitirmiş, 18 yaşını bitirmemiş olanlarda ise impuls (dürtü) kontrolünün yetersiz olması nedeniyle verilecek ceza 1/3 oranında indirilerek verilir. (Hancı, 2003)

Dönmezer (1994), suçu “topluma zarar verdiği yada tehlikeli olduğu kanun koyucu tarafından kabul edilen ve belirtilen, eylem, davranış, tavır ve hareket” olarak tanımlar. Suçluluk üzerine yapılan tanımlamalar, temelde çocuk suçluluğunu da kapsamaktadır. Ancak çocuk suçluluğu kavramı bu genel tanımlamaları yaş faktörü ile sınırlandırmaktadır. Burt (1925), çocuk suçluluğunu, bir çocuktaki anti sosyal eğilimlerin yasa müdahalesi gerektirecek duruma dönüşmesi olarak tanımlar.

Batı literatüründe (Delinquency) Çocuk Suçluluğu kavramı, kanuna karşı gelmiş 11-18 yaşları arasındaki çocukları kapsamaktadır. Çocuk suçluluğu ile ilgili hemen tüm araştırmacıların tanımlamalar içerisindeki ortak değerlendirmeleri, çocuk suçluluğu davranışının içinde olan çocuğun, suça itilmiş çocuk olarak kabul edilmesidir. (Polat, 1997b; Douglas ve diğ. 1992; Özsunay, 1979)

2.8. Dünya’da Çocuk Suçluluğun’un Görünümü

19. y.y. başlarından itibaren sanayileşmeyle beraber ortaya çıkan sınıflaşma çocuk emeğinin iş gücüne katılması, göçler ve geleneksel ailelerin oynadığı toplumsal rolün yerini çekirdek ailenin alması ile I. ve II. Dünya Savaşları sonrasında toplumsal yıkımları, tüm dünyada çocuk suçluluğu oranında patlama yaratmıştır. Araştırma verilerine bakıldığında, çocuk suçluluğunun uluslararası bir problem olduğu görülmektedir. (Akalin, 2000b)

Çocuk suçluluğunun 1956’dan beri yükselme trendi içinde olduğu Kanada da Alison Hatch ve Curt Griffiths (1992) tarafından yapılan araştırmada, şiddet içeren çocuk suçlarında 1980-1990 arasında iki kat artış olduğu, mala ilişkin olarak işlenen suçların tümünün üçte ikisinin çocuk suçlularca işlendiği ortaya konmuştur.

Almanya'daki durum daha farklı değildir. Yapılan araştırmalarda ortaya çıkan sonuçlar, Almanya'daki gençliğin yaklaşık % 20'sinin şiddet içeren suçlara katıldığı ve mala karşı işlenen suçların üçte birinin gençler tarafından işlendiği belirlenmiştir. İsveç'te, suçlulukla ilgili Paul Friday raporları (1992), bu ülkede, bilinen en açık ve özgür sosyal yardım programlarına sahip olunmasına rağmen çocuk suçluluğu oranında çoğalma eğilimi olduğunu ortaya koymaktadır. Kanada da, çocuk suçluluğunun suçlara göre sınıflanmamış genel verileri 1993 - 1996 yılları arasında çocuk suçluların oranının düşme eğilimi içinde olduğunu göstermektedir. İsrail'de ise 1950'lerden 1980 yılına kadar yükselme gösteren çocuk suçluluğu oranı 1980 yılından sonra göreceli bir azalış göstermektedir. (Polat, 2001; Geen ve Donnersten, 1998)

Son 20 yıldır, Avrupa ülkelerinin büyük bir bölümünde, erişkinler tarafından işlenen suçlar hemen hemen sabit kalmıştır. Hiç bir ülkede erişkinlerin suç oranlarındaki artış, gençlerinki ile paralellik göstermemektedir. (Atasoy ve Ziyalar, 2001)

Batı ülkelerinde suçlar, büyük oranda, büyük kentlerin yoksul kesimlerinde yaşayan gençler tarafından işlenmektedir. Yapılan araştırmalar ABD'de genç erkeklerin yüzde 22'si on sekiz yaşına varmadan bir kez çocuk mahkemesine çıkacaktır. Gene ABD'de yılda iki milyon gencin evlerinden kaçtığı saptanmıştır. Özellikle gelişmiş ülkelerde kızlar arasında da suç eğilim kaygı verici bir hızla artmaktadır. ABD'de gençlik suçluluğuna ilişkin şu sayılar durumun ağırlığını göstermeye yeter sanırım: Bu ülkede tutuklanan tüm insanların yüzde 43'ü 18 yaşından küçüklerdir. İşlenen suçların dökümü yapılıncaya ortaya şöyle bir görünüm çıkmaktadır: Adam öldürmelerin yüzde 10'u, tüm yaralama olaylarının yüzde 11'i cinsel saldırıların yüzde 9'u, tüm silahlı soygunların yüzde 34'ü, ev soygunlarının yüzde 53'ü ve araba hırsızlıklarının yüzde 55'i gençler tarafından işlenmektedir. İntihar olayları son yirmi yılda iki buçuk kat artmıştır. (Yörükoğlu, 2000; Etienne ve diğ. 2002)

Çocuk suçluluğunun boyutlarındaki artış, Birleşmiş Milletlerin konu ile ilgili önleyici tedbirleri Riyad Yönergesi'nde dile getirilmesinin yol açmıştır. (The Riyadh Guidelines, 1990)

2.9. Türkiye’de Suçlu Gençler

Türk toplumu gerçek anlamda genç bir toplumdur. Nüfusumuzun % 60’ını 25 yaşın altındaki çocuk ve gençler oluşturmaktadır. Gençlik suçluluğu kentleşmenin ayrılmaz bir sonucudur. Ülkemizde hızlı kentleşmeye paralel olarak gençlerin işledikleri suçlar artmaktadır, daha da artması beklenmektedir. Sanayileşmeye koşut olarak hızla büyüyen kentlerde gençler arasında çalma, soygun, yaralama, adam öldürme, vuruculuk, kırıccılık, evden kaçma, içki ve uyuşturucu kullanımı, cinsel sorumsuzluklar ve çeşitli yasak çiğnemeler yaygınlaşmaktadır. Bu durumun düşündürücü yönü, suçluluk oranındaki yükselişin genç nüfusun artışından daha hızlı olmasıdır. (Yörükoğlu, 2000; Doğan, 1996)

Toplumdaki bireylerin normal dışı davranışlar içinde olmalarında kırdan kente göçün rolü, daha geçen yüzyılın başında kesin çizgilerle ortaya çıkmıştır. Ülkemizde 1970’lere kadar yapılan araştırmalar daha çok köy problemlerine yöneliktir. Çatışan rollerin heyecan birikimine yol açtığı, izole hayatın ise uyumsuzlukla sonuçlandığı kentteki hayatın, davranış bozukluklarını artırıcı olduğu ilgili meslek çevrelerince kabul edilmektedir. (Kıray, 1984).

Toplumsal göçebe veya yerleşik olması ile köyde veya kentte yaşıyor olması bireyin davranış biçimleri için önemli belirleyicilerdir. Çok hızlı bir iç göçle büyük kent mahallelerine eklenen taşra insanının derin ruhsal sıkıntılarının dışavurumu, özünde toplumsal problemleri sıklıkla tek tek vakalar hâlinde kent gündemine taşımaktadır. Demografik etkenlerin ekonomik ve kültürel etkenlerle iç içe bulunması suç olgusunu ortaya çıkarmakta ve suçluluğun artışına sebep olmaktadır. (Sencer, 1970).

Köy kökenli gençlerin işlediği suç, ülkemizde hâlâ önde gitmektedir. Bu durumda ilginç olan kentte oturup da poliste başı derde giren gençlerin yüzde 93’ünün de köyden kente göçmüş ailelerin, yani gecekodu çocukları olmasıdır. (Yörükoğlu, 2000) Şehirlerde bazı bölgelerde görece ekonomik eşitsizliğin ve istihdam imkanlarının sınırlı olmasının suç oranlarını yükselttiği belirtilmektedir. (Özbek, 1993; Siegel, 1989)

Çarpık yapılanmış bir kentte yeni gelen kişi geleneklerini sürdüremez. Göç edilmiş yerle içine girdiği yeni ortam arasında bir bağdaşıklık göremez. Çaresizlik ve mahrumiyet çekmekte, çoğu zaman farklı derecelerde bunalımlara düşmektedir. Kentteki köylü bağlanabileceği insancıl bir şeyler bulabilmek için derin bir istek duyar.

Kişiliğini ifade etmek ve kendi adına davranışta bulunmak için, güçlü bir tutku duyan bu insan çoğu kez aradığına ulaşamamakta ve mutsuz olmaktadır. Psikososyal ve ekonomik sıkıntıların büyük bir kısmını bu bocalama durumunun bir etkeni olarak görebiliriz . (Köknel, 2001; Kıray, 1984).

Kırsal alanlardan kente göç, birçok şey gibi gencin kişilik oluşumunu da etkileyecektir. Yeni yetişen genç çevre ile kuvvetli bağlarının olduğu bir devrede ortam değişikliği ile karşı karşıya bırakılırsa kişilik oluşumunu yıpratıcı etkiler ortaya çıkacaktır. Genç kendini çevreleyen şartların olumlu yada olumsuz oluşu ölçüsünde kent hayatının gerekleri ile uyum veya çatışma durumunda olacaktır. Kente uyum, zamana bağlı olduğu için belli bir süre sonra şehre gelenler apayrı bir kültür meydana getireceklerdir. Kentleşme aile yapısı üzerinde eğitim, kültür, teknolojik imkânlar ve konfor sağlamak olumlu etkilerde bulunması yanında, aile bağlarının zayıflaması, gençleri aile dışında gruplara koyması gibi menfilikler de getirir. Grupların olumsuz hareketlerine yönelerek suça yönelmeler, boşanma ve evlilik dışı ilişkiler bu olumsuz etkilerin sonucudur. (Sencer, 1970)

Kente göç ile birlikte, ailenin çocuklar üzerindeki denetimi azalmaktadır. Ayrıca aile içinde yeni kent toplumunun istediği kişiliği verecek şekilde otorite ve sevgi ilişkileri gelişmemiştir. Buna rağmen kentlerde çocukların sosyalizasyonunu sağlayan aile dışındaki kurumlardan söz konusu küçükler, yeterince yararlanamaz. Göç eden anne baba köydeki davranış biçimlerini hemen değiştirmemekte, bu durum kentin özgür dünyasında bulunan gencin aile ile sorunlar yaşamasına yol açmaktadır. Kentte bir diğer önemli sorun işsizlik ve geçim sıkıntısıdır. (Köknel, 2001; Kıray, 1984)

Toplumsal ekonomik düzeyin düşüklüğü, bir yandan maddî yaşama şartlarını ağırlaştırdığı için, bir yandan da toplumsal güçlükleri yoğunlaştırması sebebi ile dolaylı olarak kente ait uyum açısından menfi bir etkide bulunmaktadır. (Köknel, 2001; Kıray, 1984)

Hükümlü gençlerin iş durumları incelendiğinde, bunlar içinde işsiz olanların yüzde 60, çalışanların yüzde 40 olduğu görülmektedir. Büyük çoğunluğu ilkokul öğreniminden öteye geçememişlerdir; yüzde 20'ye yakın bir bölümü de okur-yazar değildir. Bu gençlerin yüzde 41'i parçalanmış ailelerden gelmektedir. Anası yada babası olmayan veya hem anasız hem de babasız olanların oranı yüzde 29'dur. Türkiye'de parçalanmış aile oranının yüzde 8 dolayında olduğu tahmin edilmektedir. Suçlu çocukların ailelerinde parçalanma oranı, genel oranın çok üstündedir (yüzde 22). Suçlu çocukların yüzde 47.6'sının çeşitli nedenlerle ana babalarından belli sürelerle ayrı kaldıkları da görülmektedir ki bu, suça yönelmede önemli etkenlerden biridir. Başka önemli bir özellik, suçlu gençlerin yüzde 86'sının beş kişiden fazla üyesi bulunan kalabalık ailelerden gelmeleridir. (Yörükoğlu, 1997; Doğan, 1996)

Göçmen çocuklarında ilk kuşak, kökenlerinden kopmuş olmanın getirdiği yalnızlık ve bilinç dışı suçluluk duyguları taşımaktadırlar. Bu yüzden geleneksel hayat sivilini davranış, duygu ve düşüncelerinin içeriğinden sürdürerek, bunlara daha fazla sarılmaktadırlar. Sadece bu yolda ilişkilerinde ve güncel ortamın biçimine uymakla yenirler. Diğer açılardan kapalı bir grup oluştururlar. Kente göç eden ailelerde, her ne kadar biçim açısından çekirdek aile tipi yaşam sürdürülse de, ailenin sosyal hayat ve güvencesinde geniş aile ölçüleri uygulamaktadırlar. Ölüm, kaza, iflas ve benzeri olaylar karşısında, aynı çatı altında olmasalar bile, geniş akrabalığın kapsamı içindeki kişiler hemen bütünleşip gerekli desteği sağlamaktadırlar. (Koptagel, 1985)

Gençler arasında toplu suç işleme eğilimi Batı ülkelerinde daha yüksektir; oysa ülkemizde bireysel suçlar başta gelmektedir. Türkiye'de kişilere yönelik yaralama, öldürme gibi suçlar ilk sırayı almakta, ondan sonra cinsel suçlar, en sonra da mala karşı suçlar gelmektedir. Oysa Batı ülkelerinde genç suçluluğu denince ilk akla gelen hırsızlık ve soygundur (%80). Bununla birlikte kentleşmenin hızlanması ile hırsızlık suçlarında artma, kan davası ve kız kaçırma gibi geleneksel suçlarda azalma beklenebilir. Nitekim kentlerde işlenen suçların yarısı hırsızlık suçudur.

50 milyonluk hiç bir Batı ülkesinde nüfus içindeki gençlik kesimi bu kadar büyük değildir. Resmi sayılara bakarak Türkiye’de çocuk ve genç suçluluğunun büyük boyutlarda olmadığı söylenilebilir. İşleme konmayan, karakolda çözümlenerek mahkemelere yansımayan pek çok olay bulunduğu da bir gerçektir. (Yörükoğlu, 2000; Doğan, 1996)

2.10. Suça İtilme Nedenleri

Gençlik suçluluğunun (juvenile delinquency) nedenleri çok çeşitlidir. Başka bir deyişle tek bir mikropla bulaşan bir hastalık değil, pek çok etkenin belirlediği bir davranış bozukluğudur. Yoldan çıkan bir genci suça yönelten nedenler üç ana kümede toplanabilir:

1. Gencin yapısı, özellikleri ve yeteneklerine ilişkin etkenler,
2. Gencin yetiştiği aile yapısı, aile düzensizliği ve ana-baba ilişkileri,
3. Gencin ve ailenin içinde yaşadığı toplumsal ortam ve yaşam koşulları.

Bu etkenler birbiri ile sıkı sıkıya ilişkili olarak sonucu belirler. Kimi zaman bir etken, kimi zamanda başka bir etken ağır basar. Ancak sonuç tüm olumsuz etkenlerin bir bileşkesi olarak ortaya çıkar. Suçlu gençler yada suça itilmiş gençlerle ilgili pek çok araştırma yapılmıştır. Gençlerin davranışlarını saptıran nedenler bugün için yeterince aydınlanmış sayılır. Yoldan çıkmış bir genç, ailesi ve yetiştiği toplumsal ortamla birlikte ele alınıp incelendiğinde hiçbir gencin durduğu yerde suça yönelmediği anlaşılabilir. Başka bir deyişle gencin suç işlemesi, ruhsal, zihinsel, ailesel ve toplumsal tüm olumsuz etkenlerin bir sonucudur. (Yörükoğlu, 2000; Steward, 1996)

Suçlu çocuğun ortaya çıkmasında ailenin, çocuk sayısının, ekonomik sorunların, eğitim sistemlerinin, genetik faktörlerin, zekanın, köyden kente göçün ve evsiz sokakta yaşamının, bedensel-ruhsal hastalıkların, alkol ve uyuşturucu bağımlılığın önemli rolü olduğu belirtilmektedir. (Çotlu ve diğ. 1993)

Olumsuz sosyokültürel ve ekonomik etkenler bireyin kişilik yapısında suça yatkın eğilimlerin belirginleşmesine sebep olduktan sonra kişinin yaşamındaki motivasyonları etkileyerek suç fillinden önce “suç işleme imajı” rasyonalize

edilmektedir. Sosyal ve moral değerlerin zayıflaması, köşe dönme, çalışmadan kazanma gibi maddi kalıp ve hedeflere planlanmış subkültürel bir rasyonalizasyon bireyin yaşam sitiline hakim olmak arzu ve isteklerini en kolay ve kısa yoldan doyuma ulaştırmak sahtecilik vs, gibi çözüm yolu olarak algılamasına sebep olmaktadır. (Üge, 1993; Ziyalar, 1981)

Yapılan pek çok araştırma, suçlu gençlerin ot gibi yerden bitmediğini, onların özel koşullarda ve belli ortamda özellikle yetiştirilmiş gibi suça itildiklerini doğrulamaktadır. Bu ortam genellikle sevgiden yoksun, güven vermeyen, karışık, düzensiz ve çatışmalı bir aile ortamıdır. Çocuğun kişilik gelişimini aksatacak, ruhsal uyumunu bozacak pek çok etken bir arada bulunur. Kavga, geçimsizlik, ayrılık, içki, kaba disiplin, anlayışsızlık, ilgisizlik veya anti-sosyal eğilimler vardır. (Yörükoğlu, 2000; Geen ve Donnerstein, 1998)

Birçok araştırmacı insanları suç işlemeye sevk eden nedenlerin başında ailenin geldiğini kabul etmektedir. Ailenin çocuktan beklentileri, o çocuğun hayatını ve çevresi ile duygusal iletişimini önemli derecede etkileyecektir. Bu yüzden, insan yaşamı boyunca seçme özgürlüğüne sahip olmadığı tek şey ailedir. Parçalanmış aile deneyimi, çocuğun toplumsallaşması sürecini kesintiye uğratması sebebiyle hatalı ve eksik bir sosyalleşmeye yol açar. Bunun sonuçlarından biri de suç davranışıdır. Araştırmalar suçlulukla parçalanmış aile deneyimi arasında ilişkiler bulunduğunu desteklemektedir. (Uluğtekin, 1991; Ögel ve diğ. 2005)

Birçok araştırma, parçalanmış aileden gelen suçlu çocukların oranının sağlam aile yapısından gelenlere göre anlamlı düzeyde yüksek olduğunu göstermektedir. Bazıları ise özellikle ayrılık yada boşanma gibi bir sebeple kendini gösteren aile parçalanmasının suçlulukla daha fazla ilişkili olduğunu vurgulamaktadır. Anne-baba-çocuk ilişkileri çocuğun yeterli yada yetersiz toplumsallaşmasında, dolayısıyla suçlu davranışın çıkmasında önemli rol oynar. Anne-baba-çocuk ilişkilerinde ebeveynin çocuğuna ilişkin bakım ve eğitimini içeren davranışları ve çocuğun bunlara ilişkin algısı toplumsallaşması sürecini başlatır. (Koptagel, 1985)

Bireysel suç işleyenlerin geçmişleri ve aileleri incelendiğinde, bunların erken çocuklukta yoksunluk çekmiş, annelerince benimsenmemiş çocuklar olduğu görülmektedir. Sevgisiz büyümüş ve temel güven duygusu geliştirememiş gençlerdir. Oysa toplu suçlara yönelmiş olanlar, erken çocuklukta yoksunluk çekmemiş, daha sonraki yıllarda sevgi, bakım ve denetimleri yetersiz kalmış gençlerdir. Bunlar kentlerin yoksul kesimlerinde, kargaşanın, düzensizliğin ve suç işlemenin yoğun olduğu bir çevrede büyümüşlerdir. Çevrenin olumsuz, ayartıcı etkisi ağır basmaktadır. Buna karşılık bir çok araştırmacı bireysel suç işleyen gençlerin daha çok orta sınıflardan geldiğini, onlarda aile içi sorunların daha ağır bastığını vurgulamışlardır. (Yörüloğlu, 2000). Sert ve otoriter bir baba, çocukta olumsuz tavırların oluşmasına onun uyumsuz bir birey olmasına, hatta evden kaçma gibi davranışlarla anti sosyal davranışa ilk adımlarını atmasına sebep olmaktadır. (Sutherland, 1995)

Her türlü suçlulukta aile içi sorunlar rol oynamakta, ancak toplu suç işleyenler ortak bir hınçla, kendilerini dışlayan toplumdan öç almaya yönelmektedirler. Kendilerini toplumun refahından pay alamayan, itilmiş, ezik üyeler olarak görmekte, toplumun değer yargılarına sırt çevirmekte, yabancılaşmaktadırlar. Bu nedenle olumsuz bir kimliği paylaşarak topluma baş kaldırmaktadırlar. Ancak yoksul mahallelerde davranış bozukluğu göstermeyen gençler de vardır. Bunları suça itilmekten koruyan etkenler ailede aranmalıdır. Aile yaşamı düzenli, aile bağları güçlü olan ve yeterli sevgi alan, denetim gören gençler suça yönelmemektedir. Aile sorunları varsa hiç kuşkusuz yoksul sınıflardan gelen gençlerin yoldan çıkması, çevrenin ayartıcı etkisi nedeniyle daha kolay olmaktadır. Böylece toplum ve aile etkenleri birbirini tamamlayıcı bir rol oynamaktadırlar. (Yörükoğlu, 2000; Steward, 1996)

Suçta itilmiş çocuklar ile ilgili literatürler, çocuğun suçla ilişkileneşine neden olan etkenlerin aynı zamanda çocuğun toplumsallaşmasını belirleyen sosyolojik gruplar olduğunu ortaya koymuştur. Yapılan tüm tanımlamalar, psikolojik ve biyolojik yaklaşımlardır. Ancak “çocuk suçluluğu” kavramı söz konusu olduğunda, psikolojik anlamdaki çocuk kavramı ile ergen kavramı bir araya gelmektedir. (Polat, 1997b)

Gençlik suçlarının büyük kentlerin belli yoksul kesimlerinde yoğunlaşması öteden beri gözlenen bir olgudur. Chicago'nun, New York'un belli mahalleleri sürekli suçlu genç ve erişkin üretirler. Genellikle işçi, işsiz ve göçmen ailelerin kümелendiği en yoksul "getto, slum areas" adı verilen sefalet yuvalarıdır bu yöreler. Yoksulluk çemberini bir türlü kıramayan bu yerlerde bir alt kültürden söz edilir. Suç işleme buralarda bir geçim kaynağı, bir yaşam biçimi, bir gelenektir ki kuşaktan kuşağa aktarılır. (Shaw ve McKay, 1942)

Jenkins (1964) tek tek işlenen suçlar ile toplu işlenen gençlik suçları arasındaki ayırma dikkat çekmiştir. Bir çeteye bağlı olarak topluca çalma, soygun, saldırganlık eylemlerine katılan gençlerin daha çok alt sosyo ekonomik sınıflardan, yoksul kesimlerden geldiğini belirterek bu gençlerin refah içinde olan varlıklı sınıflara besledikleri imrenme, öfke, öç alma duygularıyla davrandıkları vurgulamıştır. Bu gençlerin toplu suçlara katılması bir saygınlık sorunudur, katılmayan topluluğun dışına atılır. Burada ortak vicdan veya ortak süper ego egemendir. Buna karşılık tek başına suç işleyen genç, kişisel patolojisinin etkisiyle davranan daha sağlıklı bir başkaldırma davranışı içindedir. (Yörükoğlu, 2000; Melton ve diğ. 1997)

Yoksul aile çocukları, varlıklı okul arkadaşlarından kendilerini çok farklı bulurlar; onların değer yargıları yabancı gelir, amaçları ise erişilmez görünür. Okul başarısızlığı onları orta sınıfın değer yargılarından büsbütün uzaklaştırır. Yaşlıları ile ancak spor alanında ve kavgada başa çıkabilirler. Kabadayılıkla, otoriteye karşı gelerek, üstünlüklerini kanıtlama çabasına girerler. Tepki gördükçe karşı tepkilerini artırarak sürdürürler. Öğretmenle çatışır, okuldan kaçır, kuralları çiğner, yasaklara aldırılmazlar. Başka bir deyişle, varlıklı gençlere açılan kapıların kendisine kapalı olduğunu gördükçe genç, benimsediği ters yada olumsuz kimliğe iyice sarılır. Aynı umutsuzluk içine düşen ve aynı öfkeyle dolu olan benzerleriyle kader ortaklığına girer. Bu dayanışma onu daha dayanıklı kıldığı gibi suçluluk duygusundan da kurtarır; benlik saygısını yükseltir. Birbirini destekleyerek, birbiriyle özdeşim yaparak orta sınıf değerlerine birlikte saldırırlar. (Cohen, 1955)

Gençlerde görülen her davranış bozukluğu bir anti-sosyal (psikopatik) kişilikten kaynaklanmaz. Anti-sosyal kişilik yapısı geliştirmiş olan gençler aynı suçları yinelerler, hiç pişmanlık ve suçluluk duymaz, dürtülerini dizginleyemez, atak ve

saldırgan davranırlar. İnsanlara bağlanamaz, yakın ilişkiye giremezler. Buna karşılık kimi gençlerin davranış bozukluğu nevroitik veya tepkisel olabilir. Örneğin, bir boşanmadan, bir ölüm olayından sonra ortaya çıkan davranış sapmaları bu türdendir. Başka bir deyişle gencin yaşadığı bir ruhsal travmaya, içinde bulunduğu depresyona verdiği bir yanıt, bir uyum çabasıdır. Bir bakıma genç, olumsuz davranışıyla ailesine yardım çağrısı yapmakta, ilgiyi üstüne çekmeye çalışmaktadır. Kardeşi doğduktan sonra sevilmediğini, bir kenara itildiğini sanan çocuğun, annesinin çantasından para çalıp, armağan alarak kendisini ödüllendirmesi bunun bir örneğidir. (Yörükoğlu, 2000; Geen ve Donnerstein, 1998)

Suçla ilgili yapılan araştırmalar suçlu çocukların ailelerinin sorunlarından birinin de eğitimsizlik olduğunu ortaya koymaktadır. Eğitilmiş olmak, anne babaya hiç değilse kendi davranışlarını eleştirme ve denetleme imkânı vermektedir. Ailenin sosyoekonomik şartları aile hayatının ruh sağlığını etkilediği gibi çocuğun kişiliğini de etkiler. Arzularına doyum bulamayan veya somut olarak açlığa ve kötü hayat şartlarına mahkûm olan çocuklarda yoğun bir endişe görülür. Bu kişiliğinde derin izler bırakır ve çocukta sürekli bir güvensizlik hâli oluşturur. (Kağıtçıbaşı, 1988)

2.11. Suç Bölgeleri

Biyoloji bilimine ait bir kavram olan ve organizma ile çevre arasındaki ilişkileri inceleyen " ekoloji" sosyologlarca kriminolojide de kullanılmaya başlamıştır. Kriminoloji harita metodunu uygulayarak suçun yer itibarıyla dağılımını tespit eder, suçlunun içinde bulunduğu ortamın suça yönelten bir faktör olarak analizini yapar. Bu görüşe kriminolojide "suçluluk bölgeleri görüşü" denilmektedir. (Dönmezler, 1994; Doğan, 1996)

Turner gençlik suçluluğunun çocuk çetelerinde hakim olanın arkadaşlık duygusunun yarattığı birlik bilinci sonucu ortaya çıktığını söylemiştir. Guerry yaptığı çalışmalarda, şehirlerde suç bölgeleri olarak adlandırılan, yüksek oranda suç işlenen bölgelerde mala karşı suçların yoğun olduğunu göstermiş, Paris gibi endüstrileşmenin yoğun olduğu şehirlerde, limanlarda özellikle potansiyel suçluların artma eğiliminde olduğunu belirtmiştir. (İçli, 1993)

Kentleşme olgusunun hızla ve sitemsiz yaşandığı, planlama olmaksızın kendiliğinden gelişen kentleşme sürecinin yaşandığı alanlarda ortaya ekonomik, kültürel ve sosyal olarak farklı bölgeler çıkmaktadır. Büyük kentlerimizin yapısına mozaik görünümü veren ayrı ayrı toplumsal sınıflar, gelenek ve göreneklerine, toplumsal sınıflar, başta gelir düzeyleri olmak üzere iş yerine yakınlıklarına, gelenek ve göreneklerine, toplumsal değişimlerinden etkilenme ölçülerine göre ayrı ayrı bölgelerde aynı tiplerdeki konutlarda yaşamaktadırlar. (Keleş, 1984)

Kentleşme sürecinin çarpık, plansız ve kontrolsüz gelişimi, ekonomik bozulmayı da beraberinde getirir. Bu sosyal erozyonun sebepleri ve etkileri şöyle tanımlanmaktadır; “Köyden kente göç sürecinde alışık olunan soysal çevreden (kırdan) kopma sonucu maddi ve manevi destekten yoksun kalma. Parlak iş hayalleri ile gelinen kentte işsizlik veya gizli işsiz durumuna düşme. Köyün oynadığı sosyal denetim rolünün azalması, toplumsal olarak zararlı yollar başvurma ihtimali. Marjinal hizmetlerde yığılma, gecekondulaşma. Gecekondu, hızlı şehirleşme süreci içerisinde, şehirlerin eski ve modern kesimleri arasında, sosyal anlamda “geçiş halindeki” alanlardır. (Yavuz ve diğ. 1973)

Gecekondu bölgelerinin sosyal-kültürel olarak geçiş alanları olması ayı zamanlarda bu bölgelerdeki kültürel akıcılığın yoğunluğunun ifadesidir. Kişi akıcılık sebebi ile içine girdiği yeni gurubun kültürünü yada alt kültürüne uymak zorunluluğu duyacak ve çok kere aykırılıkların birleşmesi, kültür itilafı süreçlerinin etkisine girecektir. Her iki süreçte suç doğurucu niteliktedir. (Dönmezler, 1994; Ögel ve diğ. 2006)

Şehrin bu kesimlerinde yaşayan yetişkin suçlular adeta organize olmuş suç işleme araçlarını teşkil etmektedirler. Bu teşkilatlanmış guruplar bazen çok kuvvetlenmekte, çevrelerine etki yapmakta ve söz konusu bölgelerde suç geleneğinin devamını sağlamaktadırlar. Bütün bu faaliyetler çocuklarca da bilinmektedir. Hayat öyküleri tespit edildiğinde bu küçük çocukların suç gelenekleri ve şekilleri aile içindeki ilişkilerde de geçmektedir. Çocuk suçluluğunu incelerken olayı daima içinde yerleştiği sosyal çevre ile bir fonksiyon halinde görmek gerekiyor. Bunun için ise her şeyden önce çocuk ve suçluluk olaylarının bölgeler itibarıyla yataklarını mecralarını bulmak gerekir. (Akalin, 2000b)

Türkiye de çocuk suçluluğu tablosu şöyle özetlenebilir. Suça yönelmiş çocukların doğdukları illerin bulunduğu bölgelere göre karşılaştırma yapıldığında , Marmara , Karadeniz, Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu bölgelerinin yüksek oranda olduğu görülmektedir. Marmara bölgesindeki yoğunluğun büyük bir bölümünü İstanbul doğumlular oluşturmaktadır.

İstanbul diğer bölgelerin karşısında ve sosyal akışkanlık çemberinin tamamlandığı noktadadır. Bunun belli başlı iki nedeni vardır ; birincisi göç alan özelliğinden ötürü kültürel çatışmanın yaşanması , buna koşut olarak kentsel alanda kendine yer sağlamak isteyen farklı sosyal büyük grupların (hemşeriler , aynı bölgeden gelenler , etnik gruplar) kendilerini alt kültürler ve bu kültürlerle ait gettolar yaratma isteği , ikincisi ise geçmişi itibariyle kendini kentin doğal sahibi olarak gören kültürün yaşama çabaları ve ülkemizde yaşanan , kentin kendi gelişim dinamiklerinin çarpık olmasından dolayı alt kültür bölgelerine itilmek zorunda kalmalarıdır. Tüm bu nedenler sosyal çatışma , çözülme ve toplumsal anomi doğrultusunda yeniden örgütlenmenin temelini oluşturmaktadır. (Polat, 2000; Doğan, 1996)

Suçlu çocukların yaklaşık % 60'ının ailesi İstanbul'a göç etmişlerdir.. Bir diğer olguda göç süreciyle İstanbul'a gelen ailelerin % 80'inin kırsal kökenli olmalarıdır. Giritlioğlu (1996) tarafından yapılan araştırma sonuçlarında ortaya çıkan , Doğu Anadolu , Güneydoğu Anadolu ve Karadeniz bölgesinin en fazla göç veren bölgeler olması ve göç hareketinde yeni yerleşim alanı olarak İstanbul'un kullanılıyor olması önemli bir bulgudur.

Tüzün (1995) tarafından , 1994 yılında İstanbul Çocuk Mahkemelerinde yargılanan çocuklarla ilgili olarak yapılan araştırma sonuçlarında , çocukların nüfus kayıtlarına göre coğrafi bölgesel dağılımları , Marmara % 28,1 , Karadeniz % 22,5 , Doğu Anadolu % 24,2 , Güneydoğu Anadolu %11,9 olarak saptanmıştır. Alt kültür bölgelerinin göstergesi olarak gecekondulaşma baz alınırca , gecekondulaşmanın en fazla yaşandığı iller İstanbul , Ankara , İzmir ve Adana (Süher, 1996) olarak belirlemekte bu iller arasında en büyük payı İstanbul almaktadır. Aynı iller çocuk suçluluğu açısından da ilk sıraları almaktadırlar (Polat, 1997b; Doğan, 1996)

2.12. Suçun Önlenmesi Kavramı:

Suçun önlenmesi ve kontrolü konuları ise ihmal edilmiştir. Kriminoloji alanında yapılması gereken en önemli çalışma, suçun önlenmesi ve suçluların ıslahı konularında somut ilkelerin ortaya konulması olmalıdır. (Etienne ve diğ. 2002)

Suç politikasının bir temel problemi, suçluluktan korunma denemesidir. Bu gayret açıkça iki temel kabulden hareket eder. Bir kere, her toplumda suçlulukta kaçınılamaz bir kısmın olduğu farz edilir, onun ihlalleri azaltılabilir; ikincisi ise, suçluluğun belirli bir görünüş şekillerinin azaltılması veya hatta tamamen önlenmesi mümkündür. Hemen hemen suçluluğu açıklayan bütün teorilerinde farz ettiği, suçsuz bir toplumun olmasının hayâl olduğundan hareket edilir.

Kim gelecekteki toplumun, gençlik ve yetişkin suçluluğunu önlemek isterse, buna ailede ve okulda başlamak zorundadır. Resmi sosyal kontrol, üç alanda icra edilir; yasama (kanunlar), yargı (içtihatlar), ve icra (polis ve infaz). Onların amacı, suç ve suçluluğu engellemek ve onlarla mücadele etmektir. (Demirbaş, 2001; Melton ve diğ. 1997)

Okula başlama yaşının gecikmesi çocuk için önemli bir engeldir. Suçlu çocuklar okula yaşıtlarına göre geç başlamışlardır. Okuldan istenilen kalitenin tutturulması, çocuk suçluluğunun önlenmesi açısından kritik öneme sahiptir. (Gökçen, 1971)

Ana-babalar bilmelidirler ki, aşırı koruma ve hoşgörünün egemen olduğu disiplin anlayışı kadar, aşırı sert ve otoriter bir uygulamada yanlış ve zararlıdır. Çocuğun sağlıklı, ruhsal ve toplumsal bir gelişme gösterebilmesinin ilk şartı ailede tutarlı bir eğitim uygulanması ve belirli bir ölçüde otoritenin varlığıdır. Sosyal bilimciler ve eğitimciler, suçluluğun öğrenilmiş bir süreç olduğunu kabul etmekte ve suçluluk eğilimlerinin normalden sapmış davranış şekilleri olduğu kadar, grup yaşamına bağlı olan bir soru olduğunu da savunmaktadır. (Sutherland, 1995)

III. BÖLÜM

3. Gereç ve Yöntem

1995 yılında Devlet Planlama Teşkilatının Koordinatörlüğünde, TC. Başbakanlık Devlet İstatistik Kurumu, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı yetkilileri ile birlikte “Güvenlik Birimlerine Gelen/getirilen Çocuk ve Gençlerle İlgili İstatistik Formu” hazırlamıştır. Bu formun uygulanması 1997 yılından beri coğrafi bölgeleri temsilen örnekleme ile seçilmiş 27 ilde yapılmaktadır. Form Güvenlik Birimlerine gelen veya getirilen, güvenlik birimi Başsavcılıklarına intikal ettirilmiş veya ettirilmemiş, dosyaları Cumhuriyet Başsavcılıklarına intikal ettirilmiş veya ettirilmemiş 20 yaş altı herkes için doldurulmuştur.

TC Başbakanlık Devlet İstatistik Kurumu, “18 yaşını doldurmamış herkes çocuktur” tanımından yola çıkarak 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 yıllarına ait 0-18 yaş çocuklarının formlarının analizini yapmış ve yayınlamıştır.

Güvenlik Birimlerine gelen veya getirilen çocukların geliş nedeni “suç isnadı”, “durumu şüpheli”, “terk”, “evden kaçma”, “buluntu”, “kayıp”, “mağdur” ve “diğer”, olarak yaş gurupları ise 0-6 yaş 7-11 yaş 12-15 yaş ve 16-18 yaş olarak gruplandırılmıştır.

Güvenlik Birimlerine gelen veya getirilen çocuklarda isnat edilen suç türleri “adam öldürme”, “yaralama,darp”, “kız, kadın ve erkek kaçırma”, “ırza geçmek ve sarkıntılık”, “fiili livata”, “hırsızlık”, “oto hırsızlığı”, “otodan hırsızlık”, “gasp” ve “uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak”, suç türleri olarak, iller ise Türkiye nüfusu en yoğun olan beş ili (Adana, Ankara, Bursa, İstanbul, İzmir) olmak üzere gruplandırılmıştır.

Öğrenim durumları “okur yazar”, “ilkokul”, “ortaokul”, ve lise olarak, yaşadığı kişi veya yer ise “aile yanında”, “parçalı aile yanında”, “yakının yanında”, ve diğer olarak gruplandırılmıştır.

Diğer gruplandırılmalar ise cinsiyet, bağımlılık yapıcı herhangi bir madde kullanıp kullanmadıkları, daimi ikametleri, adli mercilere sevke dilip edilmediği açısından incelenmiştir.

Bu çalışma netrospektif bir arşiv taraması olup elde edilen veriler SPSS 11.0 istatistik programı ile değerlendirilmiştir.

IV. BÖLÜM

4.BULGULAR

Tablo1.Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların yıllara ve cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyet	Erkek	Kız
1997	88,52	11,48
1998	88,59	11,41
1999	86,66	13,34
2000	86,11	13,89
2001	84,78	15,22
2002	82,60	17,40
2003	82,89	17,11
2004	82,57	17,43

1997 yılında güvenlik birimlerine gelen/getirilen çocukların 29715 (%88,52)'si erkek, 3853 (%11,48)'i kızdır.

1998 yılında güvenlik birimlerine gelen/getirilen çocukların 34995 (%88,59)'u erkek, 4506 (%11,41)'i kızdır.

1999 yılında güvenlik birimlerine gelen/getirilen çocukların 31733 (%86,66)'sı erkek, 4885 (%13,34)'u kızdır.

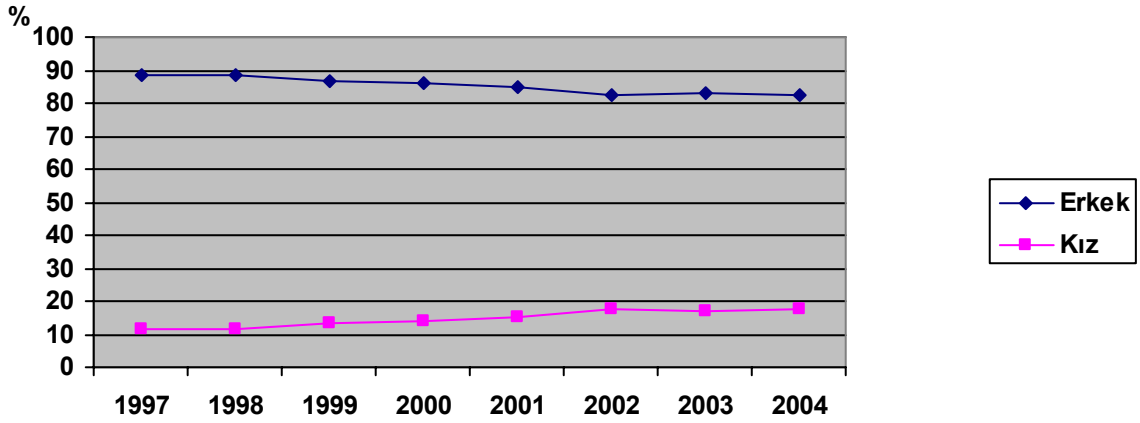
2000 yılında güvenlik birimlerine gelen/getirilen çocukların 32450 (%86,11)'i erkek, 5235 (%13,89)'u kızdır.

2001 yılında güvenlik birimlerine gelen/getirilen çocukların 33443 (%84,78)'i erkek, 6004 (%15,22)'si kızdır.

2002 yılında güvenlik birimlerine gelen/getirilen çocukların 43006 (%82,60)'ı erkek, 9058 (%17,40)'ı kızdır.

2003 yılında güvenlik birimlerine gelen/getirilen çocukların 50214 (%82,89)'u erkek, 10365 (%17,11)'i kızdır.

2004 yılında güvenlik birimlerine gelen/getirilen çocukların 58557(%82,57)'si erkek, 12363 (%17,43)'ü kızdır. (Tablo 1 ve Şekil 1)



Şekil1. Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların yıllara ve cinsiyete göre dağılım

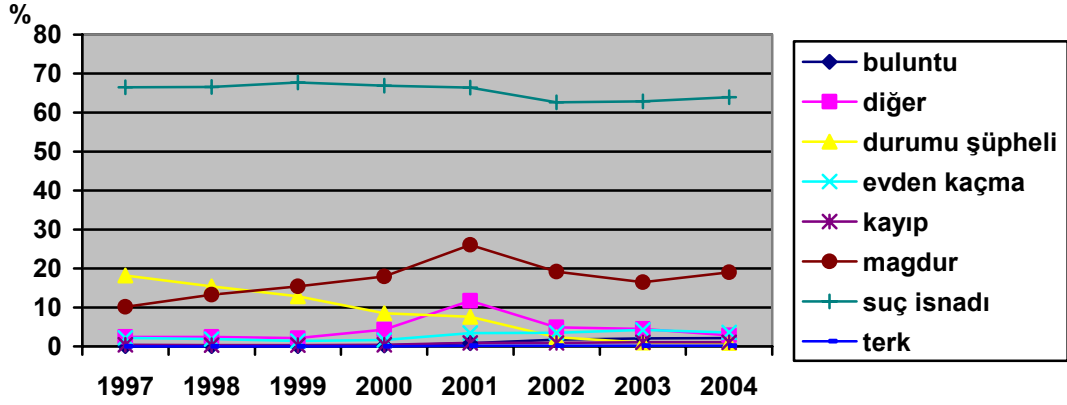
1997 yılında Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların %88,52'si erkek %11,48'inin kız 2004 yılında ise %82,57'sinin erkek %17,43'ünün kız olduğu tespit edilmiştir. (Tablo 1 ve Şekil 1)

Çocukların cinsiyet farklılıkları incelendiğinde erkek çocuklar oranında bir azalma kız çocukların oranında bir artış gözlenmiştir. Ancak bu artış istatistiksel olarak bir anlam ifade etmez.

Tablo 2. Güvenlik Birimlerine Gelen/Getirilen Çocukların Geliş nedeni ve yıllara göre dağılımı.

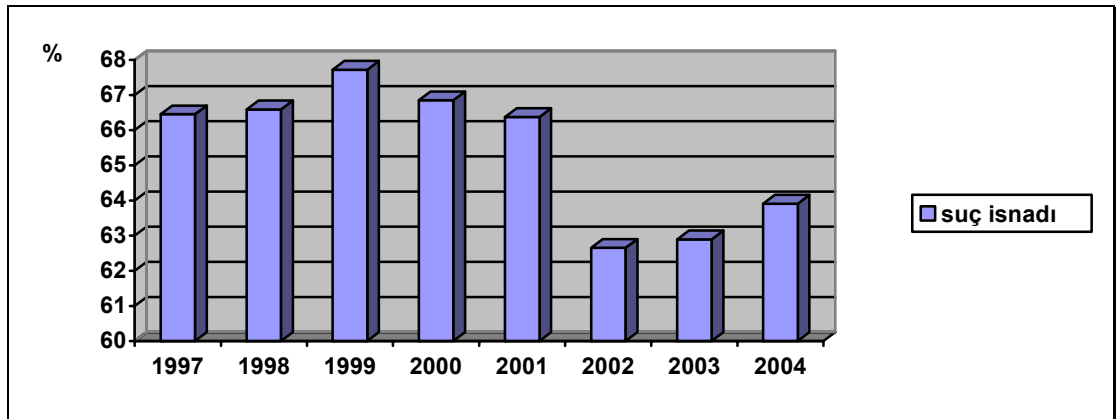
Geliş Nedeni	buluntu	diğer	durumu şüpheli	evden kaçma	kayıp	mağdur	suç isnadı	terk
1997	,07	2,48	18,23	2,20	,42	10,15	66,45	,00
1998	,08	2,46	15,40	1,86	,35	13,26	66,59	,01
1999	,07	2,15	12,90	1,37	,32	15,44	67,72	,03
2000	,21	4,35	8,56	1,64	,45	17,92	66,85	,01
2001	,80	11,74	7,64	3,44	,87	26,04	66,37	,14
2002	1,75	4,93	2,38	3,50	,90	19,16	62,65	,18
2003	2,02	4,47	,99	4,26	1,08	16,44	62,89	,20
2004	2,15	2,88	,94	3,60	1,10	19,05	63,91	,14

1997/2004 yılları arasında güvenlik birimlerine gelen/getiren çocukların en sık herhangi bir suç isnadı, durumu şüpheli ve mağdur olarak en az ise terk, buluntu ve kayıp sebebi ile gelmiş veya getirilmiştir. (Tablo 2 ve Şekil 2)



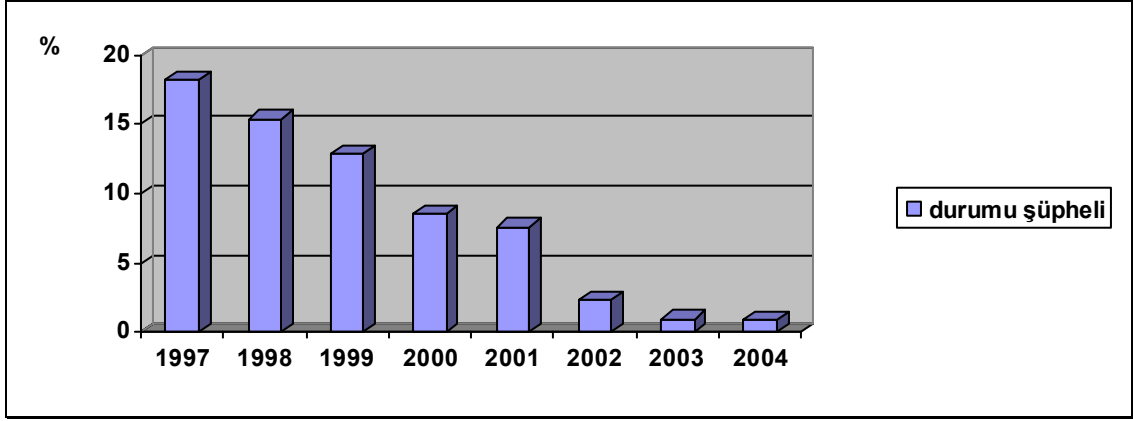
Şekil 2. Güvenlik Birimlerine Gelen/Getirilen Çocukların Geliş nedeni ve yıllara göre dağılımı

Terk, buluntu ve kayıp sebebi ile güvenlik birimlerine getirilen çocukların yıllara oranla sayılarına incelendiğinde bir artış gözlenmekte fakat bu artış istatistiksel olarak bir anlam ifade etmemektedir.



Şekil 3. Güvenli Birimlerine suç isnadı sebebi ile gelen/getirilen çocukların yıllara göre dağılımı

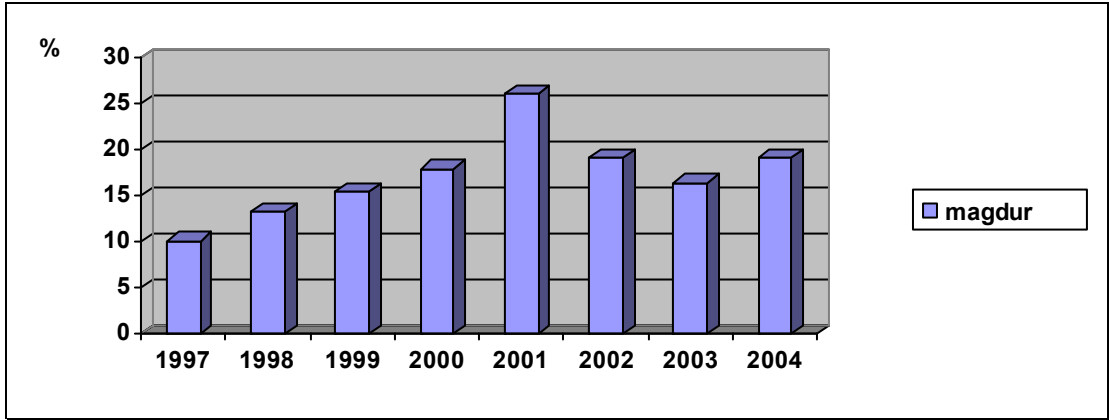
Güvenlik Birimlerine gelen getirilen çocukların 1997 yılında %66,45 1998 yılında %66,59 1999 yılında % 67,72 2000 yılında %66,85 2001 yılında %66,37 2002 yılında %62,65 2003 yılında % 62,89 2004 yılında, %63,91'i suç isnadı sebebi ile gelmiş veya getirilmiştir. (Şekil 3)



Şekil 4. Güvenlik Birimlerine durumu şüpheli bulunduğu için gelen/getirilen çocukların yıllara göre dağılımı

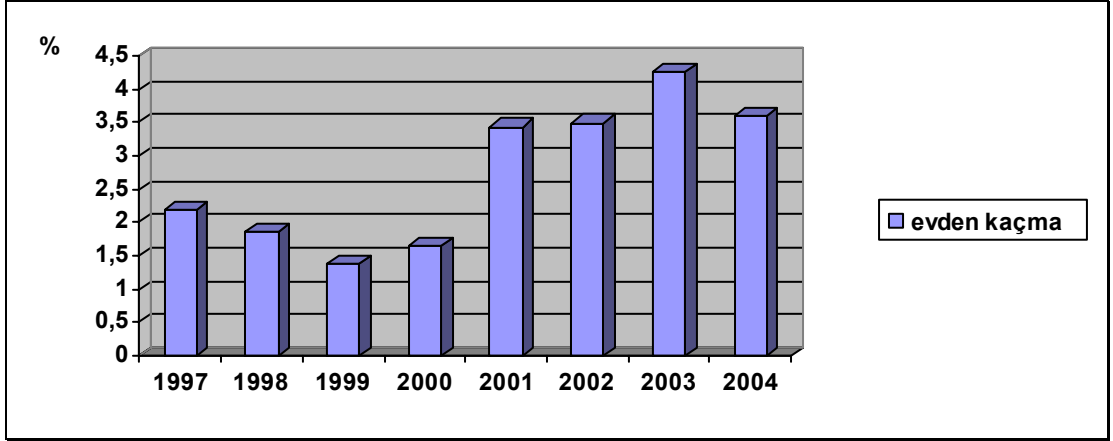
Güvenlik birimlerine gelen getirilen çocukların 1997 yılında %18,23 1998 yılında %15,20, 1999 yılında %12,90, 2000 yılında %8,56, 2001 yılında %7,64, 2002 yılında %2,38, 2003 yılında %0,99, 2004 yılında %0,94, ile durumu şüpheli bulunduğu için gelmiş veya getirilmiştir. (Şekil 4)

Güvenlik Birimlerine durumu şüpheli bulunduğu için gelen/getirilen çocukların sayısında yıllara oranla bir azalma görülmektedir.



Şekil 5. Güvenlik Birimlerine mağdur olarak gelen/getirilen çocukların yıllara göre dağılımı

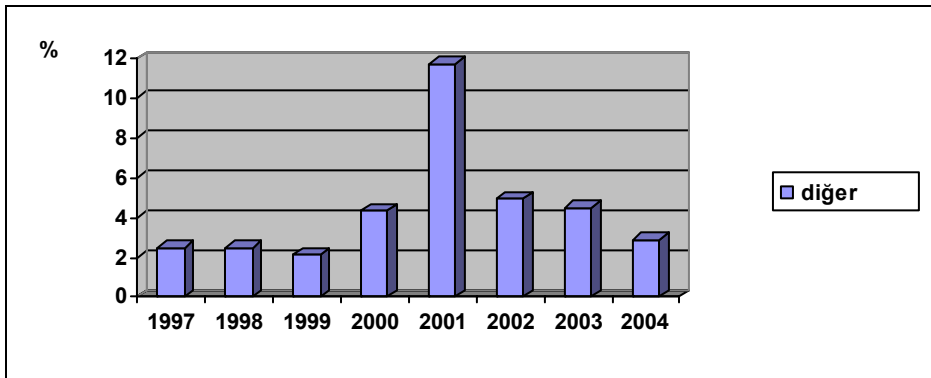
Güvenlik Birimlerine gelen /getirilen çocukların 1997 yılında %10.15, 1998 yılında %13,26, 1999 yılında %15.44, 2000 yılında %17,92, 2001 yılında %26,04, 2002 yılında %19,16, 2003 yılında %16,44, 2004 yılında %19,05, ile mağdur olarak güvenlik birimlerine gelmiş veya getirilmiştir. (Şekil 5)



Şekil 6. Güvenlik Birimlerine evden kaçma sebebi ile gelen/getirilen çocukların yıllara göre dağılımı

Güvenlik Birimlerine gelen /getirilen çocukların 1997 yılında %2,20 1998 yılında %1,86 1999 yılında %1,37 2000 yılında %1,64 2001 yılında %3,44 2002 yılında %3,50, 2003 yılında %4,26 2004 yılında %3,60 ile evden kaçma sebebi ile güvenlik birimlerine gelmiş veya getirilmiştir. (Şekil 6)

Evden kaçama sebebi ile güvenlik birimlerine getirilen çocukların 2000 yılından sonraki yıllarda sayılarında bir artış gözükmektedir.



Şekil 7. Güvenlik Birimlerine diğer olarak gelen/getirilen çocukların yıllara göre dağılımı

Güvenlik Birimlerine gelen /getirilen çocukların 1997 yılında %2,48 1998 yılında %2,6 1999 yılında %2,15 2000 yılında %4,35 2001 yılında %11,74 2002 yılında %4,93, 2003 yılında %4,47, 2004 yılında %2,88'i tablo 2'de gösterilen geliş nedenleri dışında bir sebeple güvenlik birimlerine gelmiş veya getirilmiştir. (Şekil 7)

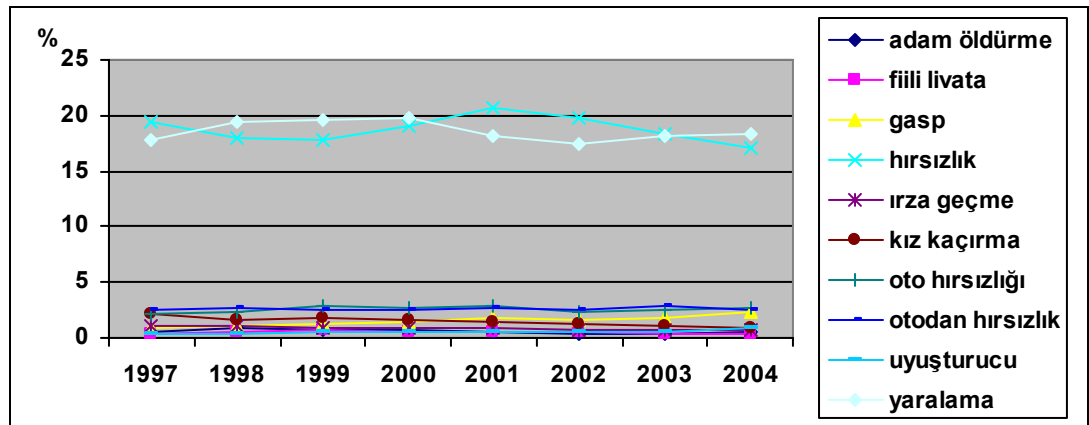
2001 yılında diğer olarak güvenlik birimlerine gelen getirilen çocukların sayısında bir artış söz konusudur fakat bu artış istatistiksel olarak bir anlam ifade etmez.

Tablo 3. Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların isnat edilen suç türünün yıllara göre dağılımı

İsnat edilen suç türü	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
adam öldürme	,59	,85	,78	,72	,54	,43	,41	,49
fiili livata	,36	,45	,69	,54	,49	,47	,42	,39
gasp	,97	1,11	1,27	1,43	1,79	1,59	1,72	2,33
hırsızlık	19,40	18,05	17,87	19,05	20,66	19,77	18,32	17,13
ırza geçme	,99	1,09	,89	,90	,89	,79	,80	,78
kız kaçırma	2,16	1,68	1,73	1,65	1,39	1,22	1,00	,94
oto hırsızlığı	2,07	2,30	2,93	2,64	2,85	2,38	2,52	2,66
otodan hırsızlık	2,58	2,73	2,56	2,53	2,76	2,54	2,82	2,45
uyuşturucu	,35	,41	,47	,48	,56	,59	,58	,88
yaralama	17,78	19,51	19,56	19,87	18,23	17,47	18,13	18,32

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların isnat edilen suç türleri incelendiğinde 1997 yılında %19,40 1998 yılında %18,05 1999 yılında %17,87 2000 yılında %19,05 2001 yılında %20,66 2002 yılında %19,77 2003 yılında %18,32 2004 yılında %17,13 oranları ile ilk sırada hırsızlık suçunun yer aldığı görülmüştür. (Tablo 3 ve Şekil 8)

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocuklarda isnat edilen suç türlerinden yaralama,darp'ın 1997-2004 yıllarında %17,47, %19,87 oranları ile hırsızlıktan sonra yer aldığı belirlenmiştir. (Tablo 3 ve Şekil 8)



Şekil 8. Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların isnat edilen suç türünün yıllara göre dağılımı

Tablo 4.Güvenlik Birimlerine adam öldürme suçu ile gelen/getirilen çocukların illere* ve yıllara göre dağılımı

Adam öldürme	Adana	Ankara	İzmir	Bursa	İstanbul
1997	3,54	7,07	1,01	4,55	10,61
1998	5,09	5,69	2,99	2,69	16,77
1999	10,53	3,86	5,26	,35	9,12
2000	2,96	3,70	5,56	3,33	13,33
2001	10,28	8,88	7,48	2,80	11,68
2002	8,89	4,00	6,22	5,78	16,00
2003	15,54	5,18	9,16	1,99	27,89
2004	4,07	9,30	8,43	2,91	23,84

*Türkiye nüfusun en yoğun olduğu 5' il örneklem olarak alınmıştır.

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların 1997 yılında Adana'da %3,24, Ankara'da %7,07, İzmir'de %1,01, Bursa'da %4,55, İstanbul'da %10,61'i adam öldürme suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1998 yılında Adana'da %5,09, Ankara'da %5,69 İzmir'de %2,99, Bursa'da %2,69, İstanbul'da %16,77'si adam öldürme suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1999 yılında Adana'da %10,53, Ankara'da %3,89, İzmir'de %5,26 Bursa'da %,35, İstanbul'da %9,12'si adam öldürme suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

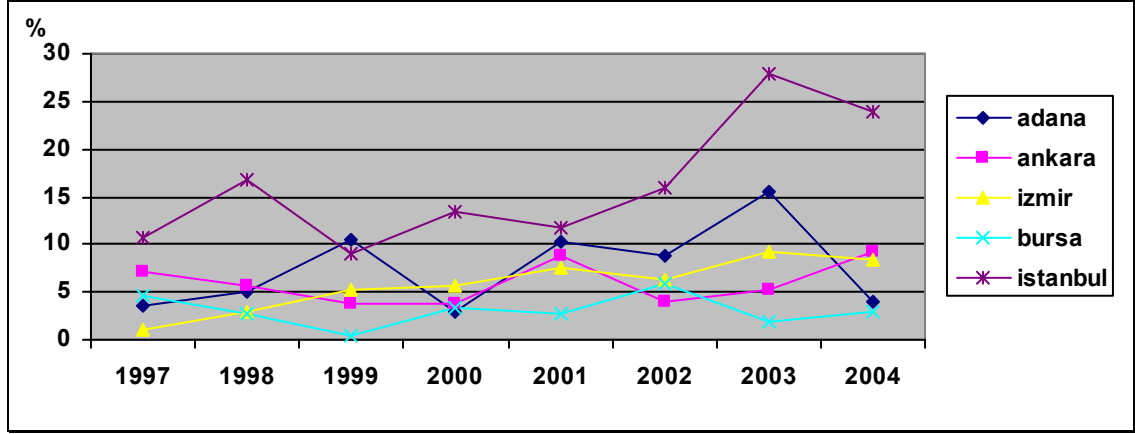
2000 yılında Adana'da %2,96, Ankara'da %3,70, İzmir'de %5,56, Bursa'da %3,33, İstanbul'da %13,33'ü adam öldürme suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2001 yılında Adana'da %10,28, Ankara'da %8,88, İzmir'de %7,48, Bursa'da %2,80, İstanbul'da %11,68'i adam öldürme suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2002 yılında Adana'da %8,89, Ankara'da %4,00, İzmir'de %6,22, Bursa'da %5,78, İstanbul'da %16,0'sı adam öldürme suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2003 yılında Adana'da %15,54, Ankara'da %5,18, İzmir'de %9,16, Bursa'da %1,99, İstanbul'da %27,89'u adam öldürme suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2004 yılında Adana'da %4,07, Ankara'da %9,30, İzmir'de %8,43, Bursa'da %2,91, İstanbul'da %23,84'ü adam öldürme suçu ile gelmiş veya getirilmiştir. (Tablo 4 ve Şekil 9)



Şekil 9. Güvenlik Birimlerine adam öldürme suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.

Güvenlik Birimlerine adam öldürme suçu ile gelen/getirilen çocukların yıllara göre dağılımına bakıldığında ilk sırada İstanbul son sırada ise Bursa yer almaktadır.

Güvenlik Birimlerine adam öldürme suçu ile gelen/getirilen çocukların yıllara göre dağılımına bakıldığında İzmir’de bir artış söz konusudur.

1999, 2001 ve 2003 yılında Adana’da Güvenlik Birimlerine adam öldürme suçu ile gelen/getirilen çocuklarda bir artış 2004 yılında’da bir düşüş gerçekleşmiştir.

Tablo 5 .Güvenlik Birimlerine fiili livata suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.

Fiili livata	Adana	Ankara	İzmir	Bursa	İstanbul
1997	9,17	3,33	7,50	7,50	9,17
1998	7,87	6,74	3,37	4,49	2,25
1999	4,35	17,00	10,28	3,95	7,51
2000	1,98	9,90	5,45	3,96	15,35
2001	3,65	10,94	3,65	6,25	19,79
2002	4,51	13,93	5,74	4,51	22,13
2003	2,76	12,20	7,48	5,12	23,23
2004	9,29	6,43	8,57	10,36	21,43

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların 1997 yılında Adana’da %9,17, Ankara’da %3,33, İzmir’de %7,50, Bursa’da %7,50, İstanbul’da %9,17’si fiili livata suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1998 yılında Adana’da %7,87, Ankara’da %6,74 İzmir’de %3,37, Bursa’da %4,49, İstanbul’da %2,25’i fiili livata suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1999 yılında Adana’da %4,35, Ankara’da %17,00, İzmir’de %10,28, Bursa’da %3,95, İstanbul’da %7,51’i fiili livata suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

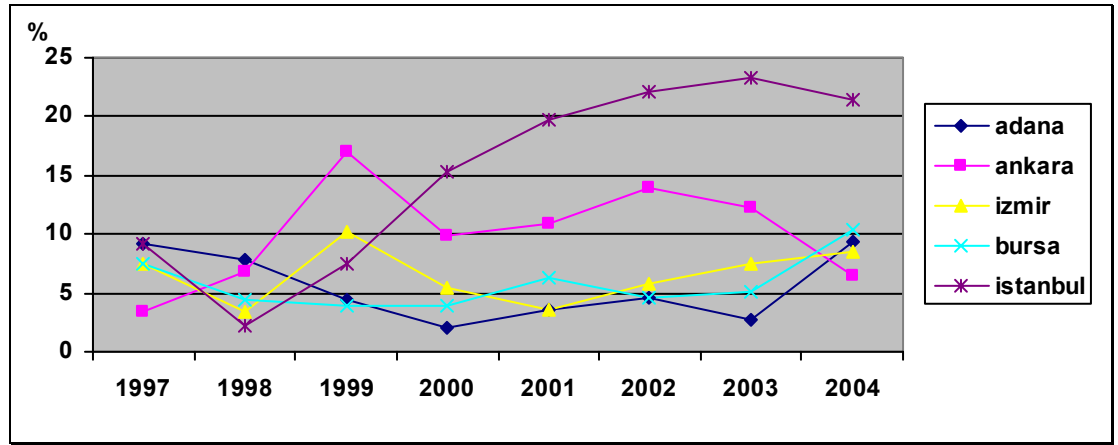
2000 yılında Adana'da %1,98, Ankara'da %9,90, İzmir'de %5,45, Bursa'da %3,97, İstanbul'da %15,35'i fiili livata suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2001 yılında Adana'da %3,65, Ankara'da %10,94, İzmir'de %3,65, Bursa'da %6,25 İstanbul'da %19,79'u fiili livata suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2002 yılında Adana'da %4,51, Ankara'da %13,93 İzmir'de %5,74, Bursa'da %4,51, İstanbul'da %22,13'ü fiili livata suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2003 yılında Adana'da %2,76, Ankara'da %12,20 İzmir'de %7,48, Bursa'da %5,12, İstanbul'da %23,23'ü fiili livata suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2004 yılında Adana'da %9,29, Ankara'da %6,43, İzmir'de %8,57, Bursa'da %10,36 İstanbul'da %1,43'ü fiili livata suçu ile gelmiş veya getirilmiştir. (Tablo 5 ve Şekil 10)



Şekil 10. Güvenlik Birimlerine fiili livata suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı

Tablo 6 .Güvenlik Birimlerine gasp suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.

Gasp	Adana	Ankara	İzmir	Bursa	İstanbul
1997	7,36	7,06	3,07	7,36	23,31
1998	6,83	6,83	7,52	7,29	25,97
1999	2,80	7,76	14,01	6,03	23,71
2000	3,52	7,96	8,33	3,52	21,85
2001	3,54	6,23	7,37	3,40	31,30
2002	9,30	7,25	9,42	1,33	26,81
2003	4,32	9,69	7,58	2,02	32,44
2004	4,49	7,52	11,22	4,91	33,96

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların 1997 yılında Adana'da %7,36, Ankara'da %7,06, İzmir'de %3,07, Bursa'da %7,36, İstanbul'da %23,31'i gasp suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1998 yılında Adana'da %6,83, Ankara'da %6,83, İzmir'de %7,52, Bursa'da %7,29, İstanbul'da %5,97'si gasp suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1999 yılında Adana'da %2,80, Ankara'da %7,76, İzmir'de %14,01, Bursa'da %6,03, İstanbul'da %23,71'i gasp suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2000 yılında Adana'da %3,52, Ankara'da %7,96, İzmir'de %8,33, Bursa'da %3,52, İstanbul'da %21,85'i gasp suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

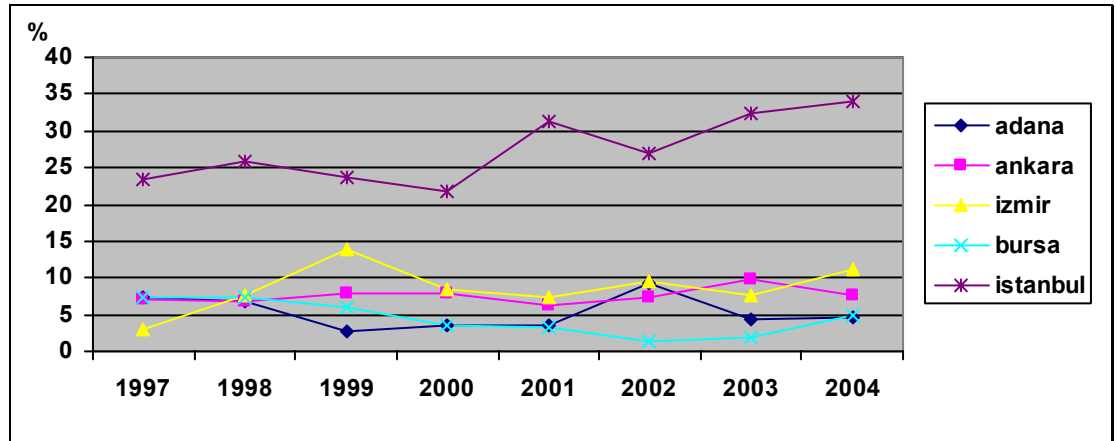
2001 yılında Adana'da %3,54, Ankara'da %6,23, İzmir'de %7,37, Bursa'da %3,40, İstanbul'da %31,30'u gasp suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2002 yılında Adana'da %9,30, Ankara'da %7,25, İzmir'de %9,42, Bursa'da %1,33, İstanbul'da %26,81'i gasp suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2003 yılında Adana'da %4,32, Ankara'da %9,69, İzmir'de %7,58, Bursa'da %2,02, İstanbul'da %30,44'ile gasp suçundan gelmiş veya getirilmiştir.

2004 yılında Adana'da %4,49, Ankara'da %7,52, İzmir'de %11,22, Bursa'da %4,91, İstanbul'da %33,96'sı gasp suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

(Tablo 6 ve Şekil 11)



Şekil 11. Güvenlik Birimlerine gasp suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı

Tablo 7.Güvenlik Birimlerine hırsızlık suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.

Hırsızlık	Adana	Ankara	İzmir	Bursa	İstanbul
1997	3,62	10,79	6,42	9,75	12,28
1998	2,62	8,39	12,50	8,35	12,57
1999	3,59	6,74	15,68	8,56	11,78
2000	3,83	6,42	14,53	6,89	12,02
2001	3,72	6,15	12,60	7,34	11,74
2002	5,33	5,92	12,31	4,95	20,02
2003	8,14	7,91	12,91	2,45	24,89
2004	8,38	5,61	12,61	4,38	22,68

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların 1997 yılında Adana’da %3,62, Ankara’da %10,79, İzmir’de %6,42, Bursa’da %9,75, İstanbul’da %12,28’i hırsızlık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1998 yılında Adana’da %2,62, Ankara’da %8,39, İzmir’de %12,50, Bursa’da %8,3, İstanbul’da %12,50’si hırsızlık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1999 yılında Adana’da %3,59, Ankara’da %6,74, İzmir’de %15,68, Bursa’da %8,56, İstanbul’da %11,78’i hırsızlık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

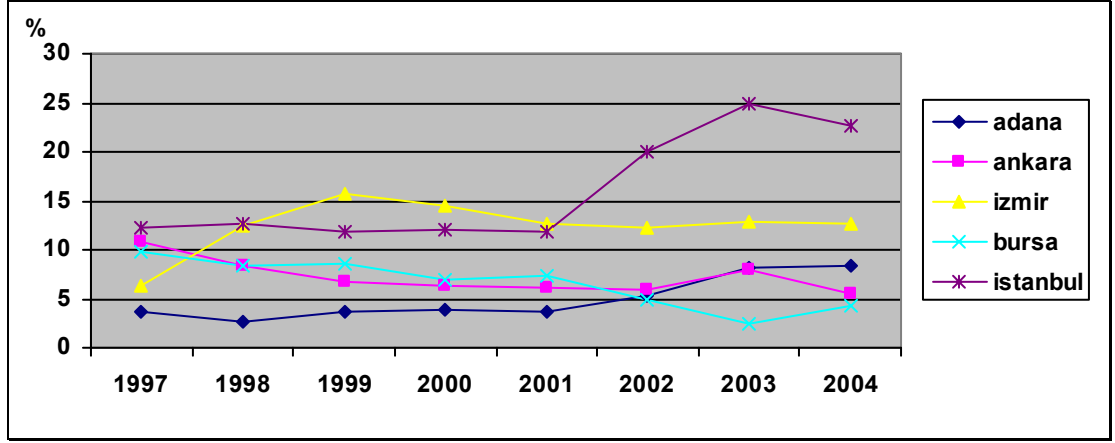
2000 yılında Adana’da %3,83, Ankara’da %6,42, İzmir’de %14,53, Bursa’da %6,89, İstanbul’da %12,02’si hırsızlık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2001 yılında Adana’da %3,72, Ankara’da %6,15, İzmir’de %12,60, Bursa’da %7,34, İstanbul’da %11,74’ü hırsızlık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2002 yılında Adana’da %5,33, Ankara’da %5,92, İzmir’de %12,31, Bursa’da %4,95, İstanbul’da %20,02’si hırsızlık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2003 yılında Adana’da %8,14, Ankara’da %7,91, İzmir’de %12,91, Bursa’da %2,45, İstanbul’da %24,89’u hırsızlık suçun ile gelmiş veya getirilmiştir.

2004 yılında Adana’da %8,38, Ankara’da %5,61, İzmir’de %,12,61 Bursa’da %4,38, İstanbul’da %22,68’i hırsızlık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir. (Tablo 7 ve Şekil 12)



Şekil 12. Güvenlik Birimlerine hırsızlık suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.

İstanbul, İzmir ve Adana Güvenlik Birimlerin getirilen çocuk sayısında yıllar oranla bir artış olmasına rağmen Ankara ve Bursa illerindeki Güvenlik Birimlerine getirilen çocuk sayısında bir azalma tespit edilmiştir.

Tablo 8 .Güvenlik Birimlerine ırza geçme ve sarkıntılık suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.

İrza geçme	Adana	Ankara	İzmir	Bursa	İstanbul
1997	5,09	14,67	,90	9,58	17,96
1998	5,35	14,65	5,58	4,88	11,40
1999	1,85	15,08	8,92	10,77	7,08
2000	3,24	15,00	11,18	4,41	7,94
2001	1,99	10,23	7,67	7,10	18,47
2002	3,63	7,51	11,14	3,15	20,82
2003	3,91	16,05	11,52	3,09	16,05
2004	5,07	11,78	6,16	5,62	20,65

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların 1997 yılında Adana'da %5,09, Ankara'da %14,67, İzmir'de %0,90, Bursa'da %9,58, İstanbul'da %17,96'sı ırza geçme ve sarkıntılık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1998 yılında Adana'da %5,35, Ankara'da %14,65, İzmir'de %5,58 Bursa'da %4,88, İstanbul'da %11,40'ı ırza geçme ve sarkıntılık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1999 yılında Adana'da %1,85, Ankara'da %15,08, İzmir'de %8,92, Bursa'da %10,77, İstanbul'da %7,08,'i ırza geçme ve sarkıntılık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2000 yılında Adana'da %3,24, Ankara'da %5,00, İzmir'de %11,18 Bursa'da %4,41, İstanbul'da %7,94'ü ırza geçme ve sarkıntılık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

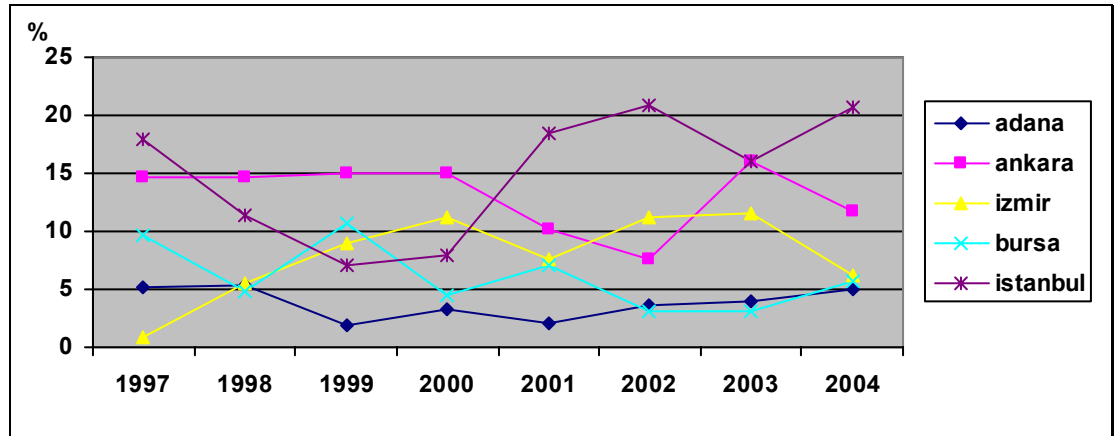
2001 yılında Adana'da %1,99, Ankara'da %10,23, İzmir'de %7,67, Bursa'da %7,10, İstanbul'da %18,47'si ırza geçme ve sarkıntılık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2002 yılında Adana'da %3,63, Ankara'da %7,51, İzmir'de %11,14, Bursa'da %3,15, İstanbul'da %20,82'si ırza geçme ve sarkıntılık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir

2003 yılında Adana'da %3,91, Ankara'da %16,05, İzmir'de %11,52, Bursa'da %3,09, İstanbul'da %16,05'i ırza geçme ve sarkıntılık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2004 yılında Adana'da %0,07 Ankara'da %11,78, İzmir'de %6,16 Bursa'da %5,62, İstanbul'da %20,65'i ırza geçme ve sarkıntılık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

(Tablo 8 ve Şekil 13)



Şekil 13. Güvenlik Birimlerine ırza geçme ve sarkıntılık suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılım

Tablo 9. Güvenlik Birimlerine kız, kadın ve erkek kaçırma suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.

Kız kaçırma	Adana	Ankara	İzmir	Bursa	İstanbul
1997	3,86	8,40	5,37	7,85	18,18
1998	4,06	7,82	9,32	8,42	18,95
1999	4,42	7,89	11,83	10,73	11,99
2000	4,98	6,90	12,04	5,94	11,08
2001	4,75	7,50	12,98	5,67	11,52
2002	3,63	6,31	12,78	8,68	19,87
2003	4,15	11,94	11,77	3,65	19,40
2004	5,38	5,38	11,66	5,53	21,97

Güvenlik Birimlerin gelen/getirilen çocukların 1997 yılında Adana'da %3,86, Ankara'da %8,40, İzmir'de %5,37, Bursa'da %7,85, İstanbul'da %18,18'i kız, kadın ve erkek kaçırma suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1998 yılında Adana'da %4,06 Ankara'da %7,82, İzmir'de %9,32, Bursa'da %8,42 İstanbul'da %18,95'i kız, kadın ve erkek kaçırma suçu ile gelmiş veya getirilmiştir. 1999 yılında Adana'da %4,42, Ankara'da %7,82, İzmir'de %11,83, Bursa'da %10,73, İstanbul'da %11,99'ile kız, kadın ve erkek kaçırma suçundan gelmiş veya getirilmiştir.

2000 yılında Adana'da %4,98 Ankara'da %6,90, İzmir'de %12,04, Bursa'da %5,94, İstanbul'da %11,08,'i kız, kadın ve erkek kaçırma suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

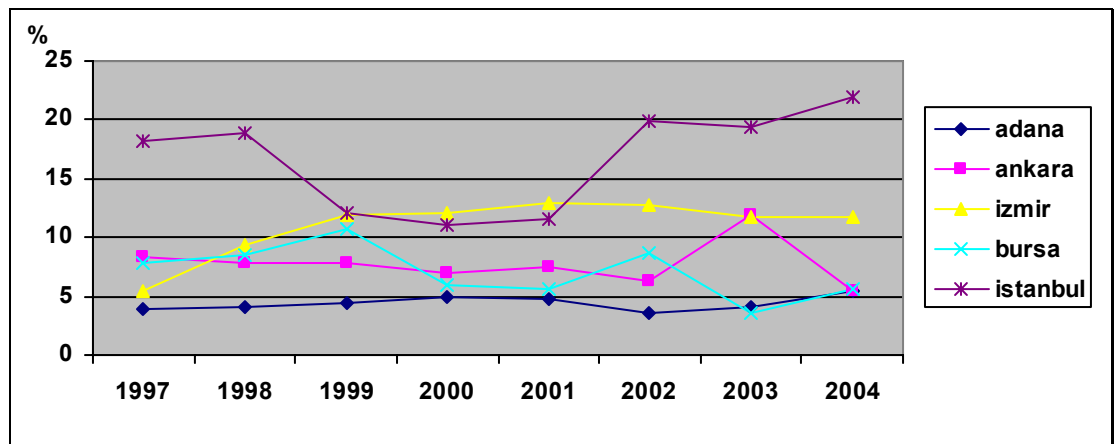
2001 yılında Adana'da %4,75, Ankara'da %7,50, İzmir'de %12,98, Bursa'da %5,67, İstanbul'da %11,52,'si kız, kadın ve erkek kaçırma suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2002 yılında Adana'da %3,63, Ankara'da %6,31, İzmir'de %12,78, Bursa'da %8,68, İstanbul'da %19,87,'si kız, kadın ve erkek kaçırma suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2003 yılında Adana'da %4,15, Ankara'da %11,94, İzmir'de %11,77, Bursa'da %3,65, İstanbul'da %19,40'ile kız, kadın ve erkek kaçırma suçundan gelmiş veya getirilmiştir.

2004 yılında Adana'da %5,38, Ankara'da %5,38, İzmir'de %11,66, Bursa'da %5,33, İstanbul'da %21,97'si kız, kadın ve erkek kaçırma suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

(Tablo 9 ve Şekil 14)



Şekil 14. Güvenlik Birimlerine kız, kadın ve erkek kaçırma suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı

Tablo 10. Güvenlik Birimlerine oto hırsızlığı suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı

Oto hırsızlığı	Adana	Ankara	İzmir	Bursa	İstanbul
1997	1,44	13,09	4,89	7,05	45,76
1998	2,98	5,84	10,80	6,06	34,40
1999	1,58	8,95	9,97	3,63	34,20
2000	4,32	7,33	9,54	5,62	34,44
2001	,98	7,64	11,37	7,46	36,77
2002	2,91	5,33	13,81	5,98	34,01
2003	4,59	6,68	15,53	2,03	33,22
2004	6,30	9,68	15,03	3,60	24,34

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların 1997 yılında Adana'da %11,44, Ankara'da %13,09, İzmir'de %4,89, Bursa'da %7,05, İstanbul'da %45,76'sı oto hırsızlığı suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1998 yılında Adana'da %2,98, Ankara'da %5,84, İzmir'de %10,80, Bursa'da %6,06, İstanbul'da %34,40'ı oto hırsızlığı suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1999 yılında Adana'da %1,58, Ankara'da %8,95, İzmir'de %9,97, Bursa'da %3,63, İstanbul'da %34,20'si oto hırsızlığı suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

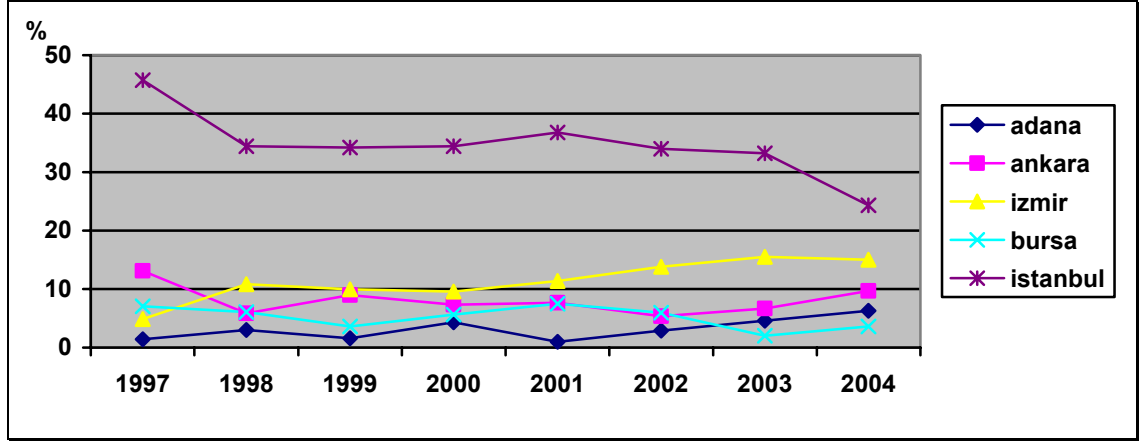
2000 yılında Adana'da %4,32, Ankara'da %7,33, İzmir'de %9,54, Bursa'da %5,62, İstanbul'da %34,44'ü oto hırsızlığı suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2001 yılında Adana'da %,98, Ankara'da %7,64, İzmir'de %11,37, Bursa'da %7,46, İstanbul'da %36,77'si oto hırsızlığı suçu ile gelmiş veya getirilmiştir

2002 yılında Adana'da %2,91, Ankara'da %5,33, İzmir'de %13,81, Bursa'da %5,98, İstanbul'da %34,01'i oto hırsızlığı suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2003 yılında Adana'da %4,59, Ankara'da %6,68, İzmir'de %15,53, Bursa'da %2,03, İstanbul'da %33,22'si oto hırsızlığı suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2004 yılında Adana'da %6,30, Ankara'da %9,68, İzmir'de %15,03, Bursa'da %3,60, İstanbul'da %24,34'ü oto hırsızlığı suçu ile gelmiş veya getirilmiştir. (Tablo 10 ve Şekil15)



Şekil 15. Güvenlik Birimlerine oto hırsızlığı suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı

Tablo 11. Güvenlik Birimlerine otodan hırsızlık suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.

Otodan hırsızlık	Adana	Ankara	İzmir	Bursa	İstanbul
1997	1,15	6,70	9,12	13,28	27,94
1998	2,97	5,19	19,02	10,11	23,65
1999	3,52	5,97	19,83	7,68	28,25
2000	1,99	5,13	21,57	8,38	18,12
2001	4,96	10,10	18,00	8,36	19,83
2002	4,39	6,36	18,79	5,38	24,92
2003	8,08	7,90	24,30	1,93	27,17
2004	13,21	7,64	23,61	3,79	22,86

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların 1997 yılında Adana'da %1,15 Ankara'da %6,70 İzmir'de %9,12 Bursa'da %13,28 İstanbul'da %27,94'ü otodan hırsızlık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

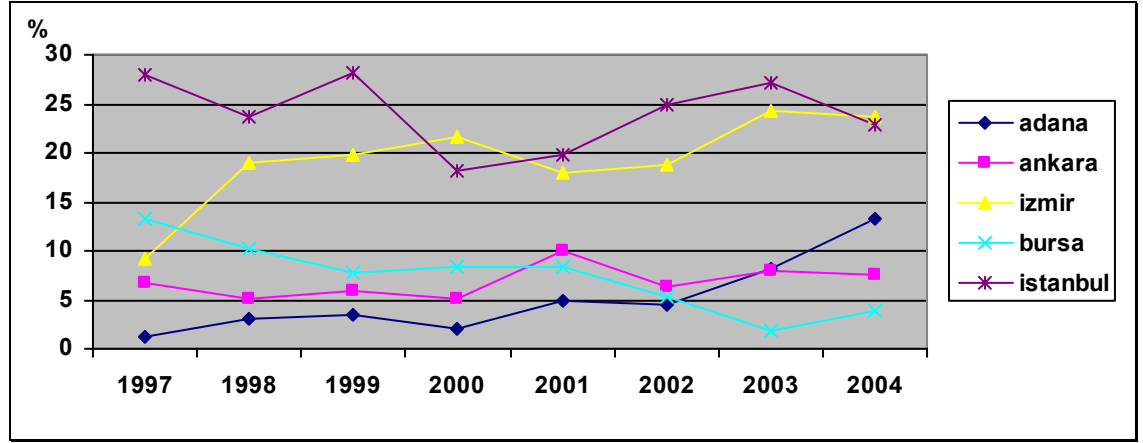
1998 yılında Adana'da %2,97 Ankara'da %5,19 İzmir'de %19,02 Bursa'da %10,11 İstanbul'da %23,65'i otodan hırsızlık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1999 yılında Adana'da %3,52 Ankara'da %5,97 İzmir'de %19,83 Bursa'da %7,68 İstanbul'da %28,25'i otodan hırsızlık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2000 yılında Adana'da %1,99 Ankara'da %5,13 İzmir'de %21,57 Bursa'da %8,38 İstanbul'da %18,12'si otodan hırsızlık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir

2001 yılında Adana'da %4,96 Ankara'da %10,10 İzmir'de %18,00 Bursa'da %8,36 İstanbul'da %19,83'ü otodan hırsızlık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2002 yılında Adana'da %4,39 Ankara'da %6,36 İzmir'de %18,79 Bursa'da %5,38 İstanbul'da %34,92'si otdan hırsızlık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir
 2003 yılında Adana'da %8,08 Ankara'da %7,90 İzmir'de %24,30 Bursa'da %1,93 İstanbul'da %27,17'si otdan hırsızlık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.
 2004 yılında Adana'da %13,21 Ankara'da %7,64 İzmir'de %23,61 Bursa'da %3,79 İstanbul'da %22,86'sı otdan hırsızlık suçu ile gelmiş veya getirilmiştir. (Tablo11 ve Şekil 16)



Şekil 16. Güvenlik Birimlerine otdan hırsızlık suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı

Tablo 12.Güvenlik Birimlerine uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.

uyuşturucu	Adana	Ankara	İzmir	Bursa	İstanbul
1997	6,90	10,34	28,45	10,34	20,69
1998	3,75	10,63	27,50	1,25	18,13
1999	4,68	,00	41,52	2,34	25,15
2000	3,85	,00	41,21	2,75	18,13
2001	,00	1,37	40,64	2,74	28,31
2002	15,96	2,28	8,47	2,61	40,39
2003	14,41	7,91	12,15	,85	38,70
2004	9,12	4,80	12,48	4,48	30,56

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların 1997 yılında Adana'da %6,90 Ankara'da %10,34 İzmir'de %28,45 Bursa'da %10,34, İstanbul'da %20,69'u uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1998 yılında Adana'da %3,75 Ankara'da %10,63 İzmir'de %27,50 Bursa'da %1,25 İstanbul'da %18,13'ü uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1999 yılında Adana'da %4,68 Ankara'da %0,00 İzmir'de %41,52 Bursa'da %2,34 İstanbul'da %25,15'i uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

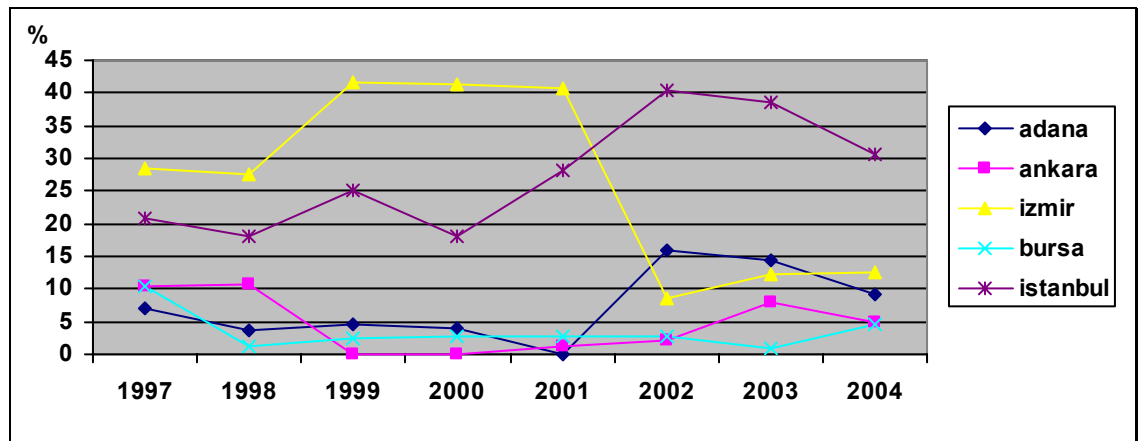
2000 yılında Adana'da %3,85 Ankara'da %0,00 İzmir'de %41,21 Bursa'da %2,75 İstanbul'da %18,13'ü uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2001 yılında Adana'da %0,00 Ankara'da %1,37 İzmir'de %40,64 Bursa'da %2,74 İstanbul'da %28,31'i uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2002 yılında Adana'da %15,96 Ankara'da %2,28 İzmir'de %8,47 Bursa'da %2,61 İstanbul'da %40,39'u uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2003 yılında Adana'da %14,41 Ankara'da %7,91 İzmir'de %12,15 Bursa'da %0,85 İstanbul'da %38,70'i uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2004 yılında Adana'da %9,12 Ankara'da %4,80 İzmir'de %12,48 Bursa'da %4,48 İstanbul'da %30,56'sı uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak suçu ile gelmiş veya getirilmiştir. (Tablo 12 ve Şekil 17)



Şekil 17.Güvenlik Birimlerine uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı

Tablo 13.Güvenlik Birimlerine yaralama ve darp suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı.

yaralama	Adana	Ankara	İzmir	Bursa	İstanbul
1997	4,05	13,37	3,70	7,14	16,30
1998	3,84	12,90	7,59	6,19	13,12
1999	4,79	12,62	8,74	6,16	14,50
2000	5,25	13,29	8,39	6,20	12,40
2001	6,13	12,17	7,93	5,49	12,06
2002	5,46	11,04	7,71	4,86	16,95
2003	6,91	15,03	7,28	2,80	17,09
2004	5,90	10,16	7,29	4,30	16,97

Güvenlik Birimlerin gelen/getirilen çocukların 1997 yılında Adana'da %4,05 Ankara'da %13,37 İzmir'de %3,70 Bursa'da %7,14 İstanbul'da %16,30'u yaralama ve darp suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1998 yılında Adana'da %3,84 Ankara'da %12,90 İzmir'de %7,59 Bursa'da %6,19 İstanbul'da %13,12'si yaralama ve darp suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

1999 yılında Adana'da %4,79 Ankara'da %12,62 İzmir'de %8,74 Bursa'da %6,16 İstanbul'da %14,50'si yaralama ve darp suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

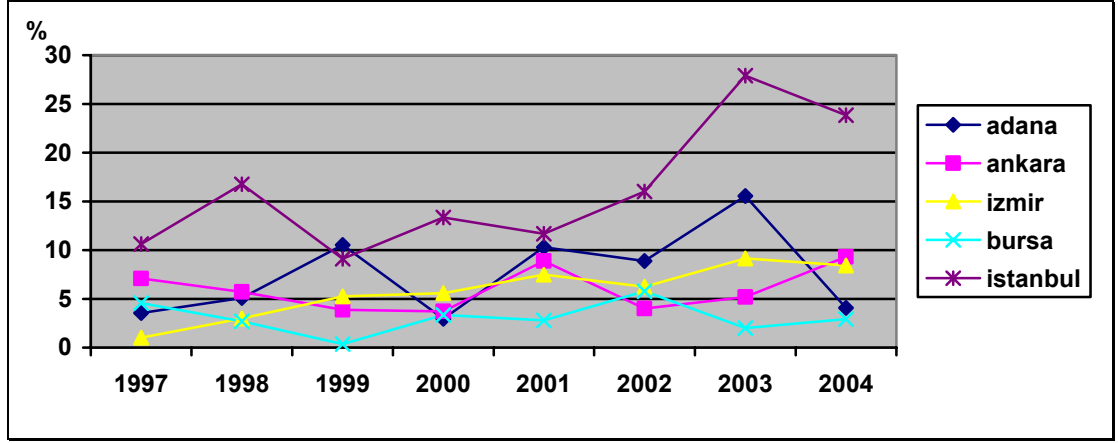
2000 yılında Adana'da %5,25 Ankara'da %13,29 İzmir'de %8,39 Bursa'da %6,20 İstanbul'da %12,40'ı yaralama ve darp suçu ile gelmiş veya getirilmiştir

2001 yılında Adana'da %6,13 Ankara'da %12,17 İzmir'de %7,93 Bursa'da %5,49 İstanbul'da %12,06'ile yaralama ve darp suçundan gelmiş veya getirilmiştir.

2002 yılında Adana'da %5,46 Ankara'da %11,04 İzmir'de %7,71 Bursa'da %4,86 İstanbul'da %16,95'i yaralama ve darp suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2003 yılında Adana'da %6,91 Ankara'da %15,03 İzmir'de %7,28 Bursa'da %2,80 İstanbul'da %17,09'u yaralama ve darp suçu ile gelmiş veya getirilmiştir.

2004 yılında Adana'da %5,90 Ankara'da %10,16 İzmir'de %7,29 Bursa'da %4,30 İstanbul'da %16,97'si yaralama ve darp suçu ile gelmiş veya getirilmiştir. (Tablo 13 ve Şekil 18)



Şekil 18. Güvenlik Birimlerine yaralama ve darp suçu ile gelen/getirilen çocukların illere ve yıllara göre dağılımı

1997-2004 yılları arasında yaralama ve darp suçu ile Bursa şehrindeki Güvenlik Birimlerine Getirilen çocuk sayısında azalma görülmektedir.

1997 yılından sonra yaralama ve darp suçundan İzmir şehrindeki Güvenlik Birimlerine Getirilen çocuk sayısında artış gözükmemektedir.

2003 yılında yaralama ve darp suçundan Ankara şehrindeki Güvenlik Birimlerine Getirilen çocuk sayısında artış görülmekte ise de 2004 yılında düşüş gözükmemektedir.

Tablo 14. Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların yaş guruplarının yıllara göre dağılımı

Yaş Gurubu	0-6 yaş	7-11 yaş	12-15 yaş	16-18 yaş
1997	1,60	4,20	30,45	57,96
1998	2,44	4,66	29,60	57,08
1999	2,60	5,19	31,30	59,44
2000	3,21	6,17	32,11	58,51
2001	3,30	7,01	33,57	49,24
2002	5,29	10,62	38,60	45,49
2003	4,71	10,74	38,40	46,15
2004	4,93	10,37	37,97	46,74

Güvenlik birimleri tarafından 1997 yılında 0-6 yaş gurubundan %1,60, 7-11 yaş gurubundan %4,20 12-15 yaş gurubundan %30,45 16-18 yaş gurubundan %57,96 oranında gelmiş veya getirilmiştir.

1998 yılında 0-6 yaş gurubundan %2,44 7-11 yaş gurubundan %4,66 12-15 yaş gurubundan %29,60 16-18 yaş gurubundan %57,08 oranında gelmiş ve getirilmiştir

1999 yılında 0-6 yaş gurubunda % 2,60 7-11 yaş gurubunda %5,16 12-15 yaş gurubundan %31,30 16-18 yaş gurubundan %59,44 oranında gelmiş veya getirilmiştir.

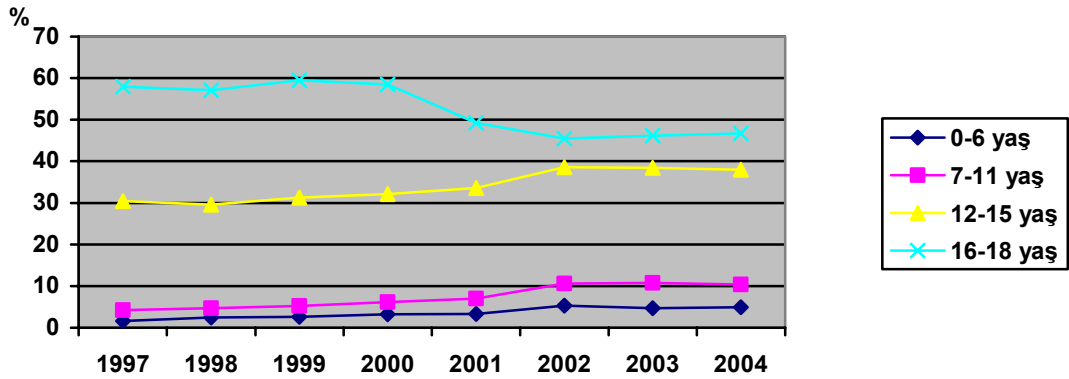
2000 yılında 0-6 yaş gurubundan %3,21 7-11 yaş gurubundan %6,17 12-15 yaş gurubundan %32,11 15-18 yaş gurubundan %58,51 oranında gelmiş veya getirilmiştir.

2001 yılında 0-6yaş gurubundan %3,30 7-11 yaş gurubundan %7,01 12-15 yaş gurubundan %33,57 15-18 yaş gurubundan %49,24 oranında gelmiş veya getirilmiştir.

2002 yılında 0-6yaş gurubundan %5,29 7-11 yaş gurubundan %7,01 12-15 yaş gurubundan %38,60 15-18 yaş gurubundan %45,49 oranında gelmiş veya getirilmiştir.

2003 yılında 0-6yaş gurubundan %4,71 7-11 yaş gurubundan %10,74 12-15 yaş gurubundan %38,40 15-18 yaş gurubundan %46,15 oranında gelmiş veya getirilmiştir.

2004 yılında 0-6yaş gurubundan %4,93 7-11 yaş gurubundan %10,37 12-15 yaş gurubundan %37,97 15-18 yaş gurubundan %46,74 oranında gelmiş veya getirilmiştir. (Tablo 14 ve Şekil 19)



Şekil 19. Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların yaş guruplarının yıllara göre dağılımı

1997-2004 yılları arasında Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların yaş gurupları ve yıllara göre dağılımı incelendiğinde 0-6, 7-11 ve 12-15 yaş gurubunda yıllara oranla bir artış söz konusudur.

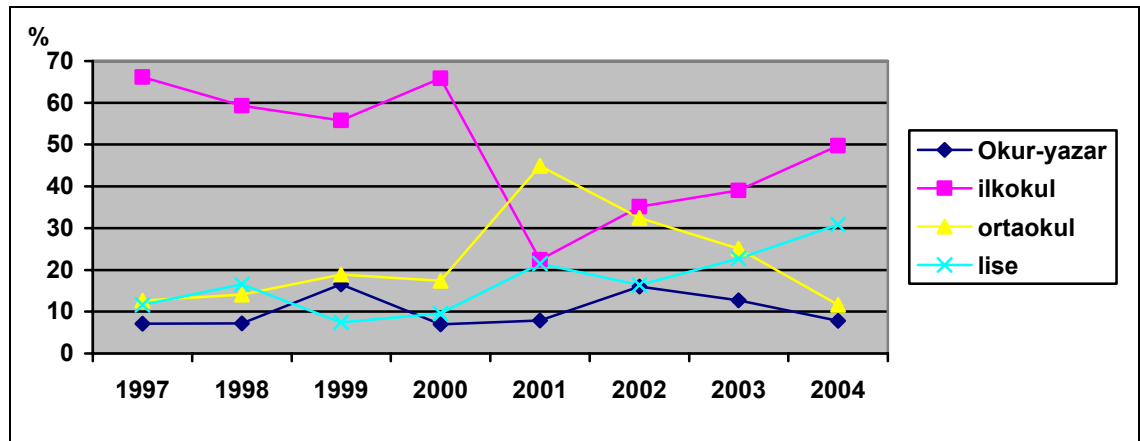
1997-2004 yılları arasında Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların yaş gurupları ve yıllara göre dağılımı incelendiğinde 16-18 yaş gurubundaki çocukları sayısında bir azalma gözlenmekte fakat bu veri istatistiksel olarak bir anlam ifade etmez.

Tablo 15.Güvenlik Birimlerine adam öldürme suçu ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı.

Adam öldürme	okur-yazar*	ilkokul*	ortaokul*	lise*
1997	7,1	66,2	12,6	11,6
1998	7,2	59,3	14,1	16,5
1999	16,5	55,8	18,9	7,4
2000	7,0	65,9	17,4	9,6
2001	7,9	22,4	44,9	21,5
2002	16,0	35,1	32,4	16,4
2003	12,7	39,0	25,1	22,7
2004	7,8	49,7	11,6	30,8

*Okur-yazar (okur yazar olup bir okul bitirmeyen),İlkokul (ilkokul öğrencisi yada ilkokul mezunu), Ortaokul (ortaokul öğrencisi yada ortaokul mezunu), Lise (lise öğrencisi yada lise ve dengi okul mezunu).

Güvenlik Birimlerine adam öldürme suçu ile gelen/getirilen çocukların yıllara göre eğitim durumuna bakıldığında 1997 yılında %66,2 1998 yılında %59,3 1999 yılında %55,8 2000 yılında %65,9 2001 yılında %22,4 2002 yılında %35,1 2003 yılında %39,0 2004 yılında %49,7 oranları ile ilk sırada ilkokul eğitim seviyesine sahip olanların yer aldığı görülmüştür. (Tablo 15 ve Şekil 20)

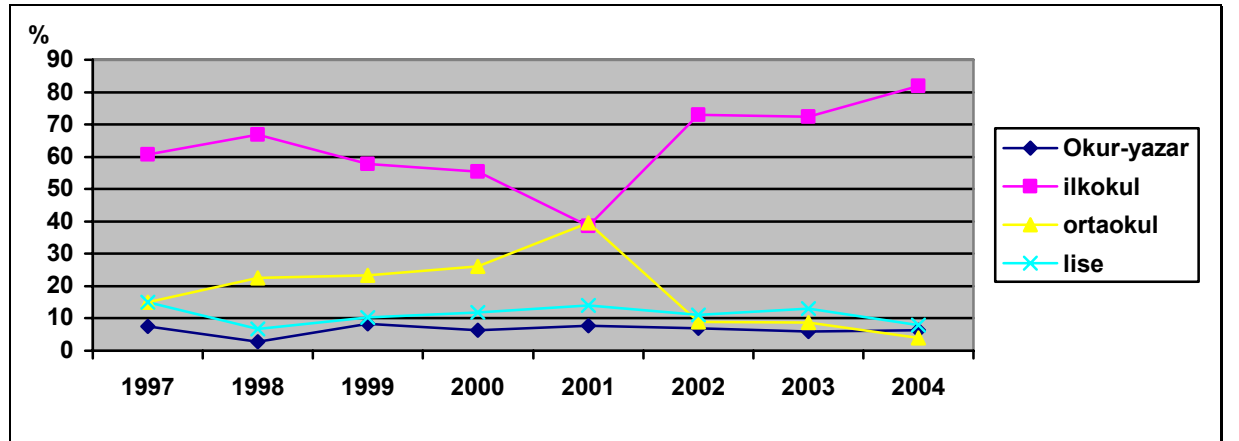


Şekil 20.Güvenlik Birimlerine adam öldürme suçu ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Tablo 16.Güvenlik Birimlerine fiili livata suçu ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Fiili livata	Okur-yazar	İlkokul	ortaokul	lise
1997	7,5	60,8	15,0	15,0
1998	2,8	66,9	22,5	6,7
1999	8,3	57,7	23,3	10,3
2000	6,4	55,4	26,2	11,9
2001	7,8	38,5	39,6	14,1
2002	7,0	73,0	9,0	11,1
2003	5,9	72,4	8,7	13,0
2004	6,4	81,8	3,9	7,9

Güvenlik Birimlerine fiili livata suçu ile gelen/getirilen çocukların yıllara göre eğitim durumuna bakıldığında 1997 yılında %60,8 1998 yılında %66,9 1999 yılında %57,7 2000 yılında %55,4 2001 yılında %38,5 2002 yılında %73,0 2003 yılında %72,4 2004 yılında %81,8 oranları ile ilk sırada ilkokul eğitim seviyesine sahip olanların yer aldığı tespit edilmiştir. (Tablo 16 ve Şekil 21)

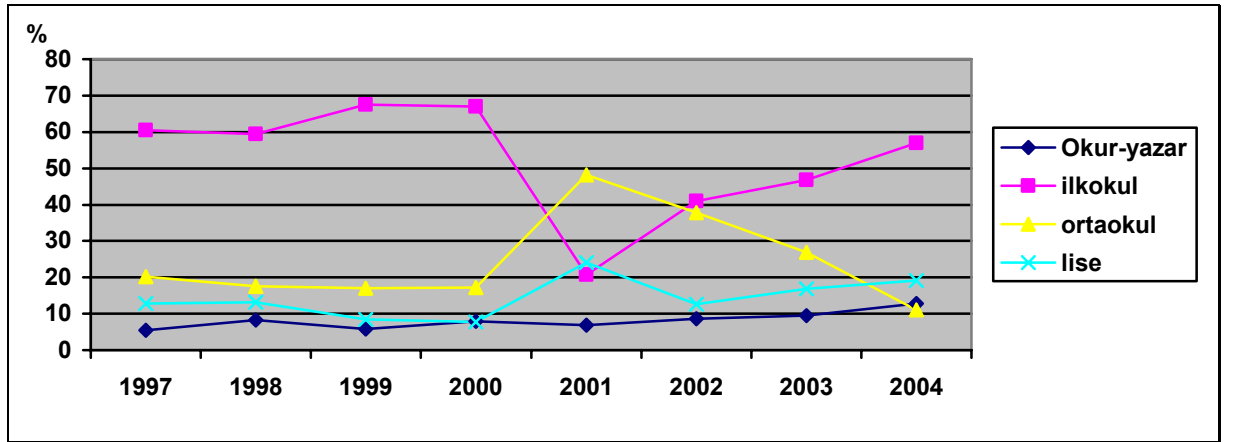


Şekil 21. Güvenlik Birimlerine fiili livata suçu ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Tablo 17. Güvenlik Birimlerine gasp suçu ile gelen/getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Gasp	Okur-yazar	İlkokul	Ortaokul	lise
1997	5,5	60,4	20,2	12,9
1998	8,2	59,5	17,5	13,2
1999	5,8	67,5	17,0	8,4
2000	8,0	67,0	17,2	7,8
2001	6,9	20,7	48,2	24,1
2002	8,7	40,9	37,8	12,6
2003	9,5	46,8	26,9	16,8
2004	12,8	57,0	11,0	19,2

Güvenlik Birimlerine gasp suçu ile gelen/getirilen çocukların yıllara göre eğitim durumuna bakıldığında 1997 yılında %60,4 1998 yılında %59,4 1999 yılında %67,5 2000 yılında %67,0 2001 yılında %20,7 2002 yılında %40,9 2003 yılında %46,8 2004 yılında %57,0 oranları ile ilk sırada ilkokul eğitim seviyesine sahip olanların yer aldığı görülmüştür. (Tablo 17 ve Şekil 22)

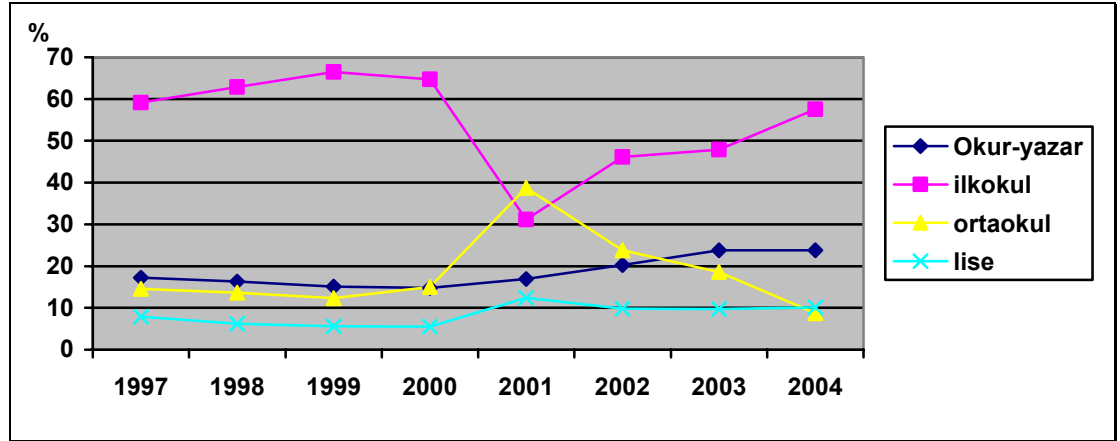


Şekil 22. Güvenlik Birimlerine gasp suçu ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Tablo 18.Güvenlik Birimlerine hırsızlık suçu ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Hırsızlık	Okur-yazar	İlkokul	ortaokul	lise
1997	17,2	59,1	14,5	7,9
1998	16,3	62,9	13,6	6,2
1999	15,1	66,5	12,3	5,6
2000	14,8	64,7	15,0	5,5
2001	16,9	31,1	38,7	12,4
2002	20,3	46,1	23,8	9,8
2003	23,8	47,9	18,6	9,7
2004	23,8	57,5	8,7	10,1

Güvenlik Birimlerine hırsızlık suçu ile gelen/getirilen çocukların yıllara göre eğitim durumuna bakıldığında 1997 yılında %59,1 1998 yılında %62,9 1999 yılında %66,5 2000 yılında %64, 2001 yılında %31,1 2002 yılında %46,1 2003 yılında %47,9 2004 yılında %57,5 oranları ile ilk sırada ilkokul eğitim seviyesine sahip olanlar yer almaktadır. (Tablo 18 ve Şekil 23)

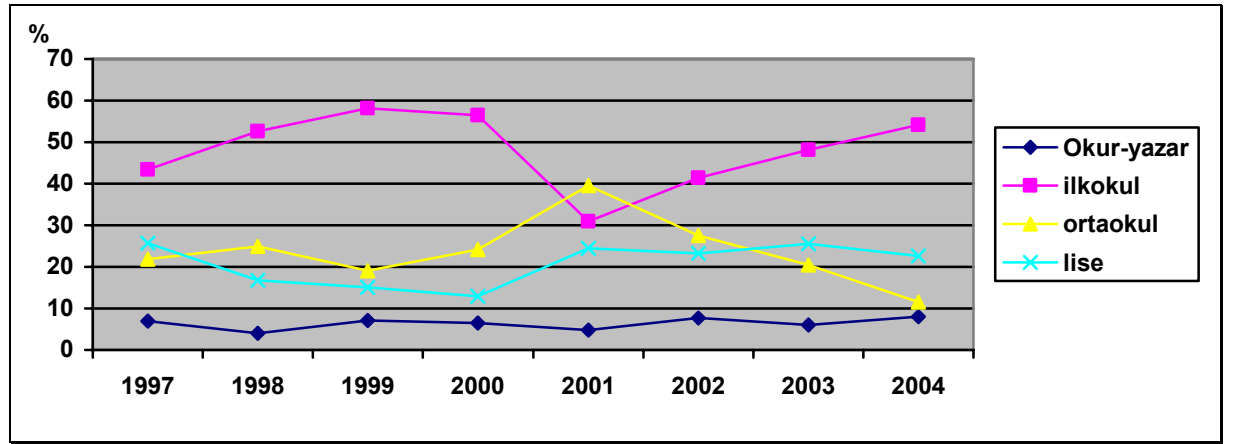


Şekil 23.Güvenlik Birimlerine hırsızlık suçu ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Tablo 19. Güvenlik Birimlerine ırza geçme ve sarkıntılık suçu ile gelen / getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Irza geçme	Okur-yazar	İlkokul	ortaokul	lise
1997	6,9	43,4	21,9	25,7
1998	4,0	52,6	24,9	16,7
1999	7,1	58,2	19,1	15,1
2000	6,5	56,5	24,1	12,9
2001	4,8	31,0	39,5	24,4
2002	7,7	41,4	27,6	23,2
2003	6,0	48,1	20,4	25,5
2004	8,0	54,2	11,6	22,6

Güvenlik Birimlerine ırza geçme ve sarkıntılık suçu ile gelen/getirilen çocukların yıllara göre eğitim durumuna bakıldığında 1997 yılında %43,4 1998 yılında %52,6 1999 yılında %58,2 2000 yılında %56,5 2001 yılında %31,0 2002 yılında %41,4 2003 yılında %48,1 2004 yılında %54,2 oranları ile ilk sırada ilkokul eğitim seviyesine sahip olanlar yer almaktadır. (Tablo 19 ve Şekil 24)

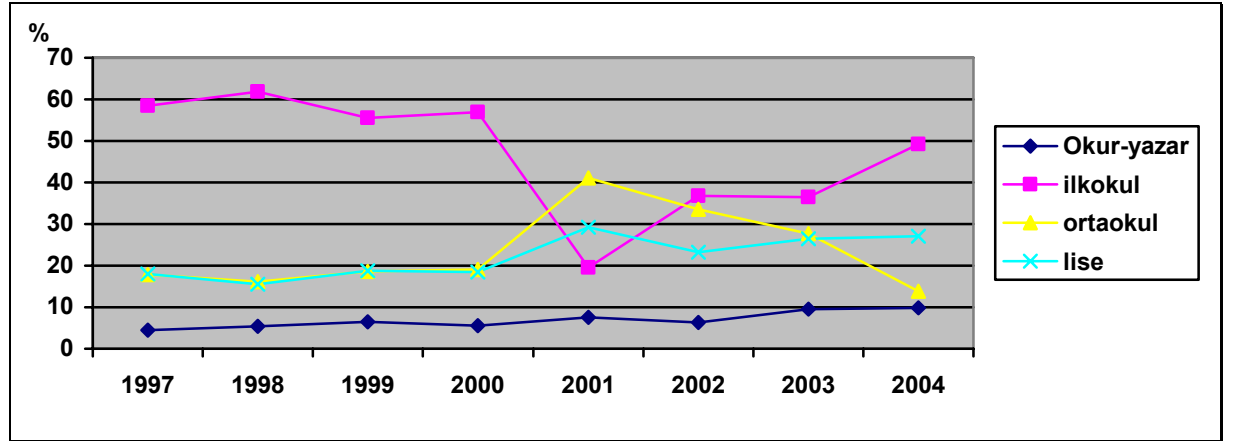


Şekil 24. Güvenlik Birimlerine ırza geçme ve sarkıntılık suçu ile gelen / getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Tablo 20. Güvenlik Birimlerine kız, kadın ve erkek kaçırma suçu ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Kız kaçırma	Okur-yazar	İlkokul	Ortaokul	Lise
1997	4,5	58,4	17,9	18,0
1998	5,4	61,8	16,1	15,5
1999	6,5	55,5	18,6	18,8
2000	5,5	57,0	19,1	18,5
2001	7,5	19,6	41,1	29,3
2002	6,3	36,8	33,6	23,3
2003	9,5	36,5	27,7	26,4
2004	9,9	49,2	13,9	27,1

Güvenlik Birimlerine kız, kadın ve erkek kaçırma suçu ile gelen/getirilen çocukların yıllara göre eğitim durumuna bakıldığında 1997 yılında %58,4 1998 yılında %61,8 1999 yılında %55,5 2000 yılında %57,0 2001 yılında %19,6 2002 yılında %36,8 2003 yılında %36,5 2004 yılında %49,2 oranları ile ilk sırada ilkokul eğitim seviyesine sahip olanlar yer almaktadır. (Tablo 20 ve Şekil 25)

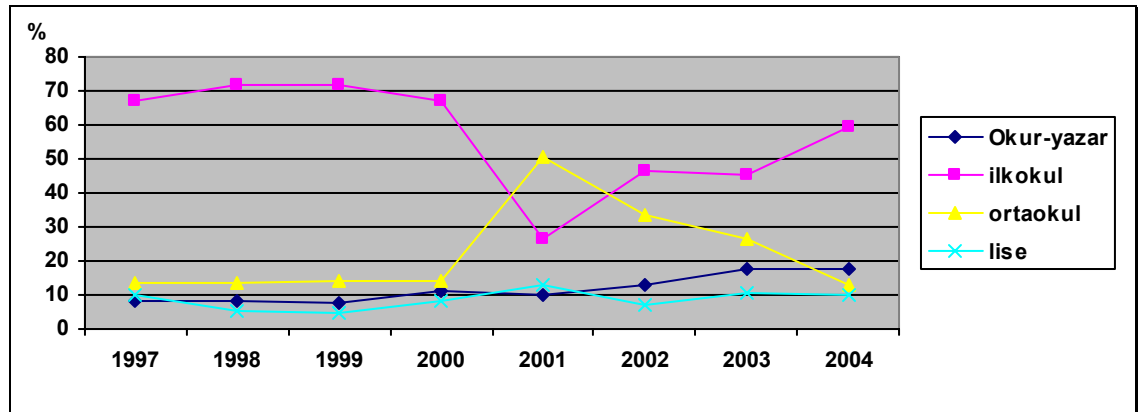


Şekil 25. Güvenlik Birimlerine kız, kadın ve erkek kaçırma suçu ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Tablo 21. Güvenlik Birimlerine oto hırsızlığı suçu ile gelen / getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Oto hırsızlık	Okur-yazar	İlkokul	Ortaokul	Lise
1997	8,1	67,1	13,8	10,1
1998	8,2	71,9	13,5	5,4
1999	7,9	72,0	13,9	4,9
2000	10,9	66,8	14,3	8,0
2001	9,9	26,4	50,4	13,1
2002	13,2	46,2	33,6	7,0
2003	17,4	45,2	26,7	10,7
2004	17,7	59,2	13,2	9,9

Güvenlik Birimlerine oto hırsızlığı suçu ile gelen/getirilen çocukların yıllara göre eğitim durumuna bakıldığında 1997 yılında %67,1 1998 yılında %71,9 1999 yılında %72,0 2000 yılında %66,8 2001 yılında %26,4 2002 yılında %46,2 2003 yılında %45,2 2004 yılında %59,2 oranları ile ilk sırada ilkököl eğitim seviyesine sahip olanlar yer almaktadır. (Tablo 21 ve Şekil 26)

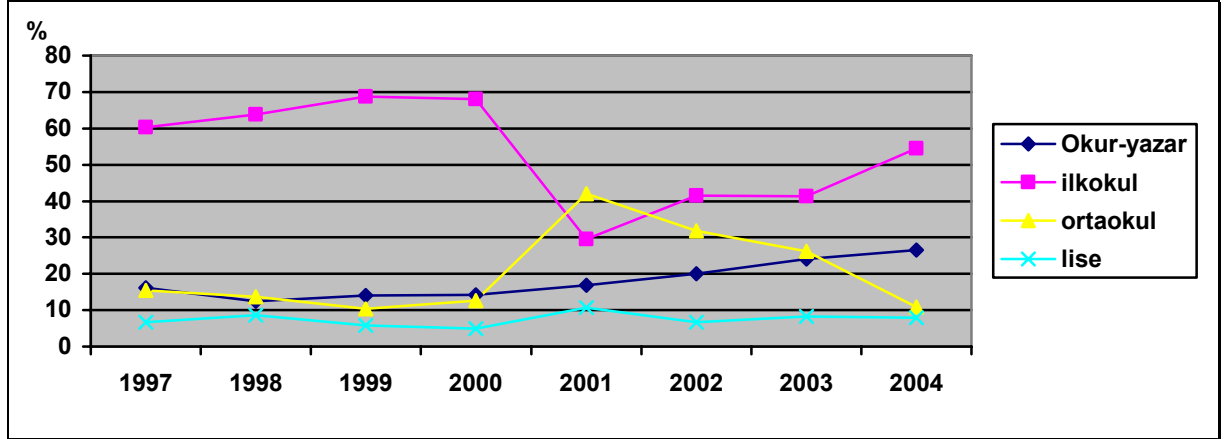


Şekil 26. Güvenlik Birimlerine oto hırsızlığı suçu ile gelen / getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Tablo 22. Güvenlik Birimlerine otodan hırsızlık suçu ile gelen / getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Otodan hırsızlık	Okur-yazar	Lkokul	Ortaokul	Lise
1997	16,1	60,3	15,4	6,6
1998	12,4	63,9	13,8	8,7
1999	14,0	68,8	10,4	5,8
2000	14,2	68,1	12,7	5,0
2001	16,9	29,6	42,1	10,7
2002	20,1	41,5	31,8	6,6
2003	24,1	41,4	26,2	8,3
2004	26,5	54,5	10,9	8,0

Güvenlik Birimlerine otodan hırsızlık suçu ile gelen/getirilen çocukların yıllara göre eğitim durumuna bakıldığında 1997 yılında %60,3 1998 yılında %63,9 1999 yılında %68,8 2000 yılında %68,1 2001 yılında %29,6 2002 yılında %41,5 2003 yılında %41,4 2004 yılında %54,5 oranları ile ilk sırada ilkököl eğitim seviyesine sahip olanlar yer almaktadır. (Tablo 22 ve Şekil 27)

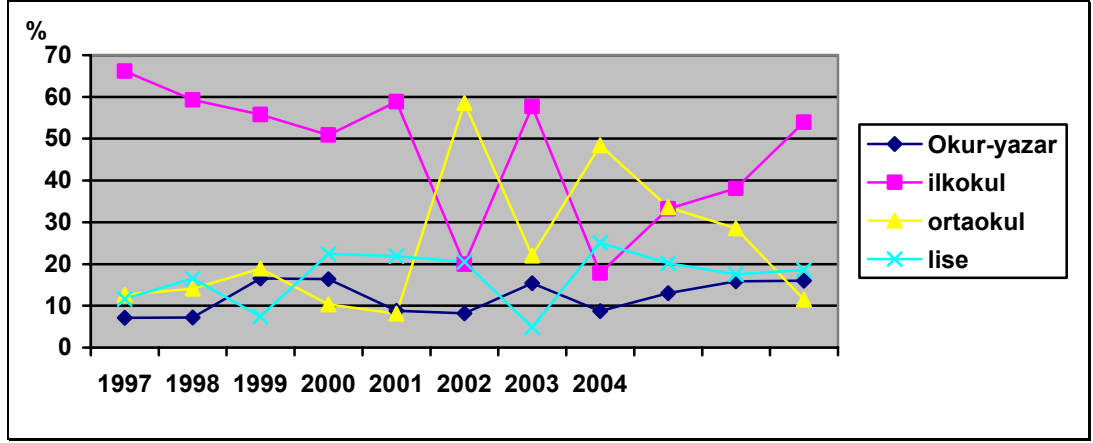


Şekil 27.Güvenlik Birimlerine otodan hırsızlık suçu ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Tablo 23.Güvenlik Birimlerine uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak suçu ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Uyuşturucu	Okur-yazar	İlkokul	ortaokul	Lise
1997	16,4	50,9	10,3	22,4
1998	8,8	58,8	8,1	21,9
1999	8,2	20,0	58,5	20,5
2000	15,4	57,7	22,0	4,9
2001	8,7	17,8	48,4	25,1
2002	13,0	33,2	33,6	20,2
2003	15,8	38,1	28,5	17,5
2004	16,0	53,9	11,5	18,6

Güvenlik Birimlerine uyuşturucu madde kullanmak satmak ve satın almak suçu ile gelen/getirilen çocukların yıllara göre eğitim durumuna bakıldığında 1997 yılında %50,9 1998 yılında %58,8 1999 yılında %20,0 2000 yılında %57,7 2001 yılında %17,8 2002 yılında %33,2 2003 yılında %38,1 2004 yılında %53,9 oranları ile ilk sırada ilkököl eğitim seviyesine sahip olanlar yer almaktadır. (Tablo 23 ve Şekil 28)

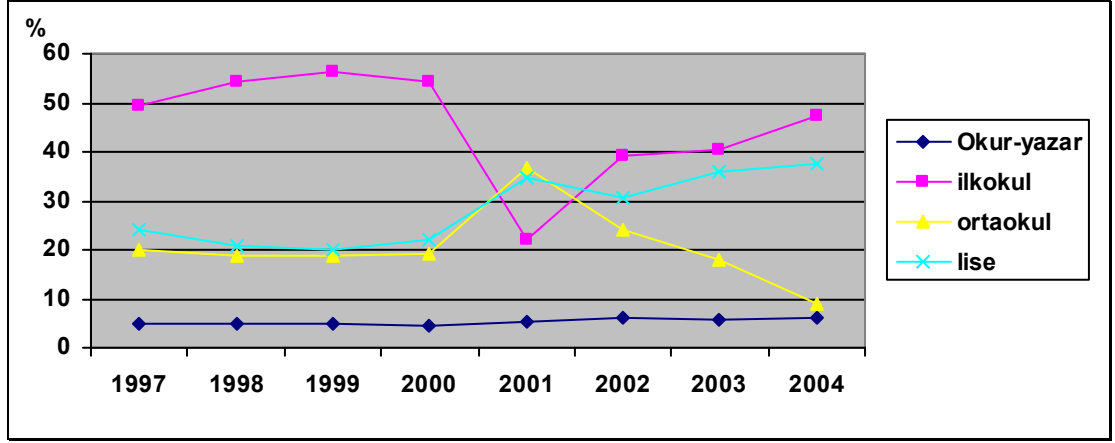


Şekil 28. Güvenlik Birimlerine uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak suçu ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Tablo 24. Güvenlik Birimlerine yaralama ve darp suçu ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Yaralama	Okur-yazar	İlkokul	Ortaokul	Lise
1997	4,8	49,4	20,2	24,1
1998	4,8	54,2	18,6	21,0
1999	4,7	56,3	18,7	19,8
2000	4,6	54,1	19,2	22,1
2001	5,2	22,1	36,7	34,7
2002	6,2	39,0	24,2	30,6
2003	5,9	40,3	17,9	35,9
2004	6,3	47,3	8,8	37,7

Güvenlik Birimlerine yaralama suçu ile gelen/getirilen çocukların yıllara göre eğitim durumuna bakıldığında 1997 yılında %49,4 1998 yılında %54,2 1999 yılında %56,3 2000 yılında %54,1 2001 yılında %22,1 2002 yılında %39,0 2003 yılında %40,3 2004 yılında %47,3 oranları ile ilk sırada ilkokul eğitim seviyesine sahip olanlar yer almaktadır. (Tablo 24 ve Şekil 29)



Şekil 29. Güvenlik Birimlerine yaralama ve darp suçu ile gelen /getirilen çocukların eğitim durumunun yıllara göre dağılımı

Güvenlik Birimlerine 1997-2004 yılları arasında gelen/getirilen çocukların eğitim durumlarına bakıldığında sahsa yönelik suçlarda eğitim seviyesinin yükseldiği mala karşı işlenen suçlarda ise eğitim seviyesinin düştüğü tespit edilmiştir.

Tablo 25. Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların birlikte yaşadığı kişilere göre isnat edilen suç türünün yıllara göre dağılımı

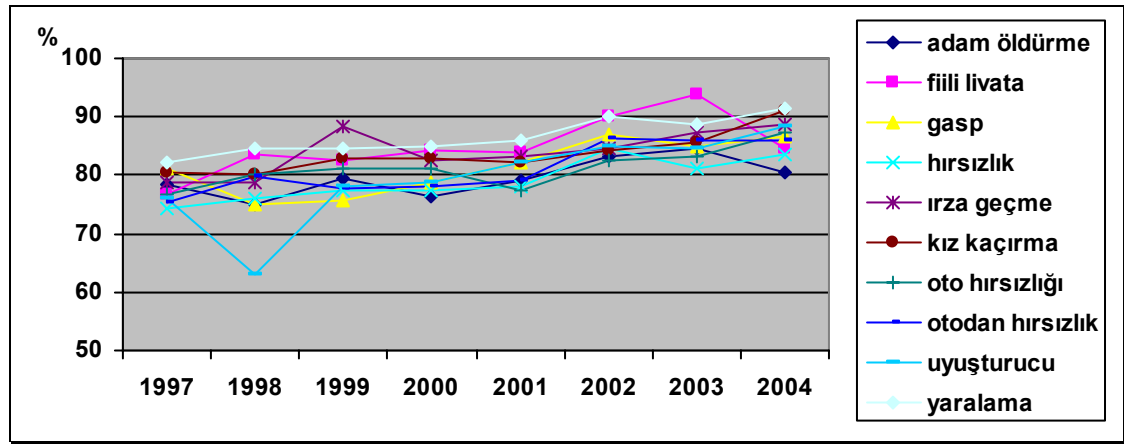
Yaşadığı Kişi *Aile %	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
adam öldürme	78,3	74,9	79,3	76,3	79,0	83,1	84,5	80,5
fili livata	76,7	83,7	82,6	84,2	83,9	90,2	93,7	84,6
Gasp	81,0	74,9	75,6	78,9	82,2	87,0	85,0	86,7
Hırsızlık	74,4	75,9	77,3	77,4	78,1	84,6	81,2	83,6
ırza geçme	78,7	78,8	88,3	82,6	83,2	84,7	87,4	88,8
kız kaçırma	80,4	80,2	83,0	83,0	82,3	84,1	85,6	91,0
oto hırsızlığı	76,7	80,3	81,1	81,0	77,4	82,7	83,2	87,5
Otodan hırsızlık	75,2	79,7	77,7	78,0	79,2	86,3	86,1	86,1
Uyuşturucu	75,9	63,1	78,0	78,6	82,2	85,0	84,5	88,2
Yaralama	82,2	84,7	84,5	84,9	85,9	90,0	88,6	91,5

*Birlikte yaşadığı kişi aile:Öz anne, öz baba ve kardeşleriyle birlikte olarak ele alınmıştır.

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların ailesiyle beraber yaşayanların yıllara göre dağılımına bakıldığında 1997 yılında %82,2 1998 yılında %84,7 1999 yılında %84,5 2000 yılına %84,9 2001 yılında %85,9 2002 yılında %90,0 2003 yılında %88,6 2004 yılında %91,5 oranları ile suç türlerinden yaralama ve darp ilk sırada yer almaktadır. (Tablo 25 ve Şekil 30)

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocuklardan ailesiyle beraber yaşayanların yıllara göre dağılımına bakıldığında 1997 %76,7 1998 yılında %83,7 1999 yılında %82,6 2000 yılında %84,2 2001 yılında %83,9 2002 yılında %90,2 2003 yılında %93,7 2004 yılında %84,6 oranları ile suç türlerinden fiili livata yer almaktadır. (Tablo 25 ve Şekil 30)

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocuklardan ailesiyle beraber yaşayanların yıllara göre dağılımına bakıldığında 1997 %80,4 1998 yılında %80,2 1999 yılında %83,0 2000 yılında %83,0 2001 yılında %82,3 2002 yılında %84,1 2003 yılında %85,6 2004 yılında %91,0 oranları ile isnat edilen suç türlerinden kız, kadın ve erkek kaçırma yer almaktadır. (Tablo 25 ve Şekil 30)



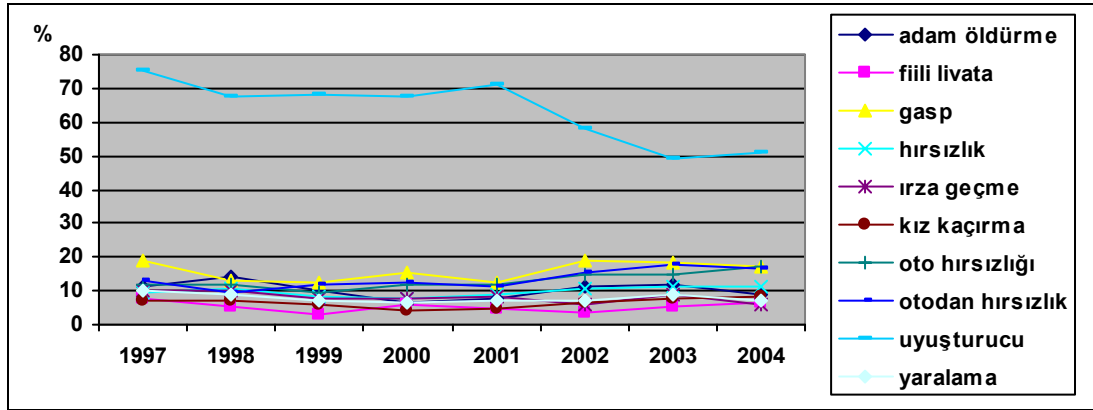
Şekil 30. Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların birlikte yaşadığı kişiler gurubundan aileye göre isnat edilen suç türünün yıllara göre dağılımı

Tablo 26. Isnat edilen suç türü, bağımlık yapan herhangi bir madde kullanıp kullanmadığı ve yıllara göre güvenlik birimlerine gelen/getirilen çocuklar

Uyuşturucu altında	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
adam öldürme	11,1	14,5	10,2	6,7	7,9	11,1	11,6	9,0
fiili livata	7,5	5,6	3,2	5,9	4,7	3,7	5,1	6,4
Gasp	18,7	13,2	12,5	15,6	12,5	19,0	18,4	16,9
Hırsızlık	9,5	10,5	8,5	7,6	9,0	10,7	11,5	11,2
ırza geçme	9,9	10,2	7,7	7,6	8,5	6,1	8,6	5,8
kız kaçırma	7,3	7,4	5,8	4,0	4,6	6,6	7,5	8,2
oto hırsızlığı	12,1	12,0	9,6	12,0	11,6	14,9	15,1	17,4
otodan hırsızlık	12,9	9,4	11,7	12,7	11,5	15,2	18,0	16,5
Uyuşturucu	75,0	67,5	68,4	67,6	71,2	58,3	49,4	51,2
Yaralama	9,9	9,0	7,2	6,3	7,4	7,0	8,7	7,2

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocuklarda isnat edilen suç türünde bağımlılık yapan herhangi bir madde kullanıp kullanmadığına bakıldığında 1997 yılında %75,0 1998 yılında %67,5 1999 yılında %68,4 2000 yılında %67,6 2001 yılında %71,2 2002 yılında % 58,3 2003 yılında %49,4 2004 yılında %51,2 oranları ile ilk sırada uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak yer almaktadır. (Tablo 26 ve Şekil 31)

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocuklarda isnat edilen suç türünde bağımlılık yapan herhangi bir madde kullanıp kullanmadığına bakıldığında 1997 yılında %18,7 1998 yılında %13,2 1999 yılında %12,5 2000 yılında %15,6 2001 yılında %12,5 2002 yılında % 19,0 2003 yılında %18,4 2004 yılında %16, 9 oranları ile ikinci sırada gasp suçu yer almaktadır. (Tablo 26 ve Şekil 31)



Şekil 31. Isnat edilen suç türü, bağımlılık yapan herhangi bir madde kullanıp kullanmadığı ve yıllara göre güvenlik birimlerine gelen/getirilen çocuklar

1997-2004 yılları arasında isnat edilen suç türlerinden bağımlılık yapan herhangi bir madde kullanıp kullanılmadığına bakıldığında yıllara oranla uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak olmak suç türünde azalma tespit edilmiştir.

1997-2004 yılları arasında bağımlılık yapan herhangi bir madde kullanıp kullanılmadığına bakıldığında güvenlik birimlerine getirilen çocukların isnat edilen suç türlerine bakıldığında genellikle mala karşı işlenen suçlardan dolayı getirildikleri tespit edilmiştir.

Tablo 27. İsnat edilen suç türü, daimi ikametgahına ve yıllara göre Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocuklar

Kentli %	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
adam öldürme	82,3	73,7	73,7	75,9	88,8	79,6	77,9	87,2
fili livata	85,8	67,4	86,6	82,2	91,1	89,8	84,6	89,3
Gasp	92,9	93,8	97,2	97,4	92,4	96,3	96,7	96,7
Hırsızlık	94,1	92,6	94,1	94,0	91,7	93,8	95,5	94,8
ırza geçme	89,2	90,9	88,0	89,1	88,9	90,1	91,4	87,3
kız kaçırma	90,4	89,3	89,6	90,7	90,9	91,5	92,4	90,4
oto hırsızlığı	92,4	95,3	94,8	97,4	91,0	95,6	96,9	95,5
otodan hırsızlık	95,3	96,4	95,4	96,6	92,2	96,6	98,6	96,1
Uyuşturucu	94,8	91,9	94,2	91,2	82,2	96,4	95,2	96,6
Yaralama	92,7	92,0	92,8	93,1	92,0	91,4	93,4	92,6

1997 yılında Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların kent de ikametgah edenlerin isnat edilen suç türlerinden adam öldürmede %82,3 iken 2004 yılında %87,2 olduğu gözlenmektedir.1997 yılında Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların kent de ikametgah edenlerin isnat edilen suç türlerinden fiili livata %85,8 iken 2004 yılında %89,3 olduğu tespit edilmiştir.1997 yılında Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların kent de ikametgah edenlerden isnat edilen suç türlerinden gasp %92,8 iken 2004 yılında %96,7 olduğu görülmüştür.

1997 yılında Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların kent de ikametgah edenlerden isnat edilen suç türlerinden hırsızlık %94,1 iken 2004 yılında %94,8 olduğu bulunmuştur.

1997 yılında Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların kent de ikametgah edenlerden isnat edilen suç türlerinden ırza geçme ve sarkıntılık %98,2 iken 2004 yılında %87,3 olduğu gözlenmektedir.

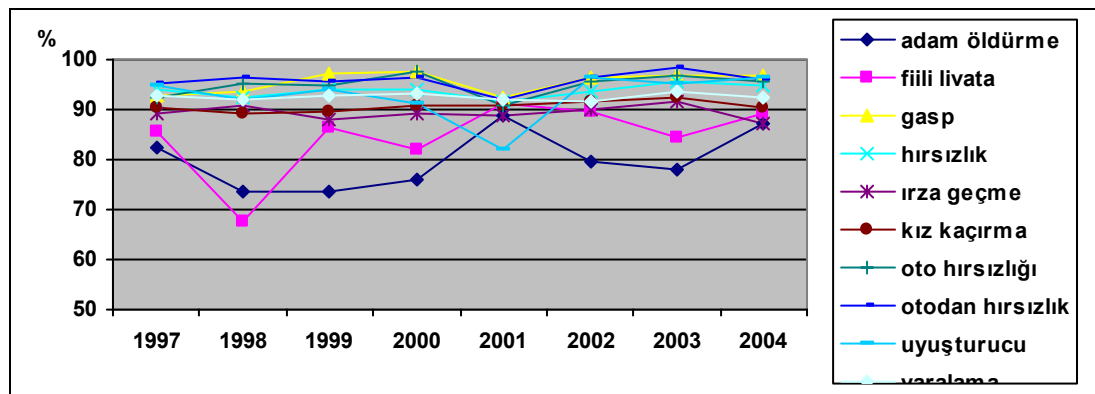
1997 yılında Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların kent de ikametgah edenlerden isnat edilen suç türlerinden kız, kadın ve erkek kaçırma %90,4 iken 2004 yılında %90,4 olduğu gözlenmektedir.

1997 yılında Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların kent de ikametgah edenlerden isnat edilen suç türlerinden oto hırsızlığı %92,4 iken 2004 yılında %95,5 olduğu tespit edilmiştir.

1997 yılında Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların kent de ikametgah edenlerden isnat edilen suç türlerinden otodan hırsızlık %95,3 iken 2004 yılında %96,1 olduğu görülmüştür.

1997 yılında Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların kent de ikametgah edenlerden isnat edilen suç türlerinden uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak %94,8 iken 2004 yılında %96,6 olduğu bulunmuştur.

1997 yılında Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların kent de ikametgah edenlerden isnat edilen suç türlerinden yaralama ve darp %92,7 iken 2004 yılında %92,6 olduğu gözlenmektedir. (Tablo 27 ve Şekil 32)



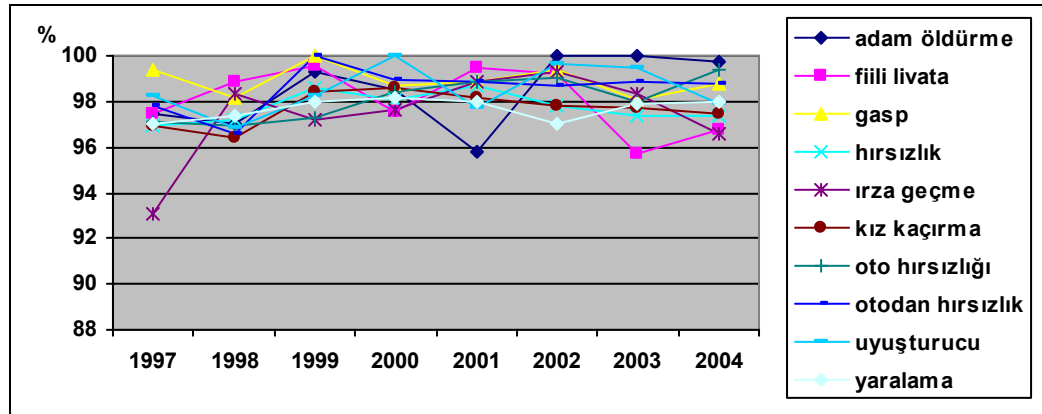
Şekil 32. İsnat edilen suç türü, daimi ikametgahı ve yıllara göre Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocuklar

1997-2004 yılları arasında güvenlik birimlerine getirilen çocukların daimi ikametgahlarına bakıldığında mala karşı işlenen suçlarda kent de ikametgah edenlerin oranının daha yüksek olduğu gözlenmektedir.

Tablo 28. İsnat edilen suç türünün, adli mercilere sek edilip edilmediği ve yıllara göre güvenlik birimlerine gelen veya getirilen çocuklar

Adli Mercilere Sevk oranı	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Adam öldürme	97,47	97,01	99,30	98,52	95,79	100,00	100,00	99,71
fiili livata	97,50	98,88	99,60	97,52	99,48	99,18	95,67	96,79
Gasp	99,39	98,18	100,00	98,70	98,87	99,40	98,08	98,73
Hırsızlık	96,97	97,24	98,56	98,04	98,71	97,79	97,39	97,36
ırza geçme	93,11	98,37	97,23	97,65	98,86	99,27	98,35	96,56
kız kaçırma	96,97	96,39	98,42	98,56	98,17	97,79	97,68	97,46
oto hırsızlığı	97,12	96,91	97,30	98,39	98,85	99,03	97,97	99,37
Otodan hırsızlık	97,81	96,57	100,00	98,95	98,90	98,71	98,89	98,74
Uyuşturucu	98,28	96,88	98,25	100,00	97,72	99,67	99,44	97,92
Yaralama	96,98	97,35	98,02	98,20	98,01	97,01	97,94	97,99

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların adli mercilere sevk oranı isnat edilen suç türlerinden adam öldürmede 2002-2003 yıllarında %100, 1999 yılında gasp ve otodan hırsızlık suçlarından %100, 2000 yılında uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak suç türünde % 100 olduğu tespit edilmiştir. (Tablo 28 ve Şekil 33)



Şekil 33. İsnat edilen suç türünün, adli mercilere sek edilip edilmediğine ve yıllara göre güvenlik birimlerine gelen veya getirilen çocuklar

V. BÖLÜM

5.Tartışma

Bu çalışmada 1997-2004 yılları arasında Türkiye’de sırasıyla nüfusunun en yoğun olduğu 5 kentinde Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların sosyo demografik özellikleri, isnat edilen suçlar, illere, yaş guruplarına ve anılan yaş guruplarındaki nüfus yoğunluğuna göre dağılımı incelenmiştir.

Çalışmamızda 1997-2004 yılları arasında Güvenlik Birimlerine gelen yada getirilen çocukların %85,3 oranında erkek %14,6 oranında ise kız olduğu tespit edilmiştir. (Tablo,1) Suç işleyen erkeklerin kız çocuklardan fazla olması bu alanda yapılan bir çok araştırma bulgusu ile tutarlık göstermektedir. (Cernkovich ve Giordano,1987; Elliott ve diğ. 1989; Farrington, 1987; Hagan ve diğ. 1985,1987; Johnson, 1986,1987; Rowe, 1985; Singer ve Levine, 1988; Spivak ve Ciani, 1987; Van Voorhis ve diğ. 1988).

Erkeklerin kızlara göre suça daha fazla yönelmelerinin nedeni, toplum tarafından kız ve erkeklere farklı roller verilmesi ve aile denetiminin kız çocuklarda daha fazla uygulandığı erkek çocukların ise aile dışı ilişkilerinin daha fazla olması şeklinde yorumlanabilmektedir. Ayrıca kadınların pek çok kurum tarafından korunmakta ve denetlenmektedir. Bu nedenden ötürü kadınlar suça yönelmelerine kısmen engellenmiş olur. (Steffensmeie ve Allan, 1987) Başka bir neden olarak da toplumumuzda da kadının ortalama eğitim durumu ve iş gücüne katılımı göz önüne alındığında kız çocuklarına yönelik koruma çabalarının toplumsal yaşamdan alıkonulması, yaşam sınırlandırılmasında yattığını söyleyenlerde vardır. (Güleç ve diğ. 2002). Buna karşılık, erkeklerden bağımsızlık, rekabet, girimcilik, başarı hakimiyet ve saldırganlık gibi özellikler beklenmekte ve kızlara göre erkekler toplumsal kurumlar tarafından daha az denetlenmektedirler. (Henggler ve diğ, 1987; Hagan ve diğ., 1985-1987)

Güvenlik Birimlerine 1997-2004 yılları arasında gelen/getirilen çocukların %52,5'i 16-18 yaş gurubundan %34,0'ise 12-15 yaş gurubundan olduğu tespit edilmiştir. (Tablo,14) Bu dönemlerde daha fazla suç isnadının görülmesinde ergenlik döneminin etkisi olduğu düşünülebilir. Sosyal Öğrenme Kuramı, kişinin gözlem yoluyla pek çok davranışı öğrendiğini ve pekiştirme olasılığı durumlarında; bunların davranışlara dönüştürdüğünü belirtmektedir. Dolayısıyla ergenlerin en çok birlikte oldukları gurup olan aile ve arkadaş guruplarında bu tür davranışları izlemesi durumunda ve bu davranışların pekiştirildiği durumlara da ergenin bu davranışları sergilemesinin beklenebileceğini belirtmektedir. (Yılmaz, 2002) Bu ortam genellikle sevgiden yoksun, güven vermeyen, karışık, düzensiz ve çatışmalı bir aile ortamıdır. Çocuk kişilik gelişimini aksatacak, ruhsal uyumunu bozacak pek çok etken bir arada bulunur. (Yörükoğlu, 2000; Geen ve Donnerstein, 1998)

Araştırmamızda bunu destekleyen verilere ulaşılmıştır. Herhangi bir suç isnadıyla getirilen çocukların birlikte yaşadığı kişilere baktığımızda büyük bir çoğunluğunun öz anne ve babasıyla yaşadığını tespit ettik. Bir çok araştırmacı suçu işlemeye sevk eden nedenlerin başında ailenin geldiğini kabul etmektedir. Anne-baba-çocuk ilişkileri çocuğun yeterli yada yetersiz toplumsallaşmasında, dolayısıyla suçlu davranışının çıkmasında önemli rol oynar. (Koptagel, 1981) Aile bireylerinin ve çocuğun eğitiminin yeterli olmaması, ailede doğru rol modellerinin olmaması, suçlu örnek birey olması, suçlu çocuk oranını artıran etkenlerdendir. Sert ve otoriter baba, çocukta olumsuz tavırların oluşmasına onun uyumsuz bir birey olmasına, hatta anti sosyal davranışa ilk adımların atmasına sebep olmaktadır. (Sutherland, 1995; Güleç ve diğ. 2002).

1997-2004 yılları arasında çocukları Güvenlik Birimlerine en sık %65,4 oranında herhangi bir suç isnadı ile %17,1 oranı ile mağdur olarak üçüncü sırada ise durumu şüpheli bulunduğu için getirildiği tespit edilmiştir. (Tablo, 2) En çok isnat edilen suç türünün %18,7 ile hırsızlık olduğu, bunu %18,6'lık oran ile yaralama-darp, %2,5 ile otodan hırsızlık ve %2,5 ile oto hırsızlığı suçlarının takip ettiğini bulduk. (Tablo,3) 1997-2004 yılları arasında Hırsızlık suçu ile getirilen çocukların %23,1'i İstanbul şehrindeki Güvenlik Birimlerine %18,6'sı ise İzmir şehrindeki Güvenlik Birimlerine getirilmiş olduğunu tespit ettik. (Tablo,7)

Yaralama ve darp suçu ile getirilen çocukların ise %32,0'si İstanbul şehrindeki Güvenlik Birimlerine %20,1'ise Ankara Şehrindeki Güvenlik Birimlerine getirilmiş olduğunu saptadık. (Tablo,13)

Büyük şehirlerdeki yüksek suç sayıları tek başına değerlendirilmemiş nüfusa oranına göre incelenmiştir. Suç oranının yüksek olmasının sebebi yapılan araştırmalarda, yüksek oranda suç işlenen bölgelerde mala karşı suçların yoğun olduğunu endüstrileşmenin yoğun olduğu şehirlerde ise potansiyel suçluların artma eğiliminde olduğunu göstermiştir. Bizim çalışmamızda isnat edilen suç türlerinin şehirlere arası dağılımına baktığımızda ilk sırada İstanbul şehrinin yer aldığını bulduk. Bunun nedenlerinden birincisi göç alan özelliğinden ötürü kültürel çatışmanın yaşanması, buna koşut olarak kentsel alanda kendine yer sağlamak isteyen farklı sosyal gurupların kendilerine alt kültürler ait gettolar yaratmalar isteği, ikincisi ise geçmişti itibariyle kendini kentin doğal sahibi olarak gören kültürün yaşama çabaları ve ülkemizde yaşanan, kentin kendi gelişim dinamiklerinin çarpık olmasından dolayı alt kültür bölgelerine itilmek zorunda kalmaları. (Polat, 2000; Doğan,1996)

Çatışan rollerin heyecan birikimine yol açtığı, izole hayatın ise uyumsuzlukla sonuçlandığı kentteki hayatın, davranış bozukluklarını artırıcı olduğu ilgili meslek çevrelerince kabul edilmektedir. (Kıray, 1982) Çok hızlı bir iç göçle büyük kent mahallelerine eklenen taşra insanının derin ruhsal sıkıntılarının dışavurumu, özünde toplumsal problemleri sıklıkla tek tek vakalar hâlinde kent gündemine taşımaktadır. Demografik etkenlerin ekonomik ve kültürel etkenlerle iç içe bulunması suç olgusunu ortaya çıkarmakta ve suçluluğun artışına sebep olmaktadır. (Sencer, 1970) Bizim çalışmamızda bu teoriyi destekler nitelikte verilere ulaşılmıştır. Suç isnat eden çocukların büyük bir kısmının kentlere ikamet etmekte olduğunu göstermiştir.

Çalışmamızda suç isnadı ile Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların 1997-2004 yılları arasında bağımlılık yapan her hangi bir madde kullanıp kullanmadıklarına bakıldığında % 63,5'lik oranla birinci sırada uyuşturucu madde kullanmak satmak ve satın almak suç türünün, ikinci sırada ise %15,8'lik oranla hırsızlık suç türünün yer aldığı saptanmıştır. Yasadışı madde kullanımı, suçluluk ve suç genellikle birbirine bağlı davranışlar olarak kabul edilir. Bu da bize madde

bağımlılarının maddeyi ele geçirebilmek için suça yöneldikleri göstermektedir. Bu görüş başka bir çok araştırma tarafından da desteklenmektedir.

Çocukların eğitim durumlarına bakıldığında büyük bir kısmını ilköğretim eğitime sahip olduğunu gördük. Ancak ülkemizdeki genel eğitim durumu göz önüne alındığında ve çocukların yaşları ile beraber değerlendirildiğinde bu anlaşılabilir bir bulgudur. Suç işlemiş çocuklar ailenin eksikliğini giderecek, denetleyici ve toplumsallaşmalarını sağlayacak okul olanaklarından yeterince yararlanamamışlardır.

XVII. yüzyılda Victor Hügo, “Bir okulun yapılması, bir hapishanenin kapanması demektir”, sözüyle eğitim ve suçluluğun arasında doğrudan bir ilişkinin bulunduğunu vurgulamıştır. Bir çok araştırmada da okul, çocuk suçluluğunu yok edici bir kurum olarak sunulmuştur. Günümüzde bu olgu daha karmaşık bir görünüme sahiptir. Çünkü tüm dünya ülkelerinde okulun yaygınlaşması, çocukların suça yönelmelerini önleyememiştir ve ülkemizin de içinde bulunduğu durumda budur. Okul çocuğun ilk sosyal deneyimlerini elde ettiği yerdir. Bazı hallerde okul çocukların gelişme ve uyum güçlüklerini çözmeye yardım edecek yerde, farkında olmadan güçlüğü artırıcı etkiler eklemektedir. Bunun bir sonucu olarak okuldaki kaçma, hırsızlık gibi sorun ve suçlar ortaya çıkmaktadır. (Kuzuoğlu, 1980; Yavuzer, 2003)

Çocukların cinsiyet farklılıkları incelendiğinde erkek çocuklar yıllara oranda bir azalma kız çocukların oranında ise bir yükseliş gözlenmiştir. Ancak bu artış istatistiksel olarak bir anlam ifade etmez.

Güvenlik birimlerine gelen getirilen çocukların 1997 yılında %18,2 2004 yılında ise %0,94’ü durumu şüpheli bulunduğu için gelmiş veya getirilmiştir. (Şekil 4) Bu veri bize durumu şüpheli bulunduğu için getirilen çocukların sayısında yıllara oranla bir düşüşün gerçekleştiğini göstermektedir. Bu da Güvenlik güçleri harekete geçmeden önce daha hassas davranarak delillendirmediği yada yeterli bulmadığı şüphelerde harekete geçmediğini göstermektedir.

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların 1997 yılında %10,1 2004 yılında ise %19,0’nin bir suçun mağduru olarak güvenlik birimlerine gelmiş veya getirilmiştir. (Şekil 5) Bu veriler bize çocukların daha korumasız “suç mağduru” olmaya açık hale

geldiklerinin düşündürebileceği gibi adli mekanizmaya artan güven sonucu önceleri siyah sayılar olarak tanımlanan bazı mağduriyetlerinin son yıllarda çekinilmeksizin bildirildiğini gösteriyor olabilir.

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların isnat edilen suç türlerinin yıllarına göre dağılımına bakıldığında 1997-2004 yılları arasında uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almakta bir artış söz konusudur. (Tablo,3) Bu veriler Ulusal madde kullanımı değerlendirme çalışması ile tutarlılık göstermektedir. 2000 yılından sonra yeni uyuşturucu türlerinin çıkması ve maddenin daha kolay ele geçirilebilir olması ile ilgisi olabileceği düşünülmektedir. Türkiye’de çok belirgin bir sorun olmasa da, madde kullanım alışkanlıklarının küreselleşmesi ve Türkiye’nin coğrafi konumu nedeniyle madde kullanım sorununun ileride bu ülke içinde daha ciddi bir sorun teşkil edeceğinden endişe duyulmaktadır.

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların isnat edilen suç türlerinin yıllarına göre dağılımına bakıldığında 1997-2004 yılları arasında gaspta bir artış söz konusudur. (Tablo,3) Bu veriler medyadaki haberlerin sıklığını doğrular niteliktedir. Fakat kitle iletişim araçlarının hızla yayılması, bunlarla seyirci, dinleyici ve okuyucuya suçlu davranış biçimlerinin sunulması, suçlu davranışla kitle iletişim araçları arasında ilişki sorununu ön plana çıkarmıştır. Medyanın suçluluğu yaygınlaştırmak konusundaki etkileri şöyle özetlenebilir: Suç tekniğini öğretmek; suçlu olağan, çekici, hatta heyecanlı, yararlı bir faaliyet olarak göstermek; suçluya saygın bir kişilik vermek; suçluyu cana yakın sempatik, kişi olarak sunmak; adaletten kurtulmanın kolay olduğunu telkin etmek; adalet mekanizmasını ve polisi gülünç şekillerde göstermek; suçun hatta reklamını yapmak ve ücret alıcı haline getirmek vb. gibi sebeplerden dolayı mala karşı işlenen suçlarda bir artış söz konudur. (Yavuzer, 1998)

Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocuklarda adli mercilere sevk oranı isnat edilen suç türü adam öldürmede 2002-2003 yıllarında %100, 1999 yılında gasp ve otodan hırsızlıkta %100, 2000 yılında ise uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak suç türünde % 100 olduğu görülmektedir. (Tablo,28) Bu da bize suç isnadı ile gelen getirilen çocuklar tamamına yakını hakkında yasal işlem başlatıldığı göstermektedir.

Çalışmamızda çocuk suçluluğunun yıllara göre gelişimine bakıldığında sorunun giderek ve hızla artmakta olduğu görülmektedir. Dolayısıyla bu çocuk suçluluğunun önlenmesi gereken bir sorun olduğunu ortaya koymaktadır. Bir çok suç işlendiği zaman yalnızca o çocuk, çocuğun ailesi mağdur değil, tüm toplum bundan zarar görmektedir. Ayrıca, suç işlemiş bir çocuğun tekrar topluma kazandırılması zor ve masraflı bir iştir. Bu yüzden hem bireylerin hem de toplumun yararı için suçlulukla mücadelede asıl çabanın suçluluğun önlenmesi üzerine odaklanması gerekmektedir. Bu bağlamda öncelik taşıyan husus suçun olduğunca geç bir yaşta işlenmesinin sağlanması; kişilerce ilk defa işlenecek suçların erteletilmesidir. Bu doğrultudaki yaklaşımlarla, genç kuşağın nüfusun büyük bir yüzdesini oluşturması sonucu işlenen suç miktarı azaltılmış; suçluluk kariyeri de o ölçüde kısaltılmış veya önlenmiş olacaktır. Kriminolojik bir gerçek, ilk suç ne kadar erken yaşta işlenirse, suçluluk kariyerinde o derecede yoğunlaşma göstereceğidir. (Yücel; 2003)

5.1. Sonuç

1997-2004 yılları arasında Jandarma Genel Komutanlığı'na ve Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bağlı güvenlik birimlerine suç isnadı ile gelen ve getirilen çocuklarla ilgili veriler incelenmiş ve şu sonuçlar elde edilmiştir.

1. Çalışmamızda 1997-2004 yılları arasında Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların çoğunluğunu erkeklerin oluşturduğu tespit edilmiştir.
2. 1997-2004 yılları arasında Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların en sık herhangi bir suç isnadı, mağdur ve durumu şüpheli bulunduğu için getirilmiş olduğunu saptadık.
3. En çok isnat edilen suç türünün hırsızlık ve yaralama,darp olduğunu tespit ettik.
- 4.1997-2004 yılları arasında Hırsızlık suçu ile getirilen çocukların büyük bir çoğunluğunun İstanbul ve İzmir şehrindeki Güvenlik Birimlerine getirilmiş olduğunu; yaralama ve darp suçu ile getirilen çocukların ise İstanbul ve Ankara şehrindeki Güvenlik Birimlerine getirilmiş olduğunu saptadık.
5. Çalışmamızda isnat edilen suç türlerinin şehirlere arası dağılımına baktığımızda ilk sırada İstanbul şehrinin yer aldığını bulduk.
6. Güvenlik Birimlerine 1997-2004 yılları arasında gelen/getirilen çocukların büyük bir kesiminin 16-18 yaş gurubundan geldiğini tespit ettik.
7. Güvelik Birimlerine 1997-2004 yılları arasında gelen/getirilen çocukların eğitim durumlarına bakıldığında büyük bir kısmının ilkokul eğitimine sahip olduğunu gördük. Sahsa yönelik suçlarda eğitim seviyesinin yükseldiğini mala karşı işlenen suçlarda ise eğitim seviyesinin düştüğünü tespit ettik.
8. Herhangi bir suç isnadı ile 1997-2004 yılları arasında Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların birlikte yaşadığı kişilere baktığımızda büyük bir çoğunluğunun öz anne ve babasıyla yaşadığını saptadık..

9. Çalışmamızda herhangi bir suç isnadı ile Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların 1997-2004 yılları arasında bağımlılık yapan herhangi bir madde kullanıp kullanmadıklarına bakıldığında ilk sırada uyuşturucu madde kullanmak satmak ve satın almak suç türünün, ikinci sırada ise hırsızlık suç türünün yer aldığını bulduk..

10. Çalışmamızda herhangi bir suç isnadı ile 1997-2004 yılları arasında gelen/getirilen çocukların daimi ikametgahlarına bakıldığında yüksek bir yoğunluğunun kent bölgelerinde yaşadığı saptadık.

11. 1997-2004 yılları arasında Güvenlik Birimlerine gelen/getirilen çocukların adli mercilere sevk oranına bakıldığında büyük bir kısmının adli mercilere sevk edildiği tespit ettik.

Sonuç olarak, araştırmamızda elde ettiğimiz bulgular ile Batı ülkelerinde yapılan karşılaştırmalı çalışmalar çocuk suçluluğunun kalıtsal etkenlerden çok, çevresel etkenlerin önemini vurgulamakta; kişilik kusurlarının yanı sıra, bu kusurları giderecek düzeyde zekadan yoksun olan çocukların elverişsiz yakın çevre koşulları içinde suç işleme olasılıklarının güçlendiğini ortaya koymaktadır. Bu çevresel etkenler, ekonomik koşulların kötülüğü, baskıcı disiplin yöntemleri, bedensel cezalar, düşük kültür ve eğitim düzeyi, kalabalık ve yoksul aile, iç ve dış göçlerin yarattığı kültür çatışması, ailede suçlu birey örnekleri gibi koşullar, olası anti-sosyal davranış örüntülerinin oluşmasında etkili olabilmektedir. Çocuklarımız kimi zaman bazı toplumsal değer kalıpları, örf adetler nedeniyle de suça yönelebilmekte, toplumca koyduğumuz tabulardan dolayı da suç işleyebilmektedir. Çevresel koşulların elverişsizliği ergenlik çağının fırtınalarıyla birleşince, çocuk yaşta gençlerimizin davranış bozuklukları göstermeleri, suça itilmeleri olgusunu ortaya çıkarması bakımından literatürle uyumluluk görülmüştür.

6. Özet

Çocuk suçluluğu genellikle “çocuğun ceza kanunlarının suç sayılan bir fiili işlemesi sonucunda, yargı organların önüne getirmesidir” şeklinde tanımlanır. Ülkemizde suçların yaklaşık olarak yarısı, 25 yaşın altındaki yaş diliminde bulunan çocuklar ve gençler işlemektedir. Bu çalışmada T.C Başbakanlık Devlet İstatistik Kurumu güvenlik birimlerine 1997-2004 yılları arasında gelen getirilen çocuk istatistikleri anketin sonuçlarının yayınlandığı yıllık bültenler ve bu bültenlerin verilerinden elde edilen bulgulardan yararlanılarak hazırlanmıştır. Türkiye’de nüfusu en yoğun olan 5 kentinden örneklem gurubu alınmış, en fazla isnat edinildiği düşünülen 10 tane suç türü seçilmiştir.

Çalışmada 1997-2004 yılları arasında suç isnadı ile Güvenlik Birimlerine gelen yada getirilen çocukların %85,3’ile erkek, %14,6’sının kız, %52,5’inin 16-18 yaş gurubundan %34,0’nün ise 12-15 yaş gurubundan güvenlik birimlerine gelmiş yada getirilmiş olduğu tespit edilmiştir. Güvenlik Birimlerine en sık %65,4 oranında herhangi bir suç isnadı ile; isnat edilen suç türlerinden %18,7 ile ilk sırada hırsızlık suçunun yer aldığı bunu %18,6’lık oran ile yaralama-darp suçunun takip ettiği bulunmuştur. Hırsızlık ve yaralama-darp suçları ile getirilen çocukların en sık İstanbul, Ankara ve İzmir şehrindeki Güvenlik Birimlerine getirilmiş olduğu tespit edilmiştir.

Bu çalışma çocuk suçluluğunun Ülkemizde gittikçe büyüyen ve önlenmesi gereken bir sorun haline geldiğini göstermektedir. İleri yaşlarda suç işleyenlerin yüzde doksanın çocukluk ve gençlik çağında suç işledikleri saptanmıştır. Konuya bu açıdan bakıldığında, çocuk ve gençlerde suç nedenlerini bulmak ve bunların önlemini almak, bir anlamda toplumda işlenen suçların da azalmasını sağlamak amacıyla hizmet etmesine yönelik bir çalışma olmuştur.

7. Abstract

Juvenile delinquency is generally defined as “bringing of a child before the authorities as a result of his/her committing an act which is considered to be a crime on the basis of related legislation”. In our country, about half of crimes are committed by children and young people under the age of 25. This study is based on annual bulletins including the results of the child statistics questionnaire carried on by the State Statistics Organization of the Prime Ministry of the Turkish Republic in 1997-2004 as well as the findings obtained from data revealed in the said bulletins. Subjects from 5 most intensely populated Turkish cities were enrolled in the study while 10 most widely attributed crimes were elected.

In the study, it was established that among children brought to the attention of the police department with attributed crimes in 1997-2004, 85,3% were male, 14,6% female, 52,5% aged 16-18 and 34,0% aged 12-15. From among 65,4% of children brought to the attention of the police forces with an attributed crime, 18,7% were claimed to have committed theft while 18,6% were accused of committing the crime of injuring-hurting others. It was also established that children who were accused of committing the crimes of theft and injuring-hurting were brought mostly to the attention of police forces in Istanbul, Ankara and Izmir.

This study shows that juvenile delinquency is becoming an ever-growing problem which has to be prevented. It was established that ninety percent of people committing a crime in later years have also committed a crime in their youth. From this viewpoint, this study aims to find the reasons for juvenile delinquency, to take the necessary measures and to ensure that crimes committed against the society are reduced.

8. Kaynaklar

Adalet İstatistikleri: (1997) Ankara: T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Kurumu, *Güvenlik Birimlerine Gelen /Getirilen Çocuk İstatistikleri*.

Adalet İstatistikleri: (1998) Ankara: T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Kurumu, *Güvenlik Birimlerine Gelen /Getirilen Çocuk İstatistikleri*.

Adalet İstatistikleri: (1999) Ankara: T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Kurumu, *Güvenlik Birimlerine Gelen /Getirilen Çocuk İstatistikleri*.

Adalet İstatistikleri: (2000) Ankara: T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Kurumu, *Güvenlik Birimlerine Gelen /Getirilen Çocuk İstatistikleri*.

Adalet İstatistikleri: (2001) Ankara: T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Kurumu, *Güvenlik Birimlerine Gelen /Getirilen Çocuk İstatistikleri*.

Adalet İstatistikleri: (2002) Ankara: T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Kurumu, *Güvenlik Birimlerine Gelen /Getirilen Çocuk İstatistikleri*.

Adalet İstatistikleri: (2003) Ankara: T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Kurumu, *Güvenlik Birimlerine Gelen /Getirilen Çocuk İstatistikleri*.

Adalet İstatistikleri: (2004) Ankara: T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Kurumu, *Güvenlik Birimlerine Gelen /Getirilen Çocuk İstatistikleri*.

Adler, F.: (1991) "Criminology", New York, 64.

Akalın, N.: (2000a) "Çocuk Suçluluğu ve Aile". *Çocuk Forumu Dergisi*, İstanbul, 3 (3), 1-17.

Akalın, N.: (2000b) "Çocuğun Suça İtilmesinde Toplumsallaşma Öğelerinin Etkisi", 1.İstanbul Çocuk Kurultayı Bildiriler Kitabı, 1 Çocukları Vakfı Yayınları, İstanbul, 524-533.

Akıllıoğlu, T.: (1995a) “Çocuk Haklarına Dair Sözleşme”, Ankara.

Akıllıoğlu, T.: (1995b) “İnsan Hakları I”, Ankara.

Akyüz, E.: (2000) “Çocuğun Haklarının ve Güvenliğinin Korunması”, Milli Eğitim Basım Evi, Ankara, 42-66.

Aşıcıoğlu, F.; Üge, B.: (1997) “Sahtecilik Suçları Hakkında Psikososyal İnceleme” Yeni Symposiom, İstanbul, 35 (2-3) 87-91.

Atasoy, S. ve Ziyalar, N. (1999). “ A Study of Juvenile Arrest in fortheen Turkish Cities”. *International Assocional of Frençis Sciences*, 15 Triennial Meeting Proceegings, Los Angeles,118.

Atasoy, S.; Ziyalar, N.: (2000). “Trends in Women Criminality in Turkey”, *American Society of Criminology*, 52 Annnual Meeting, San Fransisco, Crime and Criminology in the Year 2000, Proceedings,179.

Atasoy, S.; Ziyalar, N.: (2001) “1997 ve 1998 Yıllarında İstanbul ve Los Angeles’te Güvenlik Birimleriyle İhtilaf Haline Düşen Çocukların Karşılaştırılması” I.Ulusal Çocuk Ve Suç Nedenler Ve Önleme Çalışmaları Sempozyumu, İstanbul.

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme Türkiye Raporu, Yayınlanmamış (1997), Ankara.

Bochard; J.D. ; Bochard, S.N.:(1987) “In Prevention of delinquent behavier”, New York, 44-74.

Bortner, M. A.: (1988). “*Delinquency and justice*”: *An age of Crisis*.Mc Graw-Hill Book C.

(Cernkovich, S. A; Giordano, P. C.: (1987) “*Family Relationships and Delinquency*”, *Criminology* 25 (2), 295-321.

Cloutier, R.: (1997) ”*Ergenlik Psikolojisinde Kuramlar*”. (Çev,Onur,B.), A.Ü Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 27; 874-78.

Çocuk Hakları Toplantıları. (2000) İstanbul Tabip Odası,Yayın no:3, İstanbul.

Çocuk Suçluluğun Önlenmesi İçin Beleşmiş Milletler Yönlendirici İlkeleri: (Riyad İlkeleri), (1998), (Çev, Törün, T.)

Çocuk Haklarına Yönelik T.C. Ulusal Faaliyet Programı: 2000'li Yıllara Doğru, (1996), Ankara.

Cohen, A. K.; (1955), "*Delinquent Boys*", New York: Free pres.

Çotlu, A., Hancı, İ. H., Ege, B., Demircan, B.: (1993). "1988 -1992 Yılların arasında Bursa'da Farik-i Mümeyyizlik Muayenesinde Gönderilen Çocukların ,Demografik Özellikleri". Poster Bildiri. 7. Ulusal Adli Tıp Günleri., Antalya.

Crow, L.D.; Crow, A.: (1965) "*Adolescent Devoopmen and Adjustment*", USA: McGraw-Hill Book Campany.

Defence for Children International: (1993).

Delikara, İ.: (2001) "*Ergenlerin Akran İlişkileri İle Suç Kabul Edilen Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*" I.Ulusal Çocuk Ve Suç Nedenler Ve Önleme Çalışmaları Sempozyumu, İstanbul

Demirbaş. T.: (2001) "*Kriminoloji* . Seçkin, Ankara, 20,93.

Doğan, İ.:(1996) "*Sosyoloji*", Sistem yayıncılık, İstanbul.

Douglas, J. E.; Burgess ,A. W.; Burgess, A. G., Ressler, R. K.: (1992) "*Crime Classification Manual, Lexington Books an Imprint of Macmillan*", Inc, New York.

Dönmezer, S.: (1994). "*Kriminoloji*"8.baskı, Beta Yayınları, İstanbul, 386.

Dönmezer, S.: (1964) "*Çocuk ve Gençlik Suçluluğunda Boş Zamanların Rolü*" (Bildiri)

Dukes, R. L.; Martinez, R. O.; Stein, J. A.: (1997) "*Precurscors and Consequences of Membership in Youth Gangs*". Youht and Society, 29(2), 139-165.

Dusek, J. B.: (1987) "*Adolescent Development and Behavior*", New Jersey: Prentice-Hall Inc.

Dünya Çocuklarının Durumu: 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001 Raporları (UNICEF Publications).

Elliott, D. S.; Huizinga, D.; Ageton, S. S.: (1985). “*Multiple Problem Youth*”, New York: Springer-Verlag.

Erikson, E.: (1984) “*İnsanın Sekiz Çağı*” (Çev.Üstün.B./Şar,V.) Ankara.

Erken, R.; Bağlı, M.; Sümer, F.; Enver, M.: (2002) “*Sosyal Çevrenin Sokak Çocukluğuna ve Çocuk Suçluluğuna Etkisi*”, I. Ulusal Çocuk ve Suç Nedenleri ve Önleme Çalışmaları Sempozyumu Bildiriler, Unicef, Ankara, 51-78.

Etienne, G. K.; Linda, L.; Dahlberg, J. A.; Mercy, A. B.; Zwi, L.; Rafael, L.: (2002) (der.) “*Word report on Violence and Health*, Word Health organization”, Geneva.

Farrington, D. P.: (1987). “*Epidemolog*”, *Handbook of evenile Delinquency* (ed. H.Q. uay), New York, (33-61).

Freud, S.: (1993) “*Cinsiyet Üzerine*” (Çev.Avni Örs), İstanbul.

Gander, M. J.; Gardiner, H. W.: (1993). “*Çocuk ve Ergen gelişimi*” (Çev.Onur,B.), Ankara.

Geen, R. G.; Donnerstein. E.: (1998) (der.) “*Human Aggression*”, Academic Press, San Diego.

Geray, C.: (1966). “*Şehirsel Toplumun Kalkınması*”, Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, 6:235-236, Ankara.

Giddens, A.: (1989) “*Sociology*”, New York: Polity Pres.

Gökçen, B.: (1971) “*Toplum ve Göç, Ulusal Sosyoloji Kongresi Özetleri*”, Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası, Ankara, 81-82.

Gökçen, B.: (1971).”*Gecekondulu Gençliği*”, Cilt 15, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Rektörlük No: 4972, Ankara, 104-106

Güleç ,G.; Yenilmez, Ç.; Günay, Y.; Seber, G.: **(2002)** “Çocuk, Suçluluğunda Sosyodemografik Özellikler”, I.Ulusal Çocuk ve Suç Nedenler ve Önleme Çalışmaları Sempozyumu Bildiriler, Unicef yayınları,Ankara, 353.

Hagan, J.; Gills, A.R; Simpson, J.: **(1985)**. “*The Class Structure of Gender and Delinquency:Toward a Power Control Teory of Comman Delinquent Behavior*”, American Journal of Sociology, 90 (6), 1151-1170.

Hagan ,J.; Simpson, J.; Gills, A. R.: **(1987)** “*Class in th Households: A Power Control Theory of Gender and Delinquency*”, American Journal of Sociology, 92 (4), 788-816.

Hancı, İ. H., Demirçin, S., Coşkunol, H., Ege, B., Ertürk, S., Yemişçigil, A.: **(1992a)** “Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Günleri Serbest Bildiriler Kitabı”, 332-342.

Hancı, İ. H., Ege, B., Demirçin, S., Coşkunol, H., Ertürk, S., Yemişçigil, A.: **(1992b)** “Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Günleri Serbest Bildiriler Kitabı”, 343-349.

Hancı, İ. H.: **(2003)** 41 “*Adli Psikiyatrinin Alanları Ceza ehliyeti-Sorumluluğu*” Adli Psikiyatri Dergisi, Sayı 141, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Hancı, H.: **(1999)** Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı Yerel Gündem 21 “*Kentte Suç ve Kent Suçu*” Grup Sözcüsü Hekim ve Yaşam “İzmir Tabip Odası Bülteni” Mayıs-Haziran , Sayı:6, 24-28

Henggeler, S. W.; Edwards, J.; Bordin, C. M.: **(1987)** “*Family Relationsof Female Delinency*”, *Journal f Abnorml Child Psychology*, 15 (2), 199-209.

İçli, T. G.: **(1993)** “*Türkiye’de Suçlular*”, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Kültür Merkezi Yayını Sayı:71, Ankara.

İçli, T. G.: **(1999)** “*Kriminoloji*” III baskı, Bizim Büro Basımevi, Ankara,.

İnan, A. N.: **(1995)** “*Çocuk Haklarına Dair Sözleşme*”, (AÜHFD), 1-4.

İnan, A. N.: **(1996)** “*Çocuk Hukuku Bakımından Korunma Kararı-Koruma ve Emniyet Tedbiri*”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C.5, 1-2.

İstanbul Barosu Çocuk Hakları Günleri.: (1995), Payel Yayınevi, İstanbul.

1.İstanbul Çocuk Kurultayı.: (1997) “Kararlar Kitabı”, İstanbul Çocukları Vakfı Yayınları, İstanbul.

1.İstanbul Çocuk Kurultayı.: (1997) “ Kurultay Tutanağı Kitabı”, İstanbul Çocukları Vakfı Yayınları, İstanbul.

1.İstanbul Çocuk Kurultayı İstanbul Çocuk Raporu.: (2000) Çocukları Vakfı Yayınları, İstanbul.

James, E.; Rosenberg, M. D.: **(1994)** “*Posttraumatic Stress Disorder in Children: Clinical and Legal Issues*”, Principles and Practice of Forensic Psychiatry, International Thomson Publishing, New York.

Johnson, R. E.:**(1986)** “*Family Structure and Delinquency: General Patterns and Gender Differences*”, Criminology, 24 (1), 5-84.

Johnson, R. E.: **(1987)**, “*Mother’s Versus Father’s Role in Causing Delinquency*”, Adolescence 22 (869),305-315.

Kağıtçıbaşı, Ç.: **(1988)** “*İnsan ve İnsanlar*,” 7. Basım, s:145-146, Evrim Basım, İstanbul.

Kaner, S.: **(2002)** “*Anababa Denetimleriyle Ergenlerin Suç Kabul Edilen Davanışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*,” I. Ulusal Çocuk ve Suç Nedenleri ve Önleme Çalışmaları Sempozyumu Bildiriler, Unicef, Ankara, 229-250.

Keleş, R.: **(1984)**. “*Kentleşme ve Konut Politikası*”, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi Yayınları, Türkiye’de Şehirleşme, Konut Gecekondu, 2.Baskı, Gerçek Yayınevi, İstanbul, 43-45.

Kıray, M.: **(1984)** “*Toplumsal Değişme ve Kentleşme, Kentsel Bütünleşme*”, Türkiye Gelişme Araştırmaları Vakfı Yayını, No: 4, Ankara.

Koptagel, G.: **(1981)**. “*Ruhsal Etkileşim Açısından Çocuk ve Aile*, AK Yayınları, İstanbul, 245-255.

Koptagel, G.: (1985) “*Değişen Toplumda ve Türkiye’de Aile*”, Yaprak Yayınları, Ankara.

Köknel, Ö.: (1973) “*Cumhuriyet Gençliği ve Sorunları*”, Metin Dizim evi, İstanbul.

Köknel, Ö.: (2001) “*Kimliğini Arayan Gençliğimiz*”, Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul, 1. baskı, 356.

Kuzuoğlu, N. S.: (1980) “*Okul ve Çocuk Suçluluğu*” Pedagoji Dergisi, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Pedagoji Enstitüsü, İstanbul.

Leober, R.: (1982) “*The stability of antisocial and delinquency hild behavior*”: A review Psychological Bullention, 94 (1),68-99.

Lotz, R., Poole, D.; Regoli, R. M.: (1985) *juvenile Delinquency and Juvenile and Juvenile Justice*, Rondon House, Inc, New York.

Manual on Human Rights.: (1997) United Nations Publications, Geneva, (ISBN 92-1-100752-6).

Melton, G, B.; Petria, J.; Poythress, N.G.; Slobogin, C.: (1997) “*Psychological Evaluations for the Courts*”, TheGuilford Pres, New York.

Muss, R. E.: (1975) “*Theories of Adolescence*”, New York: Random Hause Inc.

Nietzel, M. T.: “*Crime and its Modification*”, (1979). New York, 67.

Oktay, A.: (1999) “*Yaşamın Sihirli Yılları*”, Epsilon Yayın Evi, İstanbul.

Ögel, K., Tarı, I., Eke, C.(2006). *Okullarda Suç ve Şiddeti Önleme, Yeniden Yayınları no:7*, İstanbul.

Özbek, A.: (1993) “*Sosyal Psikiyatriye Giriş*”, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Yayınları, Yayın No: 243, Ankara, 143-144.

Özgürlüğünden Yoksun Bırakılmış Küçüklerin Korunması Hakkında Birleşmiş Milletler Asgari Kuralları (Havana Kuralları).: (1990), (Çev. Törün, T).

Özsunay, E.: (1979) “Gerçek Kişilerin Hukuki Durumu”, İstanbul.

Polat, O.: (1997a), “Çocukta Dayığa Hayır”, Analiz Yayın Evi, İstanbul, 102-128.

Polat, O.: (1997b), “Çocuk Hakları Raporu”, Çocuk Hakları Bülteni, Çikored Yayınları, Ağustos İstanbul.

Polat, O.: (2000) “1.İstanbul Çocuk Kurultayı Bildiriler Kitabı”, İstanbul Çocukları Vakfı Yayınları, İstanbul, 15,36,.

Polat, O.: (2001) “Çocuk ve Şiddet” ,Der yayınları, İstanbul.

Postman, N.: (1983) “The Disappearance of Childhood”, London, W.H. Allen, 57-58,.

Pryor, W; Douglas ve Edmund F; MC Garrell.: (1996) “Public Perceptions of Youth Gang Crime. N Exploratory Analysis. “Youth Society, 24,4:399-418.

Robertson, I.: (1989) “Sociolog”, New York, Worth Publishhers Inc.

Rosenthal, D.: (1970) “Genetic Theory of Abnormal Behavior”, New York,134.

Rousseau, J. J.: (1966) “Emil Yahut Terbiyeye Dair”, (Çev.Ülken.H.Z.; Ülgener A. R.; Güzey, S.) , Türkiye Yayınevi, İstanbul.

Rousseau, , J. J.: (2000) “Emile ya da Çocuk Eğitimi”, (Çev. Baştürk, M ve Kızılcım, Y) Babil Yayınları, İstanbul.

Rowe, D. C.: (1985). “Sibling Interaction and Self-Reported Delinquent Behavior: A Study of 25 Twin Pairs”, Criminology, 23 (2), 22-240.

Saldırım, M.: (2002) “Suça itilmiş Çocukların Yeniden Sosyalleşmesi Projesi” I.Ulusal Çocuk ve Suç Nedenler ve Önleme Çalışmaları Sempozyumu Bildiriler, Unicef yayınları, Ankara.

Schenk, Danziger, L.: (1977) “Entwicklungspsychologie”, 11.A.

Scott, D.: (1982) *“Delinquency: The problem and its prevention”*, Medical and Scientific book, New York.

Sencer, Y.: (1970) *“Türkiye’de Kentleşme, Bir Toplumsal ve Kültürel Değişme Süreci”*, Kültür Bakanlığı Yayını, Yayın No:345, Ankara.

Shaw, C. R.; McKay H.D.: (1942) (Revised 1969). *“Juvenile Delinquency and Urban Area”*, Chicago, IL: University of Chicago Press.

Siegel, L.J.: (1989) *“Criminology”*, West Publishers Company, St.Paul.

Singer, S. I; Levine, M (1988) *“Power Control Theory, Gender and Delinquency: A Partial Replication with Additional Evidence on the Effects of Pers”*, Criminology, 26 (4), 627-647.

Snyder, N. H.: (2000) *“Juvenile Arrests 1991”*, Office of juvenile Justice and Delinquency Prevention, US Department of Justice, NCJ 185236, Juvenile Justice Bulletin 12.

Sokullu-Akıncı .F: (1994) *“Kriminoloji”*, Beta Yayınları, İstanbul.

Sokullu-Akıncı .F: (2003) *“Türkiye’de Aile İçi Şiddet”*, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi ceza Hukuku ve Kriminoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi, Beta yayıncılık, İstanbul.

Spivak, G.; Ciani, N.: (1987). *“High-Risk Early Behavior pattern and Later Delinquency”*

Steffensmeier, D; Alla, E.: (1991). *“Gender, Age and Crime. In Criminology”* (ed. J.F. Shelly) 67-94), California: Wadsworth.

Stanley, L. B.: (1995) *“Testifying in Court, American Psychological Association”*, Washington, DC.

Steward, M., Steward, D.: (1996) *“Interviewing Young Children About Body Touch and Handling Monographs of the Society for Research”*, in Child Development no:248, vol:61,.

Stoljar, S. J.: (1973) “*Children, Parents and Guardians*” ”,(Int.Encyc.Comp.L.Vo, IV), Persons and Family, ch.1,İntrouction, 4-5,.

Sutherland, E. H.: (1995) “*Priciples of Criminology,*” Lippheatt Co, Chikcago, 112-118, 132-134

Tan, M.: (1993) “*Çocukluk Dün Ve Bugün,Toplumsal Tarihte Çocuk*”, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.1-26,.

The Riyadh Guidelines.: (1990) *United Nations Guidelinis for the Prevention of Juvenile Delinquency* G.A. res 45/112, annex, 45 U.N GAOR supp. (No.49A) at 201, U.N Doc. A/45/49.

Tiryakioğlu, B.: (2003) “*Uluslar Arası Hukukta Çocuğun Korunması Ve Kanunlar İhtilafi*”, II.Ulusal Çocuk Ve Suç Sempozyumu Türkiye Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı, Ankara, 15-20.

Uluğtekin, S.: (1991) ”*Hükümlü Çocuk ve Yeniden Toplumsallaşma*”, Bizim Büro Matbaa, Ankara, 22-24, 37-39, 59-60.

Unicef, *Dünya Çocuklarının Durumu.*: 1989, 1990, 1992, 1996, 1997, 1998, 1999, Raporları.

Üge, B.: (1993) “*Agressivite ve Empulsivite Faktörlerinin Suçluların Şahsiyet Yapısındaki Rollerini*”, İ. Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul.

Van Voorhis, R.; Cullen, F.T; Mathers,R.A.; Garner, C. C.: (1988) “*The Impact of Family Structure an Quality on Delinquency: A Comparitive Asseement of Stucture and Functional Factors*”,*Criminology*, 26 (2), 235-261.

Yarsuvat, D.: (1980) ”*Toplumsal Gelişim Sürecinde Çocuk Suçluluğuna Kriminolojik Açıdan*” *Bakış*, Akbank Yayınları, 12:28-29.

Yavuz, F., Keleş, R., GrayC.: (1973) *Şehircilik: Sorunlar, Uygulanma ve Politika* ,Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Yayın No:358, Ankara.

Yavuzer, H.: (1998) “*Çocuk ve Suç.*” Remzi Kitapevi, İstanbul.

Yavuzer, H.: (1999) “Çocuk Psikolojisi”, Remzi Kitapevi, İstanbul.

Yavuzer, H.:(2003) “Çocuğu Tanımak ve Anlamak”, Remzi Kitapevi, İstanbul

Yılmaz, T.: (2002) “Ergenlerde Risk Alma Davranışının İncelenmesi”I. Ulusal Çocuk ve Suç Nedenleri ve Önleme Çalışmaları Sempozyumu Bildiriler, Unicef, Ankara, 119-146.

Yörükoğlu, A.: (1989) “Gençlik Çağı/Ruh Sağlığı ve Ruhsal Sorunlar”, Özgür Yayınları, İstanbul, 11. baskı, 332.

Yörükoğlu, A. (1997) *Değişen Toplumda Aile ve Çocuk*, Özgür Yayınları, İstanbul, 6. baskı, 212.

Yörükoğlu, A.: (2000) “Çocuk Ruh Sağlığı, Çocuğun Kişilik Gelişimi, Yetiştirilmesi ve Ruhsal Sorunları” Özgür Yayınları, İstanbul.

Yücel, M, L. (2003) “Kriminoloji” 1.baskı,Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfı Yayını, Ankara, 115.

Türkiye’de Sağlık Hizmetleri, Eğitim ve Toplumsal Girişimle Madde Kullanımının Önlenmesi.: (2003) *Madde Kullanımı Üzerine Ulusal Değerlendirme Çalışması (altı büyük şehirde elde edilen sonuçlar)*, Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi.

Ziyalar, A.: (2006) ”Erişkin Psikopatolojisi” Yüce yayım, İstanbul, 247.

Ziyalar. A.: (1981) “Sosyal Psikiyatri” İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Psikiyatri Kliniği Vakfı Yayın no:5, İstanbul, 5-6.

9. EKLER

Güvenlik biriminin bağlı olduğu kurum :

Emniyet Genel Müdürlüğü

1

Jandarma Genel Komutanlığı

2

Güvenlik biriminin bulunduğu:

İl :

İlçe :

Köy :

Güvenlik biriminin adı :

Bu istatistik formu ile derlenecek bilgiler, tamamen gizli olup YALNIZ İSTATİSTİK YAPMAK AMACI İLE TOPLANMAKTA'dır.
Bu bilgiler istatistik amaçları dışında kullanılamaz ve subut vasıtası olamaz. Aksine hareket edenler ile istatistik formundaki sorulara doğru cevap vermeyenler 8.6.1984 tarih ve 219 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 36. maddesinin atıfta bulunduğu 53 Sayılı Kanun gereği cezalandırılırlar.

SORULAR	CEVAPLAR	KOD
1- Doğduğu il ve yerleşim yeri	İlin adı: İl merkezi <input type="checkbox"/> 1 İlçe merkezi <input type="checkbox"/> 2 Bucak veya köy <input type="checkbox"/> 3	
2- Doğum tarihi / / 19...	
3- Cinsiyeti	Erkek <input type="checkbox"/> 1 Kadın <input type="checkbox"/> 2	
4- Uyuşu	T.C <input type="checkbox"/> 1 Yabancı <input type="checkbox"/> 2	
5- Öğrenim durumu	Okuyamaz değil <input type="checkbox"/> 1 Ortaokul öğrencisi <input type="checkbox"/> 6 Okuyamaz olup <input type="checkbox"/> 2 Ortaokuldan terk <input type="checkbox"/> 7 bir okul bitirmeyen <input type="checkbox"/> 2 Ortaokul mezunu <input type="checkbox"/> 8 İlkokul öğrencisi <input type="checkbox"/> 3 Lise ve dengi okul öğrencisi <input type="checkbox"/> 9 İlkokuldan terk <input type="checkbox"/> 4 Lise ve dengi okuldan terk <input type="checkbox"/> 10 İlkokul mezunu <input type="checkbox"/> 5 Lise ve dengi okul mezunu <input type="checkbox"/> 11 Fakülte ve yüksekokul öğrencisi <input type="checkbox"/> 12 Fakülte ve yüksekokuldan terk <input type="checkbox"/> 13	
6- En son ikametgahının bulunduğu il ve yerleşim yeri	İlin adı: İl merkezi <input type="checkbox"/> 1 İlçe merkezi <input type="checkbox"/> 2 Bucak veya köy <input type="checkbox"/> 3	
7- Halen kimlerle birlikte veya nerede yaşadığı (Hanehalkında bulunan tüm fertler ayrı ayrı işaretlenecektir.)	Öz anne <input type="checkbox"/> 1 Tanıdık <input type="checkbox"/> 8 Üvey anne <input type="checkbox"/> 2 Tek başına <input type="checkbox"/> 9 Öz baba <input type="checkbox"/> 3 Arkadaş <input type="checkbox"/> 10 Üvey baba <input type="checkbox"/> 4 Yetiştirme yurdu <input type="checkbox"/> 11 Kardeş <input type="checkbox"/> 5 Sokakta <input type="checkbox"/> 12 Yakın akraba <input type="checkbox"/> 6 Diğer (Açıklayınız) <input type="checkbox"/> 13 Uzak akraba <input type="checkbox"/> 7	
8- Bağımlılık yapan herhangi bir madde (alkol, uyuşturucu, uyarıcı, uçucu-çözücü ve ilaç gibi) kullanıp kullanmadığı, kullanıyor ise adı	Kullanmıyor <input type="checkbox"/> 0 Kullanılan madde veya maddelerin adı Kullanıyor <input type="checkbox"/> 1	
9- Daha önce güvenlik birimine geldi ise kaç defa geldiği ve geliş nedeni	Gelmedi <input type="checkbox"/> 0 Geldi ise kaç defa : Geliş nedeni :	
10- Güvenlik birimine şu anki geliş tarihi / / 19...	
11- Güvenlik birimine şu anki geliş nedeni (BU SORUNUN CEVABI "SUÇ İSNADI" İSE BUNDAN SONRAKİ SORULARI CEVAPLAYINIZ)	Suç Durumu Evden İsnadı <input type="checkbox"/> 1 şüpheli <input type="checkbox"/> 2 kaçma <input type="checkbox"/> 4 Kayıp <input type="checkbox"/> 6 Terk <input type="checkbox"/> 3 Buluntu <input type="checkbox"/> 5 Mağdur <input type="checkbox"/> 7 Diğer <input type="checkbox"/> 8	
12- İsnat edilen bu suçun adı	
13- İsnat edilen bu suçun işlendiği tarih / / 19...	
14- İsnat edilen bu suçun işleniş	Tek Planlamadan birden Planlayarak birden başına <input type="checkbox"/> 1 fazla kişi ile <input type="checkbox"/> 2 fazla kişi ile <input type="checkbox"/> 3	
15- İsnat edilen bu suçun işlenişine iştirak eden kişi sayısı (Suç isnat edilen çocuk hariç)	Yok <input type="checkbox"/> 0 Çocuk Yetişkinkişikişi	
16- İsnat edilen bu suçta işlemede teşvik olup, olmadığı	Var <input type="checkbox"/> 1 Yok <input type="checkbox"/> 2	
17- İsnat edilen bu suçla ilgili olarak adli mercilere sevk edilip edilmediği	Edildi <input type="checkbox"/> 1 Edilmedi <input type="checkbox"/> 2	
Formu dolduran kişinin düşünceleri	

Not: Bu formu, arka sayfadaki açıklamayı okunduktan sonra, kurşun kalemle doldurunuz.

FORMUN DOLDURULMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMA

Bu form, Devlet İstatistik Enstitüsü, Devlet Planlama Teşkilatı, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı'nca müştereken tanzim edilmiştir. Polis ve jandarma'nın güvenlik birimlerinde uygulanacak olan bu form, güvenlik birimine bir veya birden fazla gelen veya getirilen, 20 yaşını bitirmemiş her kişi için yetkilerle doldurulacaktır. Bu formun, güvenlik birimi kayıtlarına geçmiş veya geçmemiş, dosyaları Cumhuriyet Başsavcılıklarına intikal ettirilmiş veya ettirilmemiş, her çocuk için doldurulmasına özen gösterilecektir. Doldurulan bir aya ait formlar, müteakip ayın ilk haftası içinde Mülki İdari Amirlikler kanalıyla (Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı - ANKARA) adresine gönderilecektir.

Formdaki soruların cevapları, güvenlik birimine gelen veya getirilen çocuktan beyan esasına göre alınacak, soruların doğru cevaplandırılmasına azami dikkat gösterilecektir.

GÜVENLİK BİRİMİNİN BAĞLI OLDUĞU KURUM	: Güvenlik biriminin bağlı olduğu kurum, kutulardan birine (X) konularak belirtilecektir.
İL, İLÇE, KÖY	: İlk işlemi yapan güvenlik biriminin bulunduğu il, ilçe ve köyün adı yazılacaktır.
GÜVENLİK BİRİMİNİN ADI	: İlk işlem yapan güvenlik biriminin adı açık olarak yazılacaktır.
1- DOĞDUĞU İLVE YERLEŞİM YERİ	: Güvenlik birimine getirilen çocuğun, doğduğu ilin adı, nüfus kağıdı veya resmi kimliğinden alınarak yazılacaktır. Herhangi bir kimliği bulunmayan çocuklar için beyanları esas alınacaktır. Doğum yeri, bu ilin merkezi ise il merkezi, ilçe merkezi ise ilçe merkezi, bucak veya köy ise bucak veya köy kutusuna (X) konulacaktır. Kutulardan bir tanesi işaretlenmiş olacaktır.
2- DOĞUM TARİHİ	: Güvenlik birimine getirilen çocuğun, doğum tarihi gün, ay ve yıl olarak nüfus kağıdından veya resmi kimliğinden alınarak yazılacaktır. Herhangi bir kimliği bulunmayan çocuklar için beyanları esas alınacaktır.
3- CİNSİYETİ	: Güvenlik birimine getirilen çocuğun, cinsiyetine göre ilgili kutuya (X) konulacaktır.
4- UYRUĞU	: Güvenlik birimine getirilen çocuğun, uyuşmasına göre ilgili kutuya (X) konulacaktır.
5- ÖĞRENİM DURUMU	: Güvenlik birimine getirilen çocuğun, devam ettiği, terk ettiği veya bitirdiği son öğrenim kurumuna göre ilgili kutulardan birine (X) konulacaktır.
6- EN SON İKAMETGAHININ BULUNDUĞU İL VE YERLEŞİM YERİ	: Çocuğun güvenlik birimine geldiği andaki ikametgâhının bulunduğu ilin adı yazılacaktır. Çocuk bu ilin il merkezinde oturuyor ise il merkezi, ilçe merkezinde oturuyor ise ilçe merkezi, bucak veya köyünde oturuyor ise bucak veya köy kutusuna (X) konulacaktır. Kutulardan bir tanesi işaretlenmiş olacaktır.
7- HALEN KİMİNLE BİRLİKTE VEYA NEREDE YAŞADIĞI	: Çocuğun güvenlik birimine geldiği anda kimlerle birlikte veya nerede yaşadığı, durumuna uygun kutulara (X) konularak belirtilecektir. Hanehalkında bulunan tüm fertler ayrı ayrı işaretlenecektir.
8- BAĞIMLILIK YAPAN HERHANGİ BİR MADDE (ALKOL, UYUŞTURUCU, UYARICI, UÇUCU-ÇÖZÜCÜ VE İLAÇ GİBİ) KULLANIP KULLANMADIĞI, KULLANIYOR İSE ADI	: Bu soru ile güvenlik birimine getirilen çocuğun halen veya daha önce alkol, uyuşturucu, uyarıcı, uçucu-çözücü ve ilaç gibi maddeler kullanıp kullanmadığı öğrenilmek istenmektedir. Çocuk bu madde veya maddeleri kullanıyor ise kullanıyor kutusuna (X) konulacaktır. Ayrıca kullandığı madde veya maddelerin adı açık olarak yazılacaktır.
9- DAHA ÖNCE GÜVENLİK BİRİMİNE GELDİ İSE KAÇ DEFA GELDİĞİ GELİŞ NEDENİ	: Çocuk, daha önce güvenlik birimine gelmedi ise gelmedi kutusuna (X) konulacaktır. Herhangi bir nedenle daha önce güvenlik birimine geldi ise kaç defa geldiği ve bir önceki geliş nedeni açık olarak yazılacaktır. Çocuğun bu formun doldurulduğu güvenlik birimine geliş veya getiriliş tarihi gün, ay ve yıl olarak yazılacaktır.
10- GÜVENLİK BİRİMİNE ŞU ANKI GELİŞ TARİHİ	: Çocuğun bu formun doldurulduğu güvenlik birimine geliş veya getiriliş nedenine göre ilgili kutulardan bir tanesi işaretlenecektir. Çocuk suç isnadı ile güvenlik birimine gelmiş veya getirilmiş ise bundan sonraki sorular cevaplandırılmayacaktır. Sorunun, <u>suç isnadı dışındaki diğer şikâyetlerinden birisinde işaret varsa, diğer sorular cevaplandırılmayacaktır, istatistik formunun doldurulması işlemi bitirilecektir.</u>
11- GÜVENLİK BİRİMİNE ŞU ANKI GELİŞ NEDENİ	: Suç isnat edilen çocuk, güvenlik birimine hangi suçla getirilmiş ise o suç veya suçların adı açık olarak yazılacaktır.
12- İSNAT EDİLEN BU SUÇUN ADI	: Suç isnat edilen çocuğun, güvenlik birimine getirilmesine neden olan bu suçun işlendiği tarih gün, ay ve yıl olarak yazılacaktır.
13- İSNAT EDİLEN BU SUÇUN İŞLENDİĞİ TARİH	: Suç isnat edilen suçun işlenişine göre ilgili kutulardan birine (X) konulacaktır. Çocuk, suçu tek başına işlemiş ise tek başına kutusuna, birden fazla kişiyle işlemiş ise planlı veya plansız oluşuna göre ilgili kutulardan birisine (X) konulacaktır.
14- İSNAT EDİLEN BU SUÇUN İŞLENİŞİ	: Suç isnat edilen çocuk, bu suçu tek başına işledi ise yok kutusuna, birden fazla kişi ile işledi ise (kendisi hariç) suça iştirak eden kişi sayısı, çocuk (18 yaşını bitirmemiş her kişi) veya yetişkin olarak ayrı ayrı yazılacaktır.
15- İSNAT EDİLEN BU SUÇUN İŞLENİŞİNE İŞTİRAK EDEN KİŞİ SAYISI	: Suç isnat edilen çocuğu, bu suçu işlemeye teşvik eden var ise var kutusuna, yok ise yok kutusuna (X) konulacaktır.
16- İSNAT EDİLEN BU SUÇU İŞLEMEDEN TEŞVİK OLUP, OLMADIĞI	: Suç isnat edilen çocuk, 12. soruda belirtilen suçla ilgili olarak adli mercilere (Cumhuriyet Başsavcılığı'na) sevk edildi ise edildi kutusuna, edilmedi ise edilmedi kutusuna (X) konulacaktır.
17- İSNAT EDİLEN BU SUÇLA İLGİLİ OLARAK ADLİ MERCİLERE SEVK EDİLİP EDİLMEYİŞİ	: Bu bölüme, sorulara çelişkili veya yetersiz cevaplar verilmesi durumunda, formu dolduran kişi, gerekli gördüğü takdirde açıklama yapabilecektir.
FORMU DOLDURAN KİŞİNİN DÜŞÜNCELERİ	

(This form will be filled out for all person whose age is under
20 years old and sent or not sent to judicial organ)

Location of security unit :

Province

District

Village

Name of security unit

Institution dependent on security unit :

General Directorate of Security 1

General Commandership of Gendarmery 2

Data collected here is only for statistical purposes, it is completely confidential and can't be used for imposition or investigation purposes. Those who don't comply with this rule and who give false information will be punished in accordance with the Law No. 53 as referred by the article no.36 of the decree no. 219 dated 8.6.1984.

QUESTIONS	ANSWERS	CODE
1- Province whose birth place and place of residence	Name of province: Provincial center <input type="checkbox"/> 1 District center <input type="checkbox"/> 2 Subdistrict or village <input type="checkbox"/> 3	
2- Date of birth / / 19...	
3- Sex	Male <input type="checkbox"/> 1 Female <input type="checkbox"/> 2	
4- Nationality	T.C. <input type="checkbox"/> 1 Foreigner <input type="checkbox"/> 2	
5- Educational level	Illiterate <input type="checkbox"/> 1 Junior high school <input type="checkbox"/> 6 Literate but not graduated from a school <input type="checkbox"/> 2 Dropout from junior high school <input type="checkbox"/> 7 Primary school <input type="checkbox"/> 3 Graduated from junior high school <input type="checkbox"/> 8 Dropout from primary school <input type="checkbox"/> 4 High school and equivalent <input type="checkbox"/> 9 Graduated from primary school <input type="checkbox"/> 5 Dropout from high school and equivalent <input type="checkbox"/> 10 Graduated from high school and equivalent <input type="checkbox"/> 11 Higher education <input type="checkbox"/> 12 Dropout from higher education <input type="checkbox"/> 13	
6- Province whose the last permanent residence and place of residence	Name of province: Provincial center <input type="checkbox"/> 1 District center <input type="checkbox"/> 2 Subdistrict or village <input type="checkbox"/> 3	
7- Where does he/she live with whom? (All people in the household will be marked separately)	Own mother <input type="checkbox"/> 1 Acquaintance <input type="checkbox"/> 8 Step mother <input type="checkbox"/> 2 Alone <input type="checkbox"/> 9 Own father <input type="checkbox"/> 3 Friend <input type="checkbox"/> 10 Step father <input type="checkbox"/> 4 Children's home <input type="checkbox"/> 11 Brother/sister <input type="checkbox"/> 5 At street <input type="checkbox"/> 12 Close relatives <input type="checkbox"/> 6 Other (Please explain) <input type="checkbox"/> 13 Distant relatives <input type="checkbox"/> 7	
8- Is he / she using any addictive drugs (alcohol, volatile substances and drug e.t.c.). If use, write name of drugs	Not using <input type="checkbox"/> 0 Name of drug(s) used Using <input type="checkbox"/> 1	
9- Previously was he / she received into security unit? If received into, write number of recidivism and reason for reception	Not received <input type="checkbox"/> 0 If received, number of recidivism : Reason for reception :	
10- Received date into security unit at present / / 19...	
11- Reason for reception at present (IF THE ANSWER IS "OFFENSE CHARGED" ANSWER THE QUESTION AFTER THIS.)	Suspicious situation <input type="checkbox"/> 2 Escape from home <input type="checkbox"/> 4 Lost <input type="checkbox"/> 6 Offense charged <input type="checkbox"/> 1 Abandoned <input type="checkbox"/> 3 Found <input type="checkbox"/> 5 Victim <input type="checkbox"/> 7 Other <input type="checkbox"/> 8	
12- Name of the offense charged	
13- Date of the committing the offense charged / / 19...	
14- Method of the committing the offense charged	Alone <input type="checkbox"/> 1 More than one people by not - planning <input type="checkbox"/> 2 More than one people by planning <input type="checkbox"/> 3	
15- Number of people at the committing the offense charged (Except juvenile charged with an offense)	No <input type="checkbox"/> 0 Juvenileperson Adultperson	
16- Is there any encouragement at the committing the offense charged ?	Yes <input type="checkbox"/> 1 No <input type="checkbox"/> 2	
17- Was juvenile sent to judicial organ related to the offense charged ?	Sent <input type="checkbox"/> 1 Not sent <input type="checkbox"/> 2	
Idea of the person filling out of the form	

Note. This form will be filled out by pencil after reading the explanation in the next page.

EXPLANATION RELATED TO FILLING OUT OF THE FORM

This form are prepared by the State Institute of Statistics, the State Planning Organization, the Ministry of Justice and the Ministry of Interior. The form will be applied in all security units dependent on police and gendarmery and filled out for all people whose age under 20 years old by authorized people. The form will be filled out carefully for all juveniles registered or not registered in records, sent or not sent to judicial organ (Public Prosecutor). At the end of each month, the filled forms will be sent to the State Institute of Statistics within the first week of the following month.

The questions in the form will be answered carefully by the juvenile's declaration.

- | | | |
|--|---|---|
| INSTITUTION DEPENDENT ON SECURITY UNIT | : | Institution dependent on security unit will be marked by putting (X) in one of the box. |
| PROVINCE, DISTRICT, VILLAGE | : | Name of province, district and village of security unit made the first procedure will be written. |
| NAME OF SECURITY UNIT | : | Name of security unit made the first procedure will be written. |
| 1- PROVINCE WHOSE BIRTH PLACE AND PLACE OF RESIDENCE | : | Name of birth province of juveniles received into security unit will be written from his/her identity card. If she / he hasn't got any official identity card, their declaration will be written. If the birth place is provincial center, provincial center box, if the birth place is district center, district center box, if the birth place is subdistrict or village, subdistrict or village box will be marked with (X). |
| 2- DATE OF BIRTH | : | Birth date of juvenile, will be written as day, month and year from juvenile's identity card. If he / she hasn't got any official identity card, their declaration will be written. |
| 3- SEX | : | By the juvenile's sex related box will be marked with (X). |
| 4- NATIONALITY | : | By the juvenile's nationality related box will be marked with (X). |
| 5- EDUCATIONAL LEVEL | : | Juvenile's educational level will be marked with (X) by his / her the last educational level completed, attended or dropout. |
| 6- PROVINCE WHOSE THE LAST PERMANENT RESIDENCE AND PLACE OF RESIDENCE | : | The name of province whose the last province of juvenile at reception to security unit will be written. If he/she lives in provincial center, provincial center box, lives in district center, district center box, lives in subdistrict or village, subdistrict or village box will be marked with (X). Only one box will be marked. |
| 7- WHERE DOES HE / SHE LIVE WITH WHOM ? | : | Juvenile's living situation at the time of received into security unit will be marked with (X) by his / her suitable situation. All individuals will be marked separately in the household. |
| 8- IS HE/SHE USING ANY ADDICTIVE DRUGS (ALCOHOL, VOLATILE SUBSTANCES AND DRUG E.T.C.) IF USE, WRITE NAME OF DRUGS | : | With this question wanted to learn whether juveniles use or not any addictive drug. If he / she uses, using box will be marked with (X) and name of drug(s) used will be written clearly. |
| 9- PREVIOUSLY WAS HE / SHE RECEIVED IN TO SECURITY UNIT? IF RECEIVED INTO, NUMBER OF RECIDIVISM AND REASON FOR RECEPTION | : | If he / she wasn't received into security unit previously, not received box will be marked with (X). If he / she was received into security unit previously with any reason, number of recidivism and reason for reception written clearly. |
| 10- RECEIVED DATE INTO SECURITY UNIT AT PRESENT | : | Received date into security unit will be written as day, month and year. |
| 11- REASON FOR RECEPTION INTO SECURITY UNIT AT PRESENT | : | According to reason for reception, one of the related boxes will be marked. If juvenile received into security unit with an offense charged, the other questions will be answered. If one of the other boxes marked, the other questions after that one will not be answered. |
| 12- NAME OF THE OFFENSE CHARGED | : | Juvenile's offense(s) charged will be written clearly. |
| 13- DATE OF THE COMMITTING THE OFFENSE CHARGED | : | Date of committing the offense charged will be written as day, month and year. |
| 14- METHOD OF THE COMMITTING THE OFFENSE CHARGED | : | By the method of committing the offense charged, related box will be marked with (X). If he / she committed the offense lonely, alone box, if more than one people committed the offense by plaining or not plaining one of the related boxes will be marked with (X). |
| 15- NUMBER OF PEOPLE AT THE COMMITTING THE OFFENSE CHARGED | : | If juvenile committed the offense lonely, no box, if juvenile committed the offense with more than one people, the number of people (except he/she) will be written as juvenile (whose age is under 18 years old) or adult separately. |
| 16- IS THERE ANY ENCOURAGEMENT AT THE COMMITTING THE OFFENSE CHARGED ? | : | If there is an encouragement at the committing the offense charged, yes box, if not, no box will be marked with (X). |
| 17- WAS JUVENILE SENT TO JUDICIAL ORGAN RELATED TO THE OFFENSE CHARGED ? | : | If the juvenile was sent to judicial organ (Public Prosecutors) by the offense pointed out in questions 12, sent box, if not, not sent box will be marked with (X). |
| IDEA OF THE PERSON FILLING OUT OF THE FORM | : | In this part, the person filling out of the form can make explanation at the necessary situation. |